اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

چهارشنبه
• ۱۴ دی ۱۴۰۱
• ۱۱ جمادی‌الثانی ۱۴۴۴
• ۴ ژانویه ۲۰۲۳

• سال سی‌ودوم شماره پیاپی ۳۵۵۶ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۲۳۸ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۵۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

صمت به بهانه انتشار گزارش اخیر وزارت کار با عنوان پایش فقر در سال ۱۴۰۰ بررسی کرد

زندگی روی خط رنج

مدت‌هاست که اوضاع معیشت چنگی به دل نمی‌زند و برخی برای «یک قران و دو زار» باید سختی‌های بسیاری را تحمل کنند. برای بیشتر شهروندان حقوق‌ها در همان روزهای ابتدایی واریز، تمام می‌شود و رنگ نیمه ماه را نمی‌بینند. حدود نیمی از حقوق برخی از افراد صرف اجاره مسکن می‌شود، اما اگر بخت یار باشد و افراد منزلی حتی به‌قولی نقلی از خود داشته باشند، کمی می‌توان به این مبالغ دریافتی ناچیز امیدوار بود. نیمه باقیمانده از حقوق ماهانه صرف رفت‌وآمد و خورد‌وخوراک می‌شود که باوجود قیمت‌های سرسام‌آور کالاها مانند برنج کیلویی ۱۲۰ هزار تومان و گوشت ۳۰۰ هزار تومانی، مقدار ناچیزی از آنها را باید خرید. البته بسیاری از شهروندان هم به‌دلیل قرارگیری در دوران نقاهت پس از جراحی اقتصادی دولت سیزدهم پرهیز را در پیش گرفته و بسیاری از اقلام را از سفره‌های خود حذف کرده‌اند. در چنین وضعیتی هر روز با اعداد و ارقام مختلفی از خط فقر روبه‌رو می‌شویم. اینکه عدد و ارقام این شاخص چقدر اعلام می‌شود مهم نیست؛ آنچه مهم است نان افرادی است که این روزها با هزاران زحمت به‌دست می‌آید و در نهایت خرج هیچ می‌شود. ۹

دلالان همیشه در صحنه وارد میدان شدند

معامله «کد بورسی» برای خرید خودرو از بورس

۴

عکس: صمت

پرونده روز

کیفیت متفاوت بازنشستگی در جهان
۸

عقب‌ماندگی حقوق بازنشستگان از تورم
۱۲

حال وخیم بیمه سالمندی
۱۴

سیاره سالمندان شاغل
۱۵

گفت‌وگو

ترقی معکوس کرده‌ایم
۶

گزارش‌های روز

خوابگاه‌های بدمسیر در حومه پایتخت
۱۰

رخت و لباس در ویترین صفر و یک

صنعت مد و فشن نه‌تنها بر شکوفایی و توسعه صنعت پوشاک تاثیر مهمی داشته، بلکه آثار اجتماعی زیادی هم دارد. همچنین از نظر اقتصادی، ۴۳۰ میلیون نفر را در دنیا مشغول کار کرده که ناشی از گردش مالی بسیار بالای آن است.
۱۲

ثبت نام علمی کاربردی واحد ۴۱

- کامپیوتر علوم داده (کاردانی)
- معماری داخلی (کاردانی و کارشناسی)
- روابط عمومی(کاردانی و کارشناسی)
- مدیریت امور فرهنگی(کاردانی و کارشناسی)
- تبلیغات(کاردانی و کارشناسی)
- مترجمی زبان انگلیسی (کاردانی و کارشناسی)
- گریم (کاردانی)
- مهندسی بافت فرسوده (کارشناسی)
- موسیقی کلاسیک (کاردانی)
- مدیریت کسب و کار (کاردانی و کارشناسی)
- بازاریابی (کاردانی)
- مدیریت اموراداری (کاردانی)
- مدیریت امور دفتری (کارشناسی)

تلفن تماس: ۶۶۷۵۲۰۹۵-۶۶۷۵۲۰۹۱-۶۶۷۵۲۰۹۸

۰۹۱۲ ۲۹۶ ۸۶ ۷۶ - ۶۶۷۵۲۰۹۴

آدرس: خ انقلاب ، بین تالارشهر و تالار وحدت، خ استاد شهریار، پلاک ۱۶

- قابل ترجمه برای مهاجرت
- مدرک معتبر از وزارت علوم
- معافیت تحصیلی برای پسران
- شهریه کمتر از سایر دانشگاه ها

شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران

تجدید فراخوان مناقصه عمومی همزمان با ارزیابی کیفی (یکپارچه) دومرحله ای

موضوع مناقصه: خرید ۵ دستگاه سامانه سوئیچینگ و کنسول برج مراقبت پرواز به شماره ۲۰۰۱۰۰۱۰۱۰۰۰۰۰۷۴

شرکت فرودگاهها و ناوبری هوایی ایران در نظر دارد مناقصه عمومي همزمان با ارزیابي كيفي (يكپارچه) مناقصه خريد ۵ دستگاه سامانه سوئيچينگ و كنسول برج مراقبت پرواز به شماره ۲۰۰۱۰۰۱۰۱۰۰۰۰۰۷۴ را از طريق سامانه تدارکات الکترونيكي دولت برگزار نمايد. كليه مراحل برگزاري مناقصه از دريافت اسناد مناقصه تا ارائه پيشنهاد مناقصه‌گران و بازگشايي پاكتها از طريق درگاه سامانه تدارکات الکترونيكي دولت (ستاد ايران) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضويت قبلي، مراحل ثبت نام در سايت مذكور و دريافت گواهي امضاي الكترونيكي را جهت شركت در مناقصه محقق سازند.

- ✓ تاريخ انتشار مناقصه در سامانه: روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۴ مي باشد.
- ✓ مهلت زماني دريافت اسناد مناقصه از سايت: ساعت ۱۷ روز شنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۴
- ✓ مهلت زماني ارسال پيشنهاد: ساعت ۱۷ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۱۰
- ✓ زمان بازگشايي پاكتها: ساعت ۱۰ صبح روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۱۱

اطلاعات تماس دستگاه مناقصه گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر در خصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکتهای الف: آدرس: فرودگاه مهرآباد – خ معراج – ساختمان اداره کل تدارکات و تامین تجهیزات شرکت فرودگاهها و ناوبري هوايي ايران و تلفن ۶۳۱۴۸۲۸۹

شناسه آگهی : ۱۴۳۴۸۶۱ — م الف / ۳۸۴۸

جمهوری اسلامی ایران
وزارت امور اقتصادی و دارائی
سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی

((آگهی مزایده حضوری
(حراج) شماره ۱۴۰۱۰۹ اموال منقول))

سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی در نظردارد کالاهای تحت اختیار خود را از طریق مزایده حضوری (حراج) بفروش برساند. متقاضیان محترم میتوانند از ساعت ۸ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۴ لغایت ساعت ۱۴ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۸ جهت بازدید از کالاهای مطرح درمزایده حضوری (حراج) مراجعه نمایند.

ضمناً از آنجائیکه مزایده حضوری (حراج) بصورت حضوری و متمرکز برگزار می گردد رعایت موارد ذیل الزامیست:

۱ـ بازدید از کالاهای مطرح شده در مزایده حضوری (حراج) در تاریخ فوق از ساعت ۸ الی ۱۴ امکانپذیر خواهد بود.

۲ـ پیشنهاد می گردد با توجه به تنوع کالاهای مطرح در مزایده حضوری (حراج) قبل از شرکت در جلسه حراج از کالاهای موجود بازدید بعمل آید.

۳ـ متقاضیان محترم می توانند جهت اطلاع از فهرست کالاهای مطرح در مزایده حضوری (حراج) و شرایط عمومی فروش و رویت شماره تلفن و آدرس مدیریت های استانی به نشانی www.tamliki.ir مراجعه نمایند.

۴ـ متقاضیان محترم میتوانند از ساعت ۱۰ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۹ در مزایده حضوری (حراج) شرکت نمایند و در صورت عدم اتمام مزایده حضوری (حراج) ، ادامه جلسه به روز بعد موکول می گردد..

۵ـ آدرس محل برگزاری مزایده حضوری (حراج) : خیابان کارگرشمالی ، بالاتر از تقاطع جلال آل احمد ، بین خیابان ۱۵ و ۱۶ ، مرکز همایش های دانشکده تربیت بدنی دانشگاه تهران.

۶ـ متقاضیان محترم در صورت تمایل به ارائه انتقاد ، پیشنهاد و یا شکایت می توانند با سیستم ارتباط گویای سازمان به شماره تلفن ۰۲۱-۲۷۶۵۲۱۹۸ تماس حاصل نمایند.

www.tamliki.ir — سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی

خبر روز

توجه برنامه هفتم به موضوعات فرهنگی

اعضای شورای‌عالی انقلاب فرهنگی بر ضرورت لحاظ مسائل فرهنگی، اجتماعی، علمی و فناوری در کنار مسائل اقتصادی به عنوان موضوعات کلیدی برنامه هفتم توسعه کشور تأکید کردند.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دولت، در جلسه شورای‌عالی انقلاب فرهنگی که به ریاست آیت‌الله سید ابراهیم رئیسی برگزار شد، اعضا از شخصیت عظیم انقلابی، مومن و حکیم شهید سلیمانی که دوستدار امت اسلامی و ملت شریف ایران بود، تمجید و تجلیل کردند.

نخستین دستور جلسه بررسی سیاست‌ها و اولویت‌های فرهنگی، اجتماعی و علم و فناوری در برنامه هفتم توسعه اقتصادی-اجتماعی کشور بود.

اعضای شورای‌عالی انقلاب فرهنگی بر مبنای سیاست‌های ابلاغی رهبر معظم انقلاب اسلامی و بر اساس ماده ۱۰ سند تحول شورای‌عالی انقلاب فرهنگی که تعیین سیاست‌ها و اولویت‌های فرهنگی، علمی و فناوری در برنامه‌های پنج‌ساله و بودجه سالانه را بر عهده این شورا نهاده است، تأکید کردند که مسائل فرهنگی، اجتماعی، علمی و فناوری نیز در کنار مسائل اقتصادی جزو موضوعات کلیدی برنامه هفتم توسعه کشور لحاظ شود.

اعضا همچنین مجموعه مسائلی مرتبط با برنامه هفتم توسعه را پس از بحث و تبادل نظر، برای بحث‌های تفصیلی‌تر به شورای معین ارجاع دادند.

در ادامه این جلسه گزارش اقدامات دبیرخانه شورای‌عالی انقلاب فرهنگی که با همکاری سازمان برنامه و بودجه برای تشکیل ۱۰ کارگروه به منظور تدوین احکام برنامه هفتم تشکیل شده بود و نیز گزارش مطالعات عمیق ۲ ساله کارگروه تلفیق حوزه فرهنگ در حوزه مسائل و چالش‌های مرتبط با عرصه فرهنگ ارائه شد.

در نشست «بررسی دلایل نوسانات اخیر نرخ ارز» عنوان شد:

خالق تورم دولت‌ها هستند

سارا اسمیع شمس: روز گذشته نشست خبری «بررسی دلایل نوسانات اخیر نرخ ارز» با حضور رئیس بانک مرکزی، برخی مدیران بانکی و چند نفر از نمایندگان مجلس در سازمان بازرسی کل کشور برگزار شد.

به گزارش گسترش نیوز، پایگاه خبری موسسه فرهنگی- مطبوعاتی صمت، احمد رحمانیان قائم‌مقام سازمان بازرسی کل کشور در ابتدای جلسه به تشریح اجمالی چالش‌های موجود در حوزه نرخ ارز پرداخت.

کوروش پرویزیان مدیرعامل بانک پارسیان نیز در این نشست خبری گفت: ثبت سفارش‌های بی‌رویه وزارت صنایع یکی از مشکلات بزرگ در کشور است. در این شرایط خاص سفارش‌های این چنینی قطعا دردسرساز خواهد بود.

در ادامه رحیم محمودی عضو صندوق توسعه ملی و رئیس هیات مدیره دانشگاه تهران عنوان کرد: تورم خطای دولت‌هاست.اقتصاد یک علم سیستمی است و بر همه حوزه‌ها تاثیر گذار است. در اقتصاد توسعه حداقل ۵۰ سال نیاز است تا کشوری به هدف خود برسد.اصلاح ساختار باید در حوزه‌های اقتصادی صورت بگیرد و رابطه دولت و ملت باید تقویت شود. نرخ ارز را بدون توجه به ارزش ذاتی آن نمی‌توان ثابت نگه داشت. متاسفانه تورم تخریب‌گر اعظم اقتصاد است.

علی کی لانی قائم مقام بانک تجارت در این نشست گفت: نرخ ارز طبیعی است که دچار رشد شود اما این جهش نرخ در بازه زمانی کوتاه چالش‌ساز است. ثبت سفارش‌هایی که در بانک مرکزی صورت می‌گیرد همه بر اساس نرخ درهم است. طبیعی وقتی تقاضا برای ارزی زیاد می‌شود نرخ آن ارز افزایش می‌یابد.

امیر صباغ مدیر اقتصادی و توسعه سرمایه‌گذاری ایمیدرو در ادامه این نشست گفت: نرخ ارز در بورس کالا وقتی فولاد فروخته می‌شود، ۳۳ هزار تومان است. ۷۵ درصد گاز صنایع فولاد صادر کننده با قطعی رو به رو هستند و در چند ماه آینده صادرات نخواهیم داشت. حوزه‌های ارزآور باید تقویت شود تا از بحران ارزی عبور کنیم.

فرشید فرخ نژاد مدیرعامل بانک کشاورزی نیز افزود: در شرایطی که ورودی ارز محدود است باید تقاضا را کنترل کنیم. از فرار سرمایه هم باید جلوگیری شود.

در ادامه سیداحسان عسگری، مدیرکل گردش مالی وزارت صمت نیز گفت: ریشه نوسانات ارز نرخ تورم است. خالق تورم به نوعی دولت‌ها هستند که به دلیل افزایش هزینه‌ها تولید نقدینگی کردند و مسبب تورم شدند. با تثبیت نرخ ارز، صادرکننده دیگر اقدام به صادرات نخواهد کرد. در حوزه کشاورزی ۷۰ درصد کاهش صادرات داشتیم. وقتی که ما به التفاوت نرخ بازار آزاد با نرخ نیما ۲۰ تا ۳۰ درصد می‌شود، صادرات غیر منطقی می‌شود. بعضی از اقتصاددان‌ها معتقدند باید به جای جواب دادن به ابهامات یک سئوال جدید پرسید. یکی از مسائل درباره تحریم‌ها است که آیا نباید تغییر رویکردی درباره آن اعمال می‌کردیم؟ ما باید دوباره معاملات کلان را احیا کنیم.

احمد رحمانیان قائم مقام سازمان بازرسی کل کشور نیز در جمع‌بندی نشست گفت: اقتصاد ما یک اقتصاد بیمار است و اگر قرار بود جراحی‌هایی انجام شود. باید کسانی در این حوزه نظر بدهند که تخصص لازم را داشته باشند، اصرار بر اجرای برنامه‌ها داشته باشند و کمتر تغییر و جابه‌جایی در سمت‌ها مشاهده کنیم. رحمانیان با اشاره به اینکه در شدیدترین وضعیت تحریمی قرار داریم گفت: باید سیاست‌های اقتصادی را طوری وضع کنیم تا در نوسانات ارزی دچار آسیب کمتری شویم. رشد نرخ ارز یک رشد معقول است اما اجازه ندهیم رشد نامتعارفی صورت بگیرد. وی با ارایه پیشنهاداتی برای ساماندهی بازار گفت: محدودیت‌ها برای تولیدکنندگان ارزآور کمتر شود. همه مسئولیت‌ها در مورد نوسانات نرخ ارز نباید شامل حال بانک مرکزی شود و سایر حوزه‌ها مانند وزارت صمت، وزارت امور خارجه و سایر سازمان‌ها نیز باید در مورد کنترل نوسانات ارز فعالیت داشته باشند.

نگاه دولت حمایت از معیشت مردم است

سخنگوی دولت با اعلام کاهش نرخ رشد نقدینگی به ۳۴.۳ درصد، از رکورد زنی صادرات نفت و میعانات گازی در ماه گذشته از ابتدای دور جدید تحریم‌ها از سال ۹۷ تاکنون خبر داد.

به گزارش ایرنا، علی بهادری جهرمی در نشست خبری با ارائه آمارهای اقتصادی اظهار کرد: در حوزه ارز بیش از ۳۵ میلیارد دلار در ۱۰ ماهه امسال در سامانه ارزی نیما عرضه شد در حالی که این رقم در مدت مشابه پارسال ۲۲ میلیارد دلار بود و بیانگر افزایش حدود ۶۰ درصدی درآمدهای ارزی کشور است.

وی با بیان اینکه همواره عرضه ارز در سامانه نیما بیش از تقاضای فعالان اقتصادی و واردکنندگان بوده است، گفت: حتی در مواردی میزان عرضه سه برابر تقاضا بوده که نشان می‌دهد ارز مورد نیاز برای تامین مخارج کشور در دسترس قرار دارد.

بهادری جهرمی به موفقیت دولت در حوزه کنترل نقدینگی اشاره کرد و گفت: در ابتدای دولت سیزدهم تورم ناشی از خلق نقدینگی نزدیک ۴۲.۸ درصد بود که اکنون به ۳۴.۳ درصد کاهش یافته است که این نرخ موفقیت دولت را در کنترل این بخش از تورم نشان می‌دهد.

سخنگوی دولت تحقق ۱۰۰ درصدی درآمدهای مالیاتی را در امسال متذکر شد و افزود: امسال برای نخستین بار پایه مالیاتی ۵ درصد کاهش یافت و دولت توانست با جلوگیری از فرار مالیاتی و شناسایی نزدیک به ۱.۵ میلیون مودی مالیاتی جدید شاهد وصول ۱۰۰ درصدی درآمدها و تحقق آنها هستیم که وابستگی بودجه به نفت را کاهش می‌دهد.

بهادری جهرمی به اجرای قانون جدید چک نیز اشاره‌ای داشت و با بیان اینکه میزان چک‌های وصول شده در آبان و آذر رکورد ۹۳ درصدی را شکست، اظهار کرد: این امر نشان می‌دهد اگر قانونی خوب اجرا شود، به اهداف و دستاوردهای لازم دست می‌یابد.

وی در ادامه از افزایش مداوم و مستمر صادرات نفت خام و میعانات گازی خبر داد و افزود: ماه گذشته شاهد رکوردزنی صادرات از آغاز دور جدید تحریم‌ها یعنی از سال ۹۷ تاکنون بودیم.

بهادری جهرمی درباره محورها و کلیات لایحه بودجه و سیاست اصلی دولت در بودجه سال آینده، گفت: نگاه دولت آن است که از معیشت مردم حمایت شود. برخی نوآوری‌ها در سند بودجه شکل گرفته است که جزییات آن پس از ارائه به مجلس توسط سخنگوی اقتصادی دولت ارائه می‌شود.

سخنگوی دولت در ادامه به پیوستن ۹۰ درصد دستگاه‌های اجرایی به پنجره ملی خدمات دولت هوشمند خبر داد و افزود: این اقدام با هدف تسهیل دسترسی مردم به خدمات دولتی و ارتقای کیفیت خدمات رسانی به مردم صورت گرفته است.

وی با تاکید بر اینکه کلید حل مشکلات کشور را باید از داخل کشور جست و جو کرد گفت: باید ابتدا دید که کلید حل مشکلات کجاست؛ مسئله آن است که کلید حل مشکلات کشور را باید از داخل کشور جست و جو کرد و نگاه برای رونق اقتصاد را باید در شمال و شرق و غرب و جنوب کشورمان باشد نه شرق و غرب و شمال و جنوب جهان.

وی با یادآوری اینکه آمارها نشان می‌دهد دولت سیزدهم در توسعه تجارت خارجی و ترانزیت موفق بوده است، اظهار کرد: نباید کشور را شرطی و وابسته به خارج از کشور باشد؛ کشوری که اراده و نگاهش به دیگران رقم بخورد، یعنی استقلال ندارد.

بهادری جهرمی با یادآوری اینکه نتیجه شرطی کردن اقتصاد کشور رشد اقتصادی نزدیک به صفر می‌شود که در دهه قبل شاهد آن بودیم، افزود: تورم ۶۰ درصدی شهریور ۱۴۰۰ و نیز تورم چهارساله منتهی به شهریور ۱۴۰۰ که بیش از میانگین تورم ۱۰۰ سال اخیر است، نتیجه همین شرطی کردنها بود. وی ادامه داد: ما در عین حالی که پا به پای حرکت برای خنثی‌سازی تحریم‌ها حرکت می‌کنیم، همچنان با جدیت از تلاش برای رفع تحریم‌ها فروگذار نمی‌کنیم. وی با بیان اینکه اقتصاد کشور و معیشت مردم را به تحریم‌ها گره نمی‌زنیم، افزود: باید از تجربه و عبرت‌های برجام درس بگیریم و مسیر شکست خورده را تکرار نکنیم. بهادری جهرمی درباره رفع گرانی‌های مردم گفت: دغدغه شب و روز مسئولان حل مشکلات مردم است؛ یکی از دغدغه‌های دولت کرونا بود که با مدیریت دولت شاهد کاهش مرگ و میر بودیم؛ کاهش تورم از ۶۰ درصد به ۴۰ درصد از دیگر دغدغه‌های دولت بود که با مدیریت پیگیری کرد.

شرکت ملی گاز ایران
شرکت گاز استان بوشهر

نوبت اول
شناسه ۱۴۳۴۱۸۵

«آگهی مناقصه عمومی یک مرحله‌ای (۰۱/۳۵)

شرکت گاز استان بوشهر در نظر دارد انجام خدمات ذیل را براساس مشخصات و شرایط کلی مندرج در جدول و از طریق برگزاری مناقصه عمومی به شرکت واجد شرایط واگذار نماید.

۱	نام و نشانی مناقصه گزار	شرکت گاز استان بوشهر – بوشهر – فلکه قدس – بلوار رئیسعلی دلواری –نرسیده به چهارراه کشتیرانی
۲	شرح خدمات	اجرای خط تغذیه فلزی ۶اینچ از محور رستاق از توابع شهرستان بندرلنگه استان هرمزگان بطول تقریبی ۴۸ کیلومتر بهمراه عملیات ساختمانی مربوطه
۳	نوع مناقصه	یک مرحله‌ای
۴	مکان توزیع و تحویل اسناد	سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد ایران)
۵	آخرین مهلت دریافت اسناد ارزیابی کیفی از سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد ایران)	تا ساعت ۱۹:۰۰ روز دوشنبه ۱۴۰۱/۱۰/۱۹
۶	آخرین مهلت اعلام آمادگی و ارسال اسناد ارزیابی کیفی از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد ایران)	تا ساعت ۱۹:۰۰ روز دوشنبه ۱۴۰۱/۱۱/۰۳
۷	اولین روز توزیع اسناد	شنبه ۱۴۰۱/۱۱/۰۸
۸	آخرین روز توزیع اسناد	یکشنبه ۱۴۰۱/۱۱/۰۹
۹	مکان تحویل ضمانتنامه و زمان تحویل پیشنهادها	دفتر امور حقوقی و قراردادهای شرکت گاز استان بوشهر –چهارشنبه ۱۴۰۱/۱۱/۱۹
۱۰	مکان و زمان گشایش پیشنهادها	سالن کنفرانس شرکت گاز استان بوشهر – چهارشنبه ۱۴۰۱/۱۱/۱۹
۱۱	برآورد اولیه	۳۱۶،۷۰۱،۳۵۱،۰۰۰ ریال
۱۲	نوع و میزان تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار	ضمانتنامه معتبر بانکی _ ۱۲،۳۳۵،۰۰۰،۰۰۰ ریال
۱۳	میزان پیش پرداخت	به میزان (بیست) ۲۰ درصد مبلغ اولیه پیمان
۱۴	رتبه‌بندی	۱- گواهینامه صلاحیت پیمانکاری در رشته نفت و گاز از سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور ۲- ارائه گواهینامه تایید صلاحیت ایمنی پیمانکاری از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
۱۵	شماره فراخوان در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد ایران)	۲۰۰۱۰۹۱۳۶۸۰۰۰۰۵۸

قیمت‌ها متناسب با کالای ساخت داخل با لحاظ کیفیت ارائه گردد.

ارائه صورت‌های مالی حسابرسی شده توسط حسابداران رسمی، مربوط به سال ۱۴۰۰ یا آخرین سال عملکرد شرکت الزامی می‌باشد.

از کلیه شرکت‌ها/پیمانکاران واجد شرایط دعوت می‌شود جهت اعلام آمادگی و شرکت در مناقصه از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به آدرس www.SetadIran.ir اقدام نمایند تا پس از بررسی اسناد و مدارک واصله در چارچوب ضوابط و مقررات داخلی از شرکت‌های واجد شرایط جهت دریافت اسناد و مدارک مناقصه دعوت بعمل آید.

تلفن تماس: ۰۷۷۳۳۳۳۷۶۰۳- ۰۷۷۳۱۶۶۴۲۹۱
فکس: ۰۷۷-۳۳۳۳۰۹۶۴ شماره تاییدیه فکس: ۰۷۷-۳۱۶۶۴۱۱۵

روابط عمومی شرکت گاز استان بوشهر

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۱۰/۱۴ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۱۰/۱۷

شرکت صنایع مفتول گستر

آگهی مناقصه عمومی تجدیدشده
شماره ۱۴۰۱/۵۶/ع

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد پروژه "طراحی، تامین تجهیزات، نصب و راه‌اندازی کلیه تابلوهای ۶kV و ۲۰kV به همراه کلیدها، رله‌ها و کلیه متعلقات مربوطه، در پست ۷۵ کارخانه تغلیظ" خود را از طریق برگزاری مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط و دارای گواهینامه تأیید صلاحیت پیمانکاری معتبر با رتبه حداقل ۳ در رشته نیرو از سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور واگذار نماید. لذا متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد مناقصه به وبسایت این شرکت به نشانی WWW.GEG.IR بخش مناقصه و مزایده مراجعه و اسناد مذکور را به همراه فرم پرسشنامه ارزیابی تأمین‌کنندگان دانلود نمایند. آخرین مهلت تحویل پاکات ساعت ۱۴:۰۰ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۵ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. بازدید از محل اجرای موضوع مناقصه و حضور در جلسه پرسش و پاسخ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۹ مقرر شده است و حضور مناقصه‌گران الزامی می‌باشد. شایان ذکر است فرمت ضمانت‌نامه‌های مورد تهیه می‌بایست عیناً مطابق با فرمت ارائه شده در اسناد مناقصه باشد. شرکت معدنی و صنعتی گل گهر در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر

شرکت صنایع مفتول گستر

آگهی فراخوان تجدیدشده
شماره ۱۴۰۱/۰۴/ف (نوبت سوم)
شناسایی و ارزیابی شرکت‌ها جهت انجام خدمات آزمایشگاهی آنالیز نمونه‌های مرتبط با پروژه‌های اکتشافی

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد به‌منظور "انجام خدمات آزمایشگاهی آنالیز نمونه‌های مرتبط با پروژه‌های اکتشافی" اقدام به شناسایی و ارزیابی اشخاص واجد صلاحیت نماید. لذا متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد فراخوان به وبسایت این شرکت به نشانی WWW.GEG.IR بخش مناقصه و مزایده مراجعه و اسناد مذکور را دانلود نمایند و پاکت خود را که حاوی مدارک خواسته شده جهت شناسایی و ارزیابی می‌باشد، حداکثر تا تاریخ شنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۴ به نشانی دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران تحویل نمایند. شرکت در فراخوان حاضر و ارسال پاکت هیچگونه حقی جهت ارجاع کار ایجاد نمی‌نماید.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر

شرکت صنایع مفتول گستر

آگهی استعلام عمومی
شماره ۴۰۱/۱۱/س (نوبت دوم)

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد "مشاوره طراحی سیستم‌های اعلام و اطفاء حریق اتوماتیک کانال‌های تاسیساتی و نوار نقاله‌های خروجی کارخانه گندله‌سازی" را از طریق برگزاری استعلام عمومی به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید. لذا کلیه متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد استعلام به آدرس الکترونیکی WWW.GEG.IR مراجعه و اسناد مذکور و دستورالعمل ارزیابی کیفی و فنی را به همراه فرم پرسشنامه ارزیابی تأمین‌کنندگان از قسمت - مناقصه و مزایده دانلود نمایند. مهلت تحویل پاکات ساعت ۹ الی ۱۴ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۵ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. لازم به ذکر است شرکت معدنی و صنعتی گل گهر در قبول و یا رد هر یک یا تمام پیشنهادات واصله بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر

گسترش صنعت
چهارشنبه
۱۴ دی ۱۴۰۱
۱۱ جمادی‌الثانی ۱۴۴۴
۴ ژانویه ۲۰۲۳
شماره ۲۲۳۸
پیاپی ۳۵۵۶
www.sanatnewspaper.com

معامله «کد بورسی» برای خرید خودرو از بورس

رخت و لباس در ویترین صفر و یک

حال وخیم بیمه سالمندی

وزیر صمت خبر داد

ورود ۱۲ خودرو جدید به بازار

وزیر صنعت، معدن و تجارت از عرضه ۱۲ خودروی تولید داخل طی امسال و سال ۱۴۰۲ خبر داد و گفت که پیش از این هم سه محصول رونمایی شده است. سیدرضا فاطمی‌امین در گفت‌وگو با ایرنا، تصریح کرد: با اضافه شدن ۱۲ محصول جدید به سبد محصولات خودرویی کشور طی امسال و سال آینده، تمام خودروهای قدیمی از رده خارج خواهد شد.وزیر صمت همچنین درباره تولید خودروی اقتصادی هم توضیح داد که هم ایران خودرو و سایپا و هم خودروسازان بخش خصوصی در حال پیگیری خودروی اقتصادی هستند. فاطمی امین گفت: در ماه‌های اخیر از ۱۲ محصول جدید در دستور کار خودروسازان، سه محصول تولیدی با نام‌های شاهین، آریا و اطلس رونمایی شده است.

عکس: صنعت

وزیر صمت با اعلام اینکه امسال سه محصول از رده تولید خارج شد و سال بعد نیز چند محصول دیگر خارج می‌شود، گفت: امسال و سال بعد ۱۲ محصول جدید به بازار عرضه خواهد شد.

سیدرضا فاطمی امین افزود: سال گذشته ۳.۵ درصد و امسال ۴.۹ درصد رشد تولید و اقتصادی در بخش صنعت داشته‌ایم که خیلی امیدوارکننده است. وزیر صمت اضافه کرد: بهترین راه ایجاد اشتغال در کشور و به نوعی توزیع درآمد از طریق بخش صنعت است. همین طور آمار تولید شرکت‌های صنعتی و معدنی بورسی در آبان ماه امسال ۶.۵ درصد در مقایسه با آبان سال گذشته بیشتر بوده است.

وی گفت: حدود ۵ ماه است که شرکت‌های صنعتی و معدنی بورسی که نیمی از تولید را عهده دار هستند، رشد ۶ درصد و بیشتر را ثبت کرده‌اند. در آبان ماه نیز این رشد تکرار شد. در مجموع داده‌ها نشان می‌دهند که بخش تولید و صنعت در حال حرکت است.

▣ چرا خودرو گران شد؟

وزیر صمت در خصوص علت افزایش نرخ خودرو در دو هفته گذشته نیز گفت: نرخ ارز از پنج مسیر بر بازارهای کشور تاثیر می‌گذارد. یکی بر روی مواد اولیه است. مثلا در خصوص محصولی مانند خودرو حدود ۱۰ تا ۲۰ درصد از قطعات آن را متناسب با نوع خودرو وارد کشور می‌کنیم. وقتی که نرخ دلار افزایش می‌یابد نرخ تمام شده خودرو نیز بالا می‌رود. اما این نرخ تمام شده با قیمتی که اکنون در بازار است متفاوت است.

وی اضافه کرد: نکته مهم این است که از این مسیر نرخ خودرو در بازار در حال افزایش نیست. ما امروز یک نرخ تولیدکننده و یک نرخ بازار داریم. نرخ بازار بعضا ۲۰۰ تا ۳۰۰ میلیون بالاتر از نرخ تولیدکننده است. آنچه که در این دو ماه خیلی در این بازار آشفتگی ایجاد کرده قیمت‌های بازار است. قیمت‌های بازار به دنبال افزایش نرخ قطعات بالا نرفته است، بلکه از آنجا که عرضه و تقاضای خودرو در بازار متوازن نیست، خودرو به نادرستی تبدیل به یک کالای سرمایه‌ای شده و افرادی که می‌خواهند ارزش پول خود را حفظ کنند به سراغ خرید خودرو می‌روند.

وی در ادامه گفت: پس وقتی نرخ دلار افزایش پیدا می‌کند نرخ خودرو نیز بالا می‌رود. اگر دلار نیز پایین بیاید نرخ خودرو نیز کاهش پیدا می‌کند. در سال‌های گذشته نیز دقیقا قیمت‌های بازار با نرخ ارز بالا رفته و با نرخ ارز نیز پایین آمده است. وی در ادامه تاکید کرد: راه‌حل این است که ما در درجه نخست بین عرضه و تقاضا در بازار خودرو تعادل برقرار کنیم.

▣ تولید خودرو روند خوبی دارد

وزیر صنعت گفت: خوشبختانه میزان تولید خودرو بسیار خوب در حال پیشرفت است. در آبان ماه ۱۲۲ هزار دستگاه خودرو سواری، وانت و کامیون تولید شده است که در پنج سال گذشته بی‌نظیر بوده است. اکنون تولید خودروسازان هرکدام ماهانه به بیش از ۶۰ هزار دستگاه افزایش یافته است. تقریبا تا آخر آذرماه خودروسازان توانسته‌اند به اندازه کل تولید سال قبل، خودرو تولید کنند. پس تولید خودرو اکنون روند خوبی را طی می‌کند.

فاطمی‌امین افزود: بحث واردات خودرو نیز از دو ماه پیش کلید خورده است. ما چهار سال سالانه حدود ۵۰۰ هزار خودرو در بازار کسری داشتیم. یعنی تقاضا حدود ۱.۵ میلیون است، اما از سال ۹۷ تا قبل از امسال سالانه زیر یک میلیون خودرو تولید شده است. پس ما در این بازار تقاضای انباشته داریم.

وی افزود: طبیعی است که رفع این تقاضای انباشته زمان بر است. دو راهکار بیشتر نیست؛ یکی افزایش تولید و دیگری واردات خودرو است. در حوزه تولید که رشد زیادی داریم. واردات نیز از آبان ماه نهایی شد.

وزیر صنعت عنوان کرد: دولت در شهریور ماه آیین‌نامه واردات خودرو را مصوب کرد. یک‌سری ایراد را مجلس به آن وارد کرد. نهایتا سوم آبان ماه آیین‌نامه نهایی شد. همین روزها است که نخستین گروه خودروهای وارداتی وارد گمرک شوند. ما برنامه عرضه گسترده خودروهای وارداتی را پیش‌بینی کرده‌ایم.

وزیر صنعت، معدن و تجارت ادامه داد: تا دو هفته پیش شرکت‌هایی که واردات را عهده دار بودند کار را جدی نمی‌گرفتند و فکر می‌کردند اجرایی نمی‌شود. زیرا سابقه آن را داشتند. مثلا سال ۸۲ که واردات خودرو آزاد شد تا سال ۸۴ حدود دوسال طول کشید تا واردات عملیاتی شود. اما امسال در عرض دو ماه واردات خودرو انجام شد. در حالی که الان پیچیدگی واردات خیلی بیشتر شده است. طبق قانون الزام شده تا واردکنندگان باید انتقال فناوری نیز داشته باشند که این مقداری کار را کندتر می‌کند. خوشبختانه کار در حال پیشرفت است.

وی گفت: برآورد ما این است که با تولید زیادی که در حال انجام است و در ماه‌های آتی نیز افزایش پیدا خواهد کرد و با حجم گسترده‌ای که برای واردات پیش‌بینی شده است، بازار می‌تواند به تعادل برسد. اما نکته مهم این است که ما هم در بازار مسکن و هم در بازار خودرو یکسری قواعد را کم داریم. مانند قانون مالیات بر عایدی سرمایه که در خیلی از کشورها وجود داشته و بازار را تنظیم می‌کند. از یک طرف ما باید با قواعدی که می‌گذاریم تقاضا را تنظیم کنیم و از طرف دیگر عرضه را افزایش دهیم.

▣ آشفتگی در بازار خودرو

وی افزود: شما دیدید برای یک نوع خودرو که ۱۰ هزار تا عرضه می‌شد حدود دو میلیون تقاضا می‌آمد. آیا واقعا دو میلیون متقاضی خودرو داریم که پاسخ خیر است. این نشان می‌دهد طرف تقاضا، یک هیجانی دارد. ما آشفتگی در بازار داریم که بخشی از آن با عرضه بیشتر خودرو و بخشی دیگر با انتظام بخشی و قواعد مالیاتی قابل حل است.

وی در ادامه در خصوص وضعیت برنامه جامع توسعه صنعت خودرو، گفت: این برنامه تدوین شده و در حال اجراست. ما یک برنامه ۴ ساله تدوین کردیم که دارای سه مرحله است و مرحله نخست آن تا آخر امسال اجرایی خواهد شپ.

وزیر صنعت خاطرنشان کرد: در مرحله نخست چند اولویت داریم. یکی از آنها ثبات دهی به تولید بود که اتفاق افتاد. دومین اولویت نیز تغییر محصولات تولیدی بود. همچنی امسال سه محصول از رده تولید خارج شد و سال بعد نیز چند محصول دیگر خارج می‌شود. به علاوه اینکه امسال و سال بعد ۱۲ محصول جدید به بازار عرضه خواهد شد.

جزئیات تولید خودرو در ۹ ماه ابتدایی سال

بر اساس آمار منتشر شده از سوی وزارت صمت طی ۹ ماهه امسال ۸۷۶ هزار دستگاه خودرو تولید شده که نسبت به مدت مشابه پارسال رشد ۱۸ درصدی را نشان می‌دهد؛ از این میزان سهم خودروهای سواری ۷۶۰ هزار دستگاه بوده که در مقایسه با ۹ ماهه سال ۱۴۰۰ افزایش ۱۳ درصدی یافته است. همچنین در این مدت ۸۹ هزار دستگاه وانت تولید شد که در هم سنجی با سال گذشته رشد ۵۱ درصدی را نشان می‌دهد.در ۹ ماهه امسال ۲۳ هزار دستگاه خودروهای سنگین (کامیونت، کامیون و کشنده) تولید شده که حکایت از افزایش ۱۶۶ درصدی تولید نسبت به مدت مشابه سال گذشته دارد. همچنین بالاترین رشد تولید خودروسازان در بخش ون با ۳۶۰ درصد ثبت شد. در این بخش امسال ۲ هزار و ۵۰۰ دستگاه تولید به ثبت رسید، در حالی که این رقم در مدت مشابه سال گذشته فقط ۵۵۰ دستگاه بود.تا پایان آذر ماه یک‌هزار و ۷۶۰ دستگاه اتوبوس و مینی‌بوس در کشور تولید شد که حاکی از رشد ۴۹ درصدی است. در این بین کارشناسان معتقدند که تأمین مالی برای خرید قطعات و سرمایه در گردش ابزارهای اصلی برای رشد ۵۰ درصدی تولید خودرو است و اگر وزارت صمت به دنبال افزایش تولید در این بخش است باید به صورت اصولی در مورد وضعیت تامین مالی خودروسازان چاره‌ای بیاندیشد.

در گفت‌وگو با معاونت برنامه‌ریزی و کسب و کار اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان کرمان مطرح شد

حمایت از اشتغال در سال تولید و دانش‌بنیان

ناهید کلانتری معاونت برنامه‌ریزی و کسب و کار اداره کل صنعت معدن و تجارت استان کرمان در گفت‌وگو با روابط عمومی اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان کرمان در خصوص شاخص‌های کلان استان در خصوص تولید ناخالص ملی، گفت: تولید ما سه و نیم درصد کل کشور است که برای استان ۴۷ درصد بوده و شامل ۲۰ درصد در حوزه صنعت ۱۹درصد در حوزه معدن و ۸ درصد در حوزه تجارت است، در یک دهه اخیر طرح‌های توسعه‌ای بسیار خوبی در استان انجام شده است.

▣ رشد زنجیره‌های تولید در ٤ماده اصلی کرومیت، زغال‌سنگ، مس و فولاد

وی با بیان اینکه زنجیره‌های تولید به علت ماهیت معدنی بودن استان توسعه یافته تر شده است، گفت: تکمیل زنجیره‌های ارزش در حوزه مس و فولاد حرکت بسیار خوبی است که در سنوات اخیر شکل گرفته است، استان کرمان ۴ عنصر و ماده اصلی معدنی را که شامل کرومیت، زغال‌سنگ، مس و فولاد است را استخراج می‌کند که عملا ۹۶ درصد استان در تکمیل زنجیره ارزش‌افزوده بر پایه این چهار ماده اصلی شکل می‌گیرد.

معاونت برنامه‌ریزی و کسب و کار اداره کل صمت استان تاکید کرد: در حوزه کرومیت خلأ داریم و عملاً ماده اصلی معدنی از جنوب استان خارج می‌شود و هنوز در راستای تکمیل زنجیره ارزش‌افزوده طرحی عملیاتی نشده است، اما در حوزه ماده معدنی سنگ‌آهن تکمیل زنجیره ارزش داشته‌ایم و دیگر کنسانتره را به خارج از استان صادر نمی‌کنیم بلکه در داخل استان، کنسانتره به گندله، گندله به آهن اسفنجی و آهن اسفنجی به شمش تبدیل و صادر می‌شود که همین امر سبب افزایش ارزش‌افزوده شده است.

کلانتری با بیان اینکه افزایش ارزش‌افزوده در گرو تکمیل زنجیره تولید است، گفت: خوشبختانه تولید ما در عرصه فولاد از ۱۲ و نیم میلیون تن کنسانتره اکنون به سی میلیون تن رسیده است و در تولید گندله از ۵ میلیون تن به ۲۲و نیم میلیون تن رسیده است.

وی افزود: ما در ابتدای سال ۹۲ در زنجیره فولاد ۱۲ و نیم میلیون تن کنسانتره تولید می‌کردیم، الان این عدد به ۲۹/۶ میلیون تن یعنی نزدیک به سی میلیون تن رسیده است، اما برنامه‌ریزی در راستای سرمایه‌گذاری‌های جدید و جواز تاسیس‌ها تا مرز تولید ۴۰ میلیون تن پیش خواهیم رفت.

معاونت برنامه‌ریزی و کسب و کار اداره کل صمت استان کرمان، گفت: تولید گندله در سال ۹۲ در شاخص تولید ۵ میلیون تنی بود که اکنون به ۲۲و نیم میلیون تن رسیده است و رتبه اول در سطح کشور را داریم که تا تولید ۲۸ میلیون تن نیز جواز تولید و صدور مجوز را نیز اخذ کرده‌ایم.

▣ موفقیت کرمان در تولید ۷میلیون تنی آهن اسفنجی و شمش

کلانتری تاکید کرد: ما در حوزه زنجیره تکمیل فولاد در سال ۹۲ اصلا تولید آهن اسفنجی و شمش را نداشتیم که الان تولید هفت میلیون تنی را در کارنامه فعلی استان داریم.

وی با بیان اینکه عمده پروژه‌های سنگ‌آهن ما متعلق به معادن گل‌گهر هستند، گفت: ما به جز منطقه سیرجان در زرند نیز سنگ آهن داریم اما زنجیره فرآوری سنگ‌آهن در چرخه تولید فولاد ما در شهرهای سیرجان، بردسیر و در شهرستان کرمان نیز تولید گندله و اهن اسفنجی را نیز داریم با این تفاسیر، کنسانتره در نزدیکی معادن تولید می‌شود اما چرخه فرآوری آن در ۵ شهرستان مستعد انجام می‌شود.

معاونت برنامه‌ریزی و کسب و کار اداره کل صمت استان کرمان ادامه داد: در گذشته تنها دو شرکت ایدرو و ایمیدرو دولتی در عرصه فولاد فعالیت داشت اما اکنون سرمایه‌گذارهای خصوصی مانند گل گهر و گهر زمین که کاملاً خصوصی هستند و جهان فولاد سیرجان و میدکو در تکمیل زنجیره ارزش ما را همراهی می‌کنند.

وی افزود: گل گهر و جهان فولاد شرکت‌های خصوصی هستند که ایدرو و ایمیدرو نقشی در سرمایه‌گذاری آنها ندارند اما سرمایه‌گذاران بزرگی چون بانک‌ها و غیره دارند. اما شرکت میدکو که کاملا خصوصی است که اسم اصلی آن توسعه معدنی و سرمایه‌گذاری خاورمیانه نام دارد و سرمایه‌گذاری‌های خوبی در زمینه فولاد، مس و کک، به مبلغ ۳۰ هزار میلیارد تومان در برخی پروژه‌ها داشته است.

کلانتری تاکیدکرد: اکنون در شهرستان زرند هر سه محصول، سنگ آهن، کنسانتره، گندله و شمش را داریم، در گذشته فقط کنسانتره را در گل‌گهر و گهرزمین داشتیم اما اکنون در تمام شهرهای استان در حال حاضر پراکنده شده است،تا توازن سرمایه‌گذاری رعایت شود، اکنون گندله از ۵ میلیون تن به ۲۲ میلیون تن رسیده که باید به ۲۸ و نیم میلیون تن برسد

▣ تولید ۳۰ درصد فولاد کشور در چشم‌انداز ۱۴۰۴ برای کرمان است

معاونت برنامه‌ریزی و کسب و کار اداره کل صمت استان کرمان به چشم‌انداز ۱۴۰۴ اشاره کرد و گفت: تولید آهن اسفنجی الان هفت میلیون تن است که باید به ۱۰میلیون تن برسد در تولید شمش نیز اکنون چهار و سه دهم میلیون تن در حال تولید است که برای افزایش تولید طرح‌های توسعه‌ای در دست اجراست در سند چشم‌انداز توسعه فولادی کشور در تکمیل زنجیره ارزش برای ۱۴۰۴ تولید ۵۵ میلیون تن فولاد در کشور پیش بینی شده است که ده میلیون تن آن را استان کرمان باید تولید و اجرا کند که ۳۰ درصد فولاد کشور در چشم‌انداز ۱۴۰۴ متعلق به استان کرمان خواهد شد

▣ بیشترین پروژه‌های سرمایه‌گذاری در استان متعلق به زنجیره فولاد است

کلانتری به وضعیت سرمایه‌گذاری در استان اشاره کرد و گفت: ما از لحاظ تعدادی سه و شش دهم درصد مجوز در کشور داریم، مجوز یعنی طرح‌هایی با قابلیت سرمایه‌گذاری که از لحاظ سرمایه‌گذاری ۱۱/ ۶ درصد هستند که عملا بزرگ مقیاس هستند، و ۶/۴ درصد اشتغال را بر عهده دارند.

معاونت برنامه‌ریزی اداره کل صمت استان کرمان ادامه داد: از جوازهای موجودی که داریم ۹۰ درصد از مجوزها کوچک و متوسط مقیاس هستند و تنها ۱۰ درصد بزرگ مقیاس هستند که همین ۱۰ درصدی‌ها نزدیک به ۸۷ درصد سرمایه‌گذاری و ۶۲ درصد اشتغال را به خود اختصاص داده‌اند که موکد بر این موضوع است که جوازهایی در استان صادر شده‌اند از لحاظ آماری بزرگ مقیاس هستند و در پروژه‌های تکمیل زنجیره فولاد، مس و فرآوری‌های مواد معدنی و پتروشیمی‌ها است.

وی تاکید کرد: طرح‌های کوچک مقیاس تنها چهار و شش دهم درصد اشتغال را بر عهده گرفته‌اند گرچه ۹۰ درصد مجوزها را به خود اختصاص داده‌اند اما اشتغال زیادی را بر عهده نگرفته‌اند، در زنجیره فولاد استقبال زیاد است چون ارزش‌افزوده زیادی دارد به همین علت درخواست مجوز زیادی هم داده می‌شود.

کلانتری در پاسخ به این سوال که چرا اجازه سرمایه‌گذاری در بخش فولاد به سختی صادر و یا اصلا مجوزی داده نمی‌شود، گفت: گلوگاه اصلی پروژه‌های زنجیره ارزش‌افزوده فولاد خوراک است، در وزارتخانه نیز برای تکمیل این عرصه سخت گیری‌هایی وجود داشت و صدور مجوز توسط همین نهاد صورت می‌گرفت و در ۱۰ رشته خاص نیز همچون فولاد، مس، پتروشیمی، هواپیما، خودرو، کشتی‌سازی، طلا، نقره و غیره اعمال می‌شد.

معاونت برنامه‌ریزی استان اعلام کرد: با فشاری که استان‌ها وارد کردند که صدور مجوزها باید به استان تفویض اختیار شود، به استان‌ها واگذار شد اما تایید آن توسط وزارتخانه بود که روند طولانی در استعلامات طی می‌شد و چند سال هم به همین منوال عمل شد تا بعدها به طور کامل دست استان‌ها در صدور مجوزها باز شود اما شرایطی برای آن باید تدوین شود.

کلانتری ادامه داد: معمولا دولت‌ها بر اساس نیاز استان برنامه جامع طراحی می‌کردند صدور مجوز و حتی تولید هم تابع همین امر بود، اما استان کرمان به نتیجه رسید که در طول سالیان متمادی با عنصر اولیه آهن و مس سهمش در پیشرفت و تکمیل زنجیره فولاد رعایت نشده است و تکمیل زنجیره‌های فولادی که باید در استان کرمان اجرای می‌شد عملاً صورت نگرفته است و ما در مرحله ماده خام معدنی نهایت در گندله و کنسانتره باقی مانده ایم.

▣ حق کرمان در تکمیل زنجیره مواد معدنی رعایت نشده بود

وی ادامه داد: ماده معدنی در کرمان بود و مجوز تولید هم صادر شده بود اما اولویت تولید به استانی داده می‌شد که پیشرفت زنجیره تکمیل آن بیشتر بود اما دید ملی بود در تامین نیاز همین امر سبب شد تا دید استانی ما نیز بر صدور مجوزها در کشور غلبه کند و البته رانت‌های زیادی هم در صدور مجوزها ایجاد شده بود همین عوامل باعث شد تا صدور مجوزها به صورت کامل به استان‌ها واگذار شود.

معاونت برنامه‌ریزی وکسب و کار اداره کل صمت استان کرمان به رانت حاصل از خرید و فروش مجوزهای تکمیل زنجیره فولاد در کشور با اعداد رقم‌های بسیار بزرگ صورت گرفته بود، اشاره کرد و گفت: اثبات رانت در خرید و فروش مجوزها سبب شد تا حق صدور مجوز هم به خود استان‌ها واگذار شود اما به شروطی، اولین شرط این بود که سرمایه‌گذاران از وزارتخانه صمت درخواست تامین مواد اولیه نکند زیرا مواد اولیه در داخل کشور محدود است و تنها زمانی مجوزها آزاد می‌شود که سرمایه‌گذاران برای تامین و تکمیل زنجیره ارزش خود برنامه داشته باشند.

کلانتری ادامه داد: جوازهای سرمایه‌گذاری به راحتی و با کمترین زمان صادر می‌شوند اما به این شرط که تامین خوراک بر عهده خود سرمایه‌گذار باشد، تسهیلات حمایتی هم به سرمایه‌گذار داده نمی‌شود زیرا از نظر ما این صنعت گنجایش توسعه را ندارد، و حق خرید و فروش جواز تاسیس را تا مرحله رسیدن به بهره‌برداری طرح را هم نداشته باشد، می‌تواند اقدام به سرمایه‌گذاری کند، همین امر سبب شده است تا استقبال و التهاب اصلی درخواست مجوز برای ایجاد واحدهای فولادی کاهش یابد.

▣ ۵۸ درصد مجوزهای صادر شده متعلق به دو شهر کرمان و سیرجان است

وی به این امر که بیشترین صدور مجوزها متعلق به دو شهر کرمان و سیرجان است، اشاره کرد و گفت: ۵۸ درصد مجوزهای صادر شده متعلق به همین دو شهر است، متاسفانه سرمایه‌گذاری در استان متوزان توزیع نشده است و شهرهای دیگر در صدور مجوزها عقب مانده‌اند و حتی ۷۰ درصد سرمایه‌گذاری‌ها در اخذ مجوز فرآوری موادمعدنی است، ضمن اینکه درخواست سرمایه‌گذاری‌های بزرگ در استان سبب رشد و توسعه می‌شود اما با نقطه ضعف‌هایی رو به رو است.

معاونت برنامه‌ریزی وکسب و کار اداره کل صمت استان با بیان اینکه سرمایه‌گذاری‌های بزرگ در استان دچار چالش است، گفت: متناسب با پروژه‌های سرمایه‌گذاری و اجرایی شده، بخش خدمات در صنایع مکمل و صنایع پایین‌دستی رشد نکرده است یعنی ما دوباره تبدیل شده‌ایم به یک بازار بزرگ برای دیگر استان‌های کشور، و عملاً تکمیل زنجیره خدمات و قطعات همزمان با واحدهای صنعتی رشد نکرده است.

کلانتری در پایان خاطرنشان کرد: عدم رشد و توسعه در بخش خدماتی مانند قطعه سازی، بحث‌های فنی و مهندسی و تحقیق وتوسعه از الزامات اساسی در پروژه‌های سرمایه‌گذاری هستند که متاسفانه این امر مورد غفلت بوده است و سرمایه‌گذار برای تامین نیاز باید یا به مرکز استان و یا به شهرستان‌های همجوار استان مراجعه کند.

خبرهای روز

اخذ مالیات خودرو مجازی خواهد شد

رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور گفت: انتظار این است که در ادامه مسیر هوشمندسازی نظام مالیاتی، تا پایان امسال سامانه مالیات بر مشاغل خودرو به‌صورت مودی‌محور تهیه و راه‌اندازی شود.

به گزارش سازمان امور مالیاتی، داوود منظور در جلسه ستاد هوشمندسازی مالیاتی اظهار کرد: سازمان امور مالیاتی کشور رویکرد خود را در راستای هوشمندسازی و تبدیل تمامی فرآیندهای سازمان به خدمات و فرآیندهای الکترونیکی تعیین کرده و در همین راستا برنامه‌ریزی شده تا با ایجاد و قرار دادن سامانه‌های الکترونیکی مانند قطعه‌های پازل مالیاتی در کنار یکدیگر، اهداف اصولی مانند تکریم ارباب‌رجوع و مقابله با فرار مالیاتی را محقق سازیم.

رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور افزود: امسال چند خدمت مهم مالیاتی به‌صورت الکترونیک فعال شده‌اند و انتظار این است که در ادامه مسیر هوشمندسازی نظام مالیاتی، تا پایان امسال سامانه مالیات بر مشاغل خودرو به‌صورت مودی‌محور تهیه و راه‌اندازی شود و مودیان بتوانند بدون مراجعه به دفاتر پیشخوان، نسبت به مشاهده و پرداخت مالیات خودرو خود، اقدام کنند.

وی اضافه کرد: اکنون به‌دنبال اتصال دیگر سازمان‌ها و نهادها به سازمان امور مالیاتی برای تجمیع و پالایش داده‌های شغلی، شرکت‌ها، معادن، کسب‌وکارها و... هستیم تا نیاز مردم و مودیان به مراجعات حضوری به ادارات امور مالیاتی در سراسر کشور برطرف شود و آنها بتوانند از راه دور و با مراجعه به پورتال ملی مالیات تمامی نیازهای خود را برطرف کنند.

نرخ خودرو بورسی ۱۵ درصد زیر نرخ بازار

سخنگوی وزارت صمت با بیان اینکه خودرو بورسی یک راهکار موقت تا زمان همخوان شدن عرضه و تقاضا است، گفت: نرخ تمام‌شده بورس شاید ۱۵ درصد از نرخ بازار کمتر باشد و مشخص است که نرخ بازار کاذب است.

به گزارش مهر، امید قالیباف اظهار کرد: مجلس در استیضاح وزیر صمت موفق نبود و نمایندگان رأی خوبی به ابقای وزیر دادند. سخنگوی وزارت صمت با طرح این مسئله که از نمایندگان انتظار می‌رود گفتمان سازنده‌ای را آغاز کنند، گفت: ما ادعای بی‌اشتباهی در وزارت صمت نداریم، اما انتظار داریم تعامل خوبی با نمایندگان مجلس داشته باشیم.

قالیباف درباره عرضه خودرو در بورس، تصریح کرد: در سایر کشورها مسبوق به سابقه نیست که خودرو در بورس عرضه شود. خودرو بورسی یک راهکار موقت است تا زمانی که عرضه و تقاضا همخوانی داشته باشد.

وی اظهار کرد: نرخ تمام‌شده بورس شاید ۱۵ درصد از نرخ کف بازار کمتر باشد و مشخص است که نرخ بازار کاذب است و از مردم می‌خواهیم از طریق بورس کالا خودرو بخرند. سخنگوی وزارت صمت همچنین به ناتوانی در سنجش منشأ تعیین نرخ بازار آزاد خودرو اشاره کرد و گفت: درباره استفاده از ارز ایرانیان خارج از کشور هم مجلس قانونی را تصویب کند.

استمهال خروج موقت تریلرهای فاقد شماره

گمرک ایران موضوع استمهال خروج موقت تریلر و نیمه‌تریلرهای فاقد شماره انتظامی تا پایان خرداد ۱۴۰۲ را ابلاغ کرد. به گزارش مهر، علی‌اکبر شامانی، مدیرکل دفتر صادرات گمرک ایران در بخشنامه‌ای به گمرکات کشور موضوع استمهال خروج موقت تریلر و نیمه‌تریلرهای فاقد شماره انتظامی تا پایان خرداد ۱۴۰۲ را ابلاغ کرد.

در این بخشنامه آمده است: پیرو بخشنامه موضوع استمهال خروج موقت وسایط نقلیه غیرموتوری (تریلر و نیمه‌تریلر) فاقد شماره انتظامی اعلام می‌دارد انجام تشریفات خروج موقت وسایط نقلیه غیرموتوری فاقد شماره انتظامی تا پایان خرداد سال ۱۴۰۲ با رعایت مقررات مربوطه بلامانع است.

ضمنا مطابق بخشنامه صدرالاشاره، به‌منظور جلوگیری از هر گونه سوءاستفاده احتمالی و فراهم شدن امکان انطباق و کنترل دقیق کالا در زمان برگشت، لازم است نسبت به الصاق پلمب شماره‌دار به قسمت‌های مختلف وسایط نقلیه اقدام و شماره پلمب‌های مذکور را نیز در سامانه مربوطه ذکر کنند.

دلالان همیشه در صحنه وارد میدان شدند

معامله «کد بورسی» برای خرید خودرو از بورس

شروین اشیدری
editor@smtnews.ir

در چند سال گذشته تورم و نوسان نرخ ارز، خودرو را از یک کالای مصرفی به کالای سرمایه‌ای تبدیل کرد، به همین دلیل بازار خودرو با فرازونشیب زیادی همراه شد. افزایش غیرقابل‌کنترل نرخ خودرو و نفوذ دلالان و واسطه‌ها منجر به راه‌اندازی سامانه فروش متمرکز و خارج کردن قرعه‌کشی از اختیار خودروسازان و آزادسازی واردات خودرو شد. این دو طرح با هدف ساماندهی و تحول بازار خودرو، تدوین و اجرایی شد و نخستین فروش خودرو در بورس کالا در کنار آغاز واردات رقم خورد.

با این همه هنوز جا پای عرضه خودرو در بورس خشک نشده که دلالی و واسطه‌گری در این بازار هم آغاز شد. صمت در این گزارش به واکاوی پدیده جدیدی به‌نام خرید و فروش کد بورسی در فرآیند عرضه بورسی خودرو پرداخته که پیش از همه‌گیر شدن، نگاه جدی مسئولان را می‌طلبد. با گزارش خبرنگار صمت همراه باشید.

روزشمار عرضه خودرو در بورس کالا

۲ مهر ۱۳۹۹ در آشفته‌بازار قرعه‌کشی خودرو کمیسیون صنایع طرحی را برای ساماندهی بازار و صنعت خودرو ارائه داد؛ طرحی که گفته می‌شد به‌زودی به اجرا خواهد رسید و محور اصلی آن، عرضه خودرو در بورس کالای ایران به‌منظور شفافیت بالای معاملات این بورس و تحقق اهداف برای تبدیل خودرو به یک کالای مصرفی بود.

۲۷ آبان همان سال کلیات طرح ساماندهی عرضه خودرو در بورس در مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید. براساس این مصوبه هر شخص می‌تواند هر ۳ سال یک بار با یک کد ملی، یک خودرو در بورس کالا خریداری و قبل از پایان ۳ سال مقرر نمی‌تواند اقدام به فروش خودرو کند.

در آخرین روزهای فروردین ۱۴۰۰ سخنگوی کمیسیون صنایع مجلس از مصوبه این کمیسیون برای عرضه خودرو در بورس کالا به‌منظور متعادل‌سازی عرضه و تقاضا خبر داد. هرچند این پرونده با مخالفت وزیر صمت برای مدتی از دستور بررسی خارج شد اما در نهایت پس از کش‌وقوس‌های فراوان ۲۸ اردیبهشت ۱۴۰۱ عرضه خودرو «کارا» در بورس کالا کلید خورد. ماه گذشته واگذاری خودروهای وارداتی از مسیر بورس کالا نیز به این فهرست اضافه شد. اسپورتیج، سراتو، سلتوس، پیکانتو، سونت و پگاس محصولاتی هستند که به‌تدریج روی تابلوی بورس کالا خواهند رفت. خودروسازی سایپا نیز تاکنون واردات چانگان CS ۳۵ پلاس را قطعی کرده و قرار است مدل دیگری از این برند خودروساز چینی یعنی UNI-T را نیز به بازار خودرو کشور عرضه کند. مدافعان اجرای این طرح معتقدند ورود خودروهای وارداتی به تالار بورس کالا می‌تواند رقابت شرکت‌های خودروساز روی تابلوی بورس کالا را تشدید کند.

بساط جدید دلالی راه می‌افتد؟

بحث خرید خودرو از بورس کالا در حالی داغ شده که این موضوع با پیچیدگی‌هایی همراه است. آن‌طور که سخنگوی وزارت صمت اعلام کرد، قرعه‌کشی خودرو تا پایان سال به آخر خط می‌رسد و تمرکز اصلی بر عرضه خودرو در بورس کالا است. باتوجه به اینکه قیمت‌های تعیین‌شده برای خودروهای قابل‌عرضه در بورس پایین‌تر از نرخ بازار آزاد است، قاعدتا این معامله سود قابل‌توجهی دارد و نظر متقاضیان را به سمت این بازار جلب می‌کند. دلالان نیز مثل همیشه در خط مقدم این بازار جدید قرار داشته و این فرصت را هم از دست نداده‌اند. به این ترتیب خرید و فروش کد بورسی برای ثبت‌نام خرید خودرو، راه افتاده است. البته رسانه‌ها درباره نحوه ثبت‌نام و خرید خودرو از بورس کالا اطلاع‌رسانی‌های لازم را کرده‌اند، با این حال این کار همچنان برای بسیاری از افراد پیچیده به‌نظر می‌رسد؛ به‌نوعی می‌توان گفت تا پیش از این، رقابت در بین خودروسازان برای تولید محصولات بود اما حال رقابت بین عموم مردم برای خرید خودرو است.

ثبت‌نام خودرو با ۵ میلیون تومان

سودی که در خرید خودرو از بورس وجود دارد باعث می‌شود در این زمینه مشاغل کاذب نیز ایجاد شود. خبرنگار صمت در گشت‌وگذاری در میان آگهی‌های منتشر شده در فضای مجازی به تبلیغات جالب توجهی رسید که حاوی اطلاعات مربوط به «خرید خودرو از بورس» است.

براساس این تبلیغات، انجام کلیه مراحل خرید خودرو از بورس کالا، شامل ثبت‌نام، احراز هویت سجام و ثبت‌نام در بورس کالا و اخذ کد بورسی در ازای دریافت مبلغی از متقاضیان انجام می‌شود.

خبرنگار صمت برای پیگیری موضوع با یکی از شرکت‌های درج‌کننده آگهی تماس گرفته است.

فرد پشت خط با کلامی قاطع درباره خدمات قابل‌ارائه براساس آگهی مندرج در فضای مجازی گفت: ثبت‌نام برای دریافت ۱۰۰ درصدی خودرو با دریافت مبلغ ۵ میلیون تومان انجام می‌شود.

پس از مکثی کوتاه ادامه داد: برای انجام کارها نیاز به حضور فیزیکی شما در شرکت یا سازمان بورس نیست و مراحل انجام کار از طریق پیامک و تماس تلفنی به اطلاع خواهد رسید.

کارمند شرکت آگهی‌دهنده درباره انتخاب خودرو موردنظر برای خرید از بورس کالا گفت: تفاوتی ندارد که قصد ثبت‌نام برای خرید چه خودرویی را دارید و برای هر خودرویی می‌توانید با پرداخت این مبلغ ثبت‌نام را انجام دهید.

برخی از متخصصان حوزه بازار سرمایه هم اقدام به برگزاری کلاس‌های آموزشی خرید خودرو از بورس کرده‌اند. در یکی از این دوره‌های آموزشی با دریافت مبلغ ۴۸۰ هزار تومان آموزش‌هایی از جمله آشنایی با بورس کالا، نحوه ثبت سفارش خودرو، تحلیل و راهنمایی نرخ خرید خودرو از بورس، بررسی عرضه‌های پیش رو و شناخت کامل تالار خودرو داده می‌شود. نکته جالب این است که شرکت‌کنندگان در این دوره‌ها گواهینامه حضور در این دوره آموزشی را از شرکت برگزارکننده دریافت می‌کنند.

فرآیند خرید رایگان است!

در حالی برای ثبت‌نام خرید خودرو از بورس پول دریافت می‌شود که در اصل کلیه مراحل اخذ کد معاملاتی، ثبت درخواست خرید و شرکت در فرآیند حراج، کاملا رایگان است و صرفا از طریق کارگزار خریدار انجام می‌شود.

بورس کالای ایران بستری شفاف است که در آن، همه خریداران شرایط برابری دارند؛ به‌عبارتی هیچ خریداری برتری نسبت به خریدار دیگر ندارد. از این رو همه مصرف‌کنندگان خودرو در سراسر کشور که دارای شرایط خرید خودرو صفر از کارخانه خودروسازی طبق اطلاعیه‌های بورس کالا هستند امکان خرید خودرو از بورس را دارند. فقط کافی است با صرف حدود ۱۰ دقیقه زمان، در سامانه صدور کد آنلاین بورس کالای یکی از شرکت‌های کارگزاری ثبت‌نام و در پایان یک حساب وکالتی بورس کالا در یکی از بانک‌های عامل باز کنند. البته برخی بانک‌ها امکان گشایش حساب وکالتی بورس کالا را به‌صورت الکترونیکی فراهم کرده‌اند و در برخی بانک‌ها نیز خریدار باید یک بار در بانک حضور پیدا کند. متقاضی باید پس از وارد کردن حساب وکالتی خود در سامانه مذکور و واریز مبلغ پیش‌پرداخت خرید خودرو در این حساب، اقدام به ثبت سفارش خودرو موردعلاقه خود کند. همچنین خریدار باید مبلغی که حاضر است تا آن سقف برای خرید خودرو رقابت کند را در سامانه ثبت کند و در انتظار روز معامله باشد.

کل فرآیند خرید همین است و هر فردی با یک بار اخذ کد معاملاتی و گشایش حساب وکالتی، اگر موفق به خرید خودرو طبق رقم پیشنهادی خود نشد، تنها ظرف چند دقیقه باید برای عرضه بعدی حساب وکالتی خود را شارژ کند و ثبت‌سفارش را انجام دهد.

> اگر بهترین روش‌ها را نیز در صنعت خودرو اعمال کنیم، هنگامی که با افزایش نرخ ارز روبه‌رو شویم، نرخ خودرو نیز ۱۰۰ درصد افزایش پیدا می‌کند

منتظر کاهش نرخ خودرو در بورس نباشید

امیرحسن کاکایی، کارشناس حوزه خودرو درباره عرضه محصولات در بورس کالا به صمت گفت: هنگامی که روش عرضه خودرو در بازار تغییر می‌کند، نمی‌توان بلافاصله بعد از آن منتظر اتفاقات جدید بود. عرضه خودرو در بورس تاثیر منفی در بازار نداشته و این نوع عرضه باعث بالا رفتن قیمت‌ها نشده است. به‌عنوان مثال هایما بعد از ۵ بار عرضه با نرخ پایه در بورس فروش رفت، همچنین پژو ۲۰۷ حدود ۵۰ میلیون تومان زیر نرخ بازار فروخته شد.

وی ادامه داد: بورس نمی‌تواند باعث کاهش نرخ خودرو شود و فقط یک ابزار عرضه است که ما از آن درست استفاده نمی‌کنیم. درباره خودروهای گرانقیمت مثل دیگنیتی و هایما نرخ‌ها سریع به تعادل رسید، اما خودروهایی مثل پژو ۲۰۷ و دنا باید به‌صورت کامل در بورس عرضه شوند تا بتوانیم درباره نرخ آن صحبت کنیم. شواهد حاکی از آن است که ۲۰ درصد محصولات در ازای از رده خارج شدن خودروهای فرسوده و ۵۰ درصد نیز برای کنترل جمعیت تا پایان سال فروخته می‌شود. در چنین وضعیتی چطور بورس می‌تواند قیمت‌ها را کنترل کند.

کاکایی درباره علت افزایش نرخ خودرو در بازار گفت: در هفته‌های اخیر هیچ اتفاقی در صنعت و بازار خودرو رخ نداد، اما با بالا رفتن نرخ دلار، نرخ خودرو نیز افزایش یافت و کاهش نرخ خودرو پس از آن نیز به‌دلیل افت نرخ دلار بود؛ بنابراین عرضه خودرو در بورس، تاثیری بر بازار نمی‌گذارد و این بازار فقط یک ابزار است. این ابزار نیز برای آن است که خودروساز بیش از این زیان نکند. برای آنکه نرخ خودرو کاهش پیدا کند باید تیراژ بالا برود تا نرخ تمام‌شده کاهش یابد.

این کارشناس خودرو درباره وضعیت بورس کالا اظهار کرد: اگر بهترین روش‌ها را نیز در صنعت خودرو اعمال کنیم، هنگامی که با افزایش نرخ ارز روبه‌رو شویم، نرخ خودرو نیز ۱۰۰ درصد افزایش پیدا می‌کند. باید از بورس در حد خود این ابزار انتظار داشت و اگر فردی قول کاهش نرخ می‌دهد، کاملا غلط است. متاسفانه بورس کالا هم وضعیت مناسبی ندارد. بورس قواعد خود را دارد و دولت حق دخالت در این بازار به هر بهانه‌ای را ندارد. اکنون اجازه داده نمی‌شود، بورس کار خود را انجام دهد. در مجموع دولت حق دستکاری قیمت‌ها را ندارد، اما متاسفانه آنچه که در حال حاضر شاهدیم، عملکرد کامل بورس نیست.

قرعه‌کشی یا بورس کالا؟

کاکایی درباره تفاوت عرضه خودرو در بورس و قرعه‌کشی توضیح داد و گفت: بین قرعه‌کشی و عرضه خودرو در بورس فرق‌های اساسی وجود دارد. اینکه فکر کنیم با عرضه خودرو در بورس دست دلالان از بازار کوتاه می‌شود کاملا اشتباه است. در زمان قرعه‌کشی یک سری از افراد دلالی می‌کردند و اینکه حالا عده‌ای با دریافت مبلغی خودرو ثبت‌نام می‌کنند، غیرطبیعی نیست. شاید برخی از افراد توانایی ثبت‌نام نداشته باشند و این کار را به افراد کاردان این حوزه بسپارند. عده دیگر نیز پول ندارند اما در قرعه‌کشی خودرو به‌صورت توافقی به‌جای دیگران ثبت‌نام می‌کنند.

راهی برای کاهش دلالی

وی درباره روش‌های عرضه خودرو به بازار گفت: بهترین راه عرضه خودرو، دریافت به‌طور مستقیم از کارخانه است. روش اول قیمت‌گذاری دستوری بود که آنقدر مردم برای خرید خودرو صف بستند که در نهایت دولت مجبور به عرضه خودرو در قالب قرعه‌کشی شد. قرعه‌کشی عادلانه‌ترین روش برای عرضه با قیمت‌گذاری دستوری بود. منطقی‌ترین راه این است که همه بتوانند از خودروساز، محصول را با نرخ آزاد خریداری کنند. فروش خودرو با قیمت‌گذاری دستوری کاملا بی‌عدالتی بود؛ از همین رو تنها راه چاره این است که خودرو با نرخ آزاد در بازار فروخته یا با قیمت‌گذاری دستوری در قالب قرعه‌کشی عرضه شود. یک راه میانی نیز وجود داشت و آن عرضه خودرو در بورس بود. خاصیت بورس شفاف بودن آن است. قیمت‌گذاری در بورس آزاد است و خودروساز ضرر نمی‌کند. از سوی دیگر در قرعه‌کشی هر شخصی حتی بدون پرداخت هزینه شرکت می‌کرد، اما در بورس امکان انجام این کار وجود ندارد؛ در نتیجه تا حدودی جلوی دلالی گرفته می‌شود. همچنین وقتی خودرو در بورس عرضه می‌شود پس از رسیدن به بازار، ارزش آن برای دلالی کمتر می‌شود. همچنین احتمال موفقیت مصرف‌کننده بیشتر است و ظرفیت دلالی پایین می‌آید.

کاکایی با اشاره به نقش پررنگ دلالان در بازار خودرو، بیان کرد: اصولا اقتصاد کلان ما به‌صورتی است که نمی‌توان دلال‌ها را از آن حذف کرد. نکته جالب این است که تعداد نمایشگاه‌داران ما از تعداد نمایشگاه‌داران امریکا بیشتر است. این نمایشگاه‌داران سود می‌برند و به همین دلیل این کار را رها نمی‌کنند. دولت باید اقتصاد را متوازن کند و رونق بخشد. همچنین تولید خودرو باید بالا برود و موانع تولید برداشته شود. با بگیر و ببند مشکل تولید حل نخواهد شد. متاسفانه در ۵ سال گذشته تمام مسئولان تمرکز خود را بر بازار گذاشته بودند. اگر تمرکز بر رفع موانع تولید و اجرای قوانینی مثل بهبود فضای کسب‌وکار بود، حالا وضعیت بسیار بهتری داشتیم.

وی در پایان اظهار کرد: قضاوت درباره بورس کالا نباید یکجانبه باشد و باید آن را با روش‌های پیشین و جایگزین مقایسه کرد. شواهد حاکی از آن است که در مدت کوتاهی که از ابزار بورس برای عرضه خودرو استفاده شد، نتایج موفقیت‌آمیزی داشت. در واقع حداقل بورس کالا اثر منفی بر قیمت‌ها نداشت و تنها عامل افزایش قیمت‌ها در بازار، دلار بود.

سخن پایانی

به‌نظر می‌رسد بعد از قرعه‌کشی خودرو که ثبت‌نام در آن آسان‌تر بود، حال مردم باید برای خرید خودرو از هفت‌خوان بورس کالا عبور کنند. در این میان دلالی‌ها هم تمام‌نشدنی است و تفاوتی در این زمینه ایجاد نشده است. خرید آسان و مستقیم خودرو آن هم با نرخ پایین از در کارخانه در ایران تبدیل به یک آرزو شده و هنوز مسئولان نتوانستند چاره‌ای برای این کار پیدا کنند؛ از همین رو مردم هم مجبور به رقابت با یکدیگر در بورس کالا شده‌اند. در این شرایط تنها می‌توان امیدوار به افزایش تیراژ تولید خودرو بود تا شاید با افزایش عرضه‌ها در بورس، قیمت‌ها تا حدودی متعادل شود.

بازار خرید و فروش کد بورسی برای ثبت‌نام و خرید خودروهای عرضه شده در بورس در حالی راه افتاده که فلسفه اصلی ورود خودرو به بورس ساماندهی صنعت خودرو و کاهش نفوذ دلالان در این بازار بود. مدافعان این طرح معتقدند با عرضه همه خودروها در بورس دست دلالان و واسطه‌گران این حوزه قطع می‌شود. حال باید دید با بازار خرید و فروش کد بورسی، سیاست ساماندهی بازار خودرو از مسیر بورس کالا چقدر جواب خواهد داد.

فلز سرخ در آستانه ثبت رکوردهای جدید

عکس: صمت

شرکت ملی صنایع مس ایران قرار است با افزایش میزان سرمایه‌گذاری، طرح تولید یک میلیون تن کاتد مس را با هدف افزایش تولید، افزایش درآمد و توسعه اشتغال به اجرا برساند. گفته می‌شود با تحقق این برنامه جایگاه ایران در تولید و اکتشاف مس صعود قابل توجهی خواهد داشت و تولید کاتد مس از ۲۸۵ هزار تن به یک میلیون تن خواهد رسید. علاوه بر این میزان اشتغال در صنعت مس کشور از ۲۸ هزار نفر به ۸۰ هزار نفر و ظرفیت صادرات نیز از ۱.۶ میلیارد دلار به ۱۰ میلیارد دلار در سال ارتقاء پیدا خواهد کرد.

در گزارش امروز صمت مروری داشتیم بر اظهارات معاون اول رئیس جمهور، وزیر صنعت، معدن و تجارت و مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس ایران درباره افق‌های پیش روی صنعت مس و مسیر دستیابی به آنها.

برنامه‌ریزی برای درآمد مس

معاون اول رئیس‌جمهوری با اشاره به رتبه پنجم ایران در برخورداری از ذخائر مس دنیا، بر برنامه‌ریزی برای تحقق درآمد ۱۰ میلیارد دلاری از صنعت مس تاکید کرد.

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی ریاست جمهوری، محمد مخبر به ظرفیت‌های مغفول مانده خدادادی در کشور اشاره کرد و گفت: باید با از مشارکت مردم و نقدینگی موجود در جامعه، نسبت به فعال‌سازی این ظرفیت‌ها در بخش‌های مختلف اقدام کنیم.

وی افزود: مردم آمادگی دارند در بازار سرمایه حضور جدی داشته باشند و لازم است با معرفی طرح‌هایی که حاشیه سود بالا دارند، نقدینگی جامعه را به سمت این پروژه‌ها هدایت و زمینه حضور و مشارکت مردم در فعال‌سازی ظرفیت‌های مغفول مانده کشور را فراهم کنیم.

معاون اول رئیس‌جمهوری تاکید کرد: در سالیان گذشته همواره اداره کشور از طریق درآمدهای نفتی و مالیاتی انجام شده و این در حالی است که اگر بتوانیم کشور را با اتکا به داراییهایی نظیر ذخایر و مخازن نفت و گاز و معادن اداره کنیم، تحولاتی گسترده در توسعه و پیشرفت کشور محقق خواهد شد. وی درباره هدفگذاری در دستیابی به تولید یک میلیون تن کاتد مس خاطر نشان کرد: شرکت ملی صنایع مس ایران باید با تلاش برای تحقق این هدف، توان خود را ارتقاء دهد و برنامه‌ای دقیق و منسجم برای واگذاری سهام به مردم و افزایش تولید به ۳ میلیون تن کاتد مس را در دستور کار قرار دهد.

مخبر همچنین بر لزوم پرهیز از خام فروشی تاکید کرد و گفت: باید تلاش کنیم به جای خام فروشی، زنجیره پایین دستی صنایع همچون صنعت مس را با اتکا به ظرفیت‌های موجود فعال کنیم تا شاهد ارزش افزوده هر چه بیشتر و تولید ثروت برای کشور باشیم.

معاون اول رئیس‌جمهوری از مدیران شرکت ملی صنایع مس ایران خواست ظرف یک ماه آینده برنامه‌ای جامع و مدون برای ایجاد تحول در صنعت مس کشور و همچنین جلب مشارکت مردمی طراحی و آن را ارائه کنند.

افزایش ۵ برابری صادرات مس

وزیر صنعت معدن و تجارت گفت: برای جبران عقب ماندگی‌ها در حوزه مس، ۱۵ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری انجام می‌شود که صادرات را در این حوزه از حدود ۱.۷ میلیارد کنونی به بیش از ۱۰ میلیارد دلار در ۵ سال آینده افزایش می‌دهند. سیدرضا فاطمی امین به خبرگزاری صداوسیما گفت: هم اکنون حدود ۲۸۰ هزار تن تولید کاتد مس داریم که بنا داریم این میزان را به بالای یک میلیون تن برسانیم و برای رسیدن به این هدف هم برنامه افزایش ۷۵۰ هزار تنی تولید را از تابستان امسال آغاز کردیم که ۱۵ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری نیاز دارد و تا سال ۱۴۰۶ به‌تدریج به بهره‌برداری می‌رسد.

چالش‌ها و راهکارها

وی اضافه کرد: یکی از عوامل عقب ماندگی حوزه معدن، بحث اکتشاف است که با وجود ذخایر بسیار زیاد در کشور، اما اکتشاف به اندازه کافی انجام نشده است که در این باره از مهر ۱۴۰۰ اکتشافات جدید از استان خراسان جنوبی آغاز شد و دربقیه استان‌ها نیز در حال انجام است. وی گفت: عقب افتادگی دیگر در این حوزه درباره ماشین‌آلات است که با رشد تولید داخل و تجهیز معادن در حال جبران آن هستیم. وزیر صمت ادامه داد: یکی دیگر از عقب افتادگی‌ها در حوزه معدن این است که به اولویت‌های معدنی توجه کمتری شده است که یکی از این اولویت‌ها موضوع مس، معادن و ذخایر آن است.

گنج پنهان

فاطمی امین افزود: ایران با دارا بودن یک درصد از جمعیت دنیا بیش از ۶ درصد ذخایر مس دنیا را داراست یعنی ۶ برابر جمعیت خودمان مس داریم و با تداوم کار اکتشاف، این عدد افزایش خواهد یافت. وی با بیان اینکه مس از جمله مواد معدنی است که در سال‌های آینده تقاضای آن بیشتر می‌شود افزود: برای تولید هر تن محصول در صنعت مس، حدود ۳ هزار دلار هزینه می‌شود در حالیکه ارزش آن در بازار بیش از ۸ هزار دلار است و این نرخ هم به دلیل افزایش تقاضا می‌تواند به بیش از ۱۰ هزار دلار افزایش یابد. وزیر صمت ادامه داد: در این حوزه هم اکنون حدود ۲۸ هزار نفر اشتغال دارند که با برنامه توسعه آن به بیش از ۸۰ هزار نفر افزایش می‌یابد.

در مسیر تحقق اهداف

علی رستمی مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس ایران با اظهار رضایت از ثبت رکوردهای جدید و عملکرد مطلوب در بخش تولید، بر اهتمام به تولید پایدار و پیشی گرفتن از برنامه مصوب تاکید کرد.

به گزارش مس پرس رستمی افزود: اجرای پروژهای توسعه و تأمین ماشین‌آلات معدنی در راستای تحقق هدف دستیابی به تولید یک میلیون تن کاتد مس تا سال ۱۴۰۶، ایجاد زیر ساخت‌های تامین برق اضطراری و استقرار نظام 5S در مجتمع‌های تولیدی جزو برنامه‌هایی است که برای این صنعت پیش‌بینی شده است.

راه‌اندازی نخستین معدن هوشمند مس

مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس ایران با توجه به مطالبه و تاکید وزیر صمت در زمینه توریسم صنعتی، خواستار تهیه و ارائه گزارش جامعی از بازدیدها و ارزیابی اقشار و گروه‌های مختلف در خصوص صنعت مس و دستاوردهای آن شد.

همچنین روند اخذ مجوز نخستین CVC کشور توسط شرکت ملی صنایع مس ایران و برنامه‌های آتی ارائه شد و مقرر گردید با استفاده از ظرفیت این صندوق تعامل با مجموعه‌های دانش‌بنیان، نوآور و فناور افزایش یافته و تحقق نخستین معدن هوشمند تسهیل شود.

سخن پایانی

موسسه «جفریز گروپ» در آخرین گزارش خود از کسری بزرگ مس در سال ۲۰۲۳ خبر داده است. بنا بر این گزارش دلیل کسری، تقاضای فراوان چین پس از رشد تولید ناخالص داخلی این کشور و افزایش استفاده از وسایل نقلیه الکتریکی است. به علاوه نبود پروژه‌های جدید معدنی، کاهش ذخایر یا پایین آمدن عیار معادن موجود، محدودیت‌های زیربنایی، مسائل کارگری و... از دیگر دلایل کسری این فلز عنوان شده است. بنابراین به نظر می‌رسد فرصت مغتنمی است تا کشور با توسعه زیرساخت‌ها و تلاش برای تحقق اهداف در تولید این فلز مهم، جای مطمئن در بازار جهانی برای خود باز کند.

مدیر دفتر بهره‌برداری و نگهداری از تاسیسات آبی شرکت آب منطقه‌ای زنجان مطرح کرد:

احتمال جیره‌بندی آب در صورت کمبود بارش باران

مدیر دفتر بهره‌برداری و نگهداری از تأسیسات آبی شرکت آب منطقه‌ای زنجان گفت: درصورتی‌که در زمستان با کمبود بارش مواجه شویم و بارندگی، حداقل‌ها را پوشش ندهد چالش به سمتی خواهد رفت که جیره‌بندی کنیم.

علیرضا نجفلو افزود: با توجه به تغییرات آب و هوایی و کاهش ذخایر سفره‌های آب زیرزمینی، استان زنجان با بحران کم‌آبی روبرو است و باید با برنامه‌ریزی لازم این بحران مدیریت شود.

نجفلو با عنوان این مطلب که گزارش وضعیت سدهای استان حاکی از این است که ذخایر آب استان کاهش چشمگیری نسبت به سال‌های گذشته دارد، اظهارداشت: ورودی ۱۳درصدی آب سد تهم مشابه سال گذشته است و میزان حجم مخزن سد تهم ۵۶درصد کاهش را نشان می‌دهد که شهروندان باید توجه داشته باشند بارندگی‌ها تأثیر چندانی روی ذخایر آب‌های زیرزمینی نخواهند داشت چراکه ورودی‌ها به‌شدت کاهش داشته است.

وی در ادامه خاطرنشان کرد: ذخیره آب سدهای استان نسبت به مدت مشابه سال گذشته کم شدت است و این در حالی است که سد تهم بیش از ۵۰ درصد از آب شرب شهر زنجان را تأمین می‌کند.

وی با اشاره به این موضوع که کشور ما در اقلیم خشک و نیمه‌خشک قرارگرفته است و به‌طور متوسط ۲۴۰ میلی‌متر در سال بارندگی دارد، افزود: درصورتی‌که کاهش منابع را در کنار افزایش جمعیت قرار دهیم همه موئیده این مطلب است که باید در مورد مدیریت منابع و مصرف بازنگری و برنامه‌ریزی ویژه‌ای صورت گیرد.

نجفلو عنوان کرد: یکی از مواردی که باید به آن توجه بیش‌ازپیش شود، جلوگیری از کشت محصولات پر آب‌بر است که باید با تلاش در راستای اصلاح الگوی مصرف، کشت محصولات کشاورزی کم آب بر در جهت کنترل و مدیریت مصرف آب گام برداریم.

مدیر دفتر بهره‌برداری و نگهداری از تاسیسات آبی شرکت آب منطقه‌ای زنجان تصریح کرد: نقشه‌های بارش در استان نشان می‌دهد در پاییز بارش کمتر از متوسط و در زمستان بیشتر از متوسط را شاهد خواهیم بود ولی در حالت واقع‌بینانه باید سناریوهای مختلفی را برای زمان‌های کم بارش داشته باشیم تا بتوانیم شرایط را مدیریت کنیم.

وی اظهار کرد: نام‌گذاری سال ۲۰۲۲ به نام «آب زیرزمینی و مرئی شدن نامرئی» تأکیدی بر کاهش و خشک شدن ظرفیت آب‌های زیرزمینی و آبخوان‌هایی است که به‌عنوان منبع مطمئن تأمین آب از دست می‌روند و این یعنی زنگ خطر و هشدار.

نجفلو در ادامه تأمین آب شرب را از اولویت‌های وزارت خانه دانست و افزود: تمام سعی ما این است تا با تمرکز بر روی بحث ساختاری آب و مدیریت مصرف از ایجاد مشکل مشابه در شهر همدان که همانا منجر به توزیع آب بسته‌بندی در شهر شد، جلوگیری کنیم.

وی با تأکید بر لزوم همکاری تمامی نهادها، سازمان‌ها، با بخش آب برای فرهنگ‌سازی و تعادل بخشی آبخوان در چارچوب برنامه سازگاری با کم‌آبی استان افزود: باید راهکارهای علمی و کاربردی برای تثبیت مصارف آب زیرزمینی در بخش‌های مختلف و مدیریت بهینه بکار گرفت.

نجفلو بابیان اینکه تغییر الگوی کشت محصولات کشاورزی راهکاری اساسی برای مقابله با کمبود آب است، گفت: مصرف بی‌رویه آب در بخش کشاورزی سبب افت آب‌های زیرزمینی شده و به همین دلیل نیاز است تمام دستگاه‌ها و مسئولان اجرایی با تعامل و همکاری‌های همه‌جانبه در راستای حل این مشکلات گام بردارند.

وی کشت محصولات با مصرف بالای آب را آفتی برای مصرف آب‌های زیرزمینی دانست و عنوان کرد: کشت محصولاتی چون هندوانه، چغندر، یونجه و ... با مصرف آب بالای ۴۰ در اصلاً به‌صرفه نیست و درواقع با تجارت آب مجازی دچار ورشکستگی آبی هستیم و باید به شکل جدی در این موضوع ورود کرد.

نجفلو افزود: رعایت الگوی مصرف مهم‌ترین فاکتور در مدیریت منابع آب است که باید موردتوجه قرار گیرد.

مدیر دفتر بهره‌برداری و نگهداری از تأسیسات آبی شرکت آب منطقه‌ای زنجان گفت: بُعد روانی مصرف یکی از دلایل عدم توجه مردم به کم‌آبی است که کاشت چمن بالاتر از میانگین و فعال بودن آب‌پاش‌ها می‌تواند در دامن زدن به این موضوع مؤثر باشد که با بکار گیری شبکه سیستم آبیاری تحت‌فشار، اصلاح الگوی کاشت با اجرای پروژه حذف گونه‌های با نیاز آبی بالا و جایگزینی گونه‌های مقاوم و سنگفرش بلوارها و جایگزینی درختان کم آب از دیگر اقداماتی است که می‌تواند در مقابله با بحران کم‌آبی مؤثر باشد.

نجفلو در ادامه به رصد خروجی‌ها اشاره کرد و افزود: با پایش‌های صورت گرفته شرایط امیدوارکننده‌ای در انتظارمان نیست و به سمت پایدار شدن دشت‌ها پیش خواهیم رفت، مشروط به اینکه حداقلی از بارندگی را در استان شاهد باشیم تا وضعیت تغییر یابد.

مدیر دفتر بهره‌برداری و نگهداری از تأسیسات آبی شرکت آب منطقه‌ای زنجان افزود: ۴۵درصد از ظرفیت تأمین آب شرب زنجان از سد تهم و ۵۵ درصد از منابع آب زیرزمینی تأمین می‌شود درصورتی‌که سد تأمین‌کننده نباشد مجبور هستیم تعدادی چاه را به‌صورت ضروری وارد مدار کنیم تا کمبود جبران شود.

«آگهی تمدید مهلت استفاده از حق‌تقدم خرید سهام»

شرکت راهبران فولاد اصفهان (سهامی خاص) به شماره ثبت ۱۹۹۱۵

بدینوسیله به اطلاع سهامداران محترم که تاکنون موفق به استفاده از حق‌تقدم خرید سهام افزایش سرمایه (از مبلغ ۹۷۴,۷۶۶ میلیون ریال به مبلغ ۲,۶۷۴,۷۶۶ میلیون ریال از محل آورده نقدی) نشده‌اند می‌رساند، مهلت استفاده از حق‌تقدم خرید سهام از تاریخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۴ تا تاریخ ۱۴۰۱/۱۲/۱۳ تمدید و شماره حساب ۵۶۰۴۰۸۶۷۰۳ بانک تجارت جهت واریز وجوه تعیین گردیده است.

لازم به ذکر است گواهینامه حق‌تقدم خرید سهام از طریق سایت شرکت به آدرس، www.Raahbaran.com در دسترس می‌باشد.

هیات‌مدیره شرکت راهبران فولاد اصفهان (سهامی خاص)

آگهی مناقصه عمومی

ارائه خدمات بیمه عمر و حوادث پرسنل شرکت توسعه، عمران و مدیریت منطقه گل گهر

شرکت توسعه، عمران و مدیریت منطقه گل‌گهر در نظر دارد ارائه خدمات بیمه عمر و حوادث گروهی پرسنل خود را از طریق برگزاری مناقصه عمومی به شرکت‌های بیمه واجد شرایط واگذار نماید. لذا از متقاضیان دعوت به عمل می‌آید جهت اخذ اسناد مناقصه از تاریخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۲ به سایت این شرکت به آدرس www.ggz.ir مراجعه نمایند.

۱- **آخرین زمان ارائه پاکت‌ها و پیشنهادات:** ساعت ۱۳:۳۰ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۹

۲- شرکت در قبول یا رد پیشنهادات مختار است.

۳- **سپرده شرکت در مناقصه:** ۷۱۷,۴۴۴,۰۰۰ ریال

۴- هزینه درج آگهی برعهده برنده مناقصه می‌باشد.

۵- کلیه مشخصات لازم در اسناد مناقصه ذکر گردیده است.

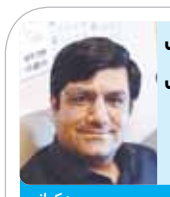
۶- **محل تحویل اسناد، پیشنهادات:** سیرجان- کیلومتر ۵۰ جاده محور سیرجان- شیراز، شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر ساختمانهای هلدینگ مستقر بر تپه، بلوک ۵ (شرکت توسعه، عمران و مدیریت منطقه گل‌گهر)

۷- **تلفن جهت هر نوع هماهنگی:** ۰۹۱۳۱۴۲۰۶۴۲ آقای بلوری (به غیر از ایام تعطیل)

مدیریت امور حقوقی و قراردادها

یادداشت

نشست گره‌گشا نیست

مسعود کیانی
رئیس انجمن صنفی گوهرسنگ ایران

کشور ما دسترسی قابل توجهی به بازار جهانی گوهرسنگ ندارد و اگر بگوییم سهم ما از این بازار صفر است، سخنی دور از واقع نبوده است. یکی از دلایل این موضوع، فقدان آموزش صحیح و در نتیجه تولید کالای غیراستاندارد است.

بسیاری از تراشنده‌های گوهرسنگ، براساس استانداردی جهانی پسند آموزش ندیده‌اند. گاهی حتی آموزش‌های آنها در حد استانداردهای فنی و حرفه‌ای (که آن هم اشکالات فراوانی دارد) نبوده است.

در بازار جهانی اعتقاد بر این است که تمام گوهرسنگ‌ها باید از نظر پولیش، تقارن، کیفیت تراش و سایزبندی استاندارد باشند. اگر تراش سنگ براساس استاندارد بین‌المللی نباشد، روی رکاب استاندارد سوار نمی‌شود، بنابراین کسی که می‌خواهد سنگ را سوار فلز یا به‌اصطلاح «مخراج کاری» کند، باید دوباره آن را «کات» کند یا تراش دهد. این معضلی است که علت آن آموزش نادرست در گوهرتراشی است.

معضل دیگر ما، آموزش‌های زیرپله‌ای و غیرمجازی است که در سراسر کشور رایج شده است و در پایان دوره هیچ‌گونه مدرک معتبری هم در اختیار کارآموز قرار نمی‌گیرد تا بتواند از آن برای گرفتن پروانه کسب‌وکار استفاده کند.

آموزش‌های گوهرشناسی هم چندان برپایه استانداردهای جهانی نیست و به‌طورمعمول کانی‌شناسی به‌جای گوهرشناسی تدریس می‌شود. گوهرشناسی، دانشی میان‌رشته‌ای است که آموزش‌های خاص و دوره‌های تعریف‌شده جهانی دارد و به چند بخش سنگ‌های رنگی و مصنوعی و گوهرهای آلی و الماس تقسیم می‌شود، اما کانی‌شناسی یکی از مباحث زمین‌شناسی به‌شمار می‌رود؛ این معضلی است که بسیاری با آن درگیر هستند.

کانی‌شناسی که بعضی از افراد تحت‌عنوان گوهرشناسی آموزش می‌دهند، غیرمجاز و غیراستاندارد است و در نتیجه، چند معضل ایجاد می‌کند. اول اینکه در بسیاری از موارد، افرادی که این دوره‌ها را می‌گذرانند، به‌واسطه دانش ناکافی دچار اشتباهات فاحشی می‌شوند و در خریدوفروش‌ها و تجارت به مشکل برمی‌خورند.

برخی دیگر از این افراد، آزمایشگاه‌های غیرمجازی دائر و شناسنامه‌های غیرمعتبر صادر می‌کنند. به‌عنوان مثال، موردی را می‌توانم مثال بزنم که فردی با گذراندن دوره کانی‌شناسی، برای رزین اپوکسی ۴۰ کیلویی، شناسنامه کهربای ایرانی صادر کرده است.

مشکل اساسی ما در این حوزه، اول فقدان قوانین صحیح و تخصصی مرتبط با گوهرسنگ‌ها و دیگری، نبود بازار است.

هر قانونی که ما در صنعت گوهرسنگ و جواهر داریم، درباره طلا است و کار تخصصی روی حوزه گوهرسنگ انجام نشده است. بعضی موارد بخشنامه‌ای از سوی وزرات صمت یا هیات دولت صادر شده که سنگ‌های خام الماس نمی‌تواند از ایران صادر شود.

البته مشکل نبود بازار هم، ریشه در قوانین دارد، زیرا فرصت ارائه داخلی و خارجی را محدود می‌کند. برای مثال اتحادیه‌ها، بخشنامه‌ای از دادستان کل کشور گرفته‌اند که خریدوفروش جواهرات و گوهرسنگ‌ها به‌صورت مجازی ممنوع و همین باعث مشکلاتی شده است. نبود صادرات هم مزید بر علت است.

برای حل این مشکل باید می‌توانستیم مواد خام ارزان‌نرخ و تجهیزات را وارد کنیم تا هزینه‌ها را پایین بیاوریم و به این طریق ما هم مثل چین و هند می‌توانستیم سنگ‌های‌مان را به نرخ مناسب بازار خارج از ایران بفروشیم. ما در زمینه صادرات هم، با مشکلاتی مشابه واردات روبه‌رو هستیم. گوهرسنگ‌ها جزو گروه کالایی لوکس قرار گرفته‌اند. علاوه بر این، ارزیاب مناسبی هم در گمرک نداریم که قیمت‌گذاری درستی انجام دهد و تعرفه گمرکی مناسبی برای آن در نظر بگیرد. بعضی اوقات نرخ بسیار گزافی برای سنگی در نظر می‌گیرند و به همان نسبت، تعرفه آن هم بسیار سنگین می‌شود و به این ترتیب، صادرات توجیه اقتصادی خود را از دست می‌دهد.

متاسفانه این معضل باعث شده که واردات و صادرات گوهرسنگ‌ها بیشتر به‌صورت قاچاق انجام گیرد و نبود شفافیت و خلأهای قانونی به این مشکلات دامن زده است.

یکی از مشکلات اساسی ما این است که فعالیت حوزه گوهرسنگ بین چندین وزارتخانه تقسیم شده که هر کدام از آنها سازکار خاص خود را دارند و به این ترتیب، کلاف سردرگمی ایجاد شده است که هر کسی دستی به آن می‌زند و خراب‌ترش می‌کند، اما اگر سازمانی خاص در این زمینه متولی شود، حتی اگر به‌صورت مردم‌نهاد و بدون بودجه دولتی باشد، شاید بتواند برای گوهرسنگ از اکتشاف تا تجارت گرفته قانون‌گذاری کند، آیین‌نامه ارائه دهد و مجوزهای لازم را برای فعالان صادر و قوانین، بخشنامه‌ها و آیین‌نامه‌ها را یکدست و لازم‌الاجرا کند.

متاسفانه همیشه به گوهرسنگ به‌عنوان یک موضوع حاشیه‌ای پرداخته شده و تاکنون اراده‌ای قوی برای حل مشکلات این صنعت در کشور ایجاد نشده است. اقداماتی که انجام شده، فقط در حد نشست، مصاحبه و خبر بوده و انگار قرار است مسائل این حوزه را به‌نوعی از سر خود باز کنند. کاش کمی به این صنعت رسیدگی می‌شد و متوجه می‌شدند که نمی‌توان با ارائه آمار و ارقام مشکلات را کتمان کرد.

گمانه‌زنی ۵ میلیارد تنی از سنگ‌آهن

رئیس انجمن سنگ ایران گفت: هرچند ذخایر سنگ‌آهن کشور، روی کاغذ ۲ میلیارد و ۳۰۰ میلیون تن است، اما پیش‌بینی می‌شود که حدود ۵ میلیارد تن ذخایر در کشور وجود داشته باشد. به گزارش دنیای معدن، مهرداد اکبریان در نشست انجمن سنگ‌آهن گفت: باتوجه به اینکه مطالعات اکتشافی کافی در کشور انجام نشده است، اما روی کاغذ ۲.۸ میلیارد تن ذخیره سنگ‌آهن داشتیم که تاکنون ۵۰۰ هزار تن آن در معادن بزرگ مصرف شده و ۲.۳ میلیارد تن باقی مانده است. وی در ادامه سخنان خود گفت: اگر روی بخش سنگ‌آهن کشور کار شود، باتوجه به وجود ذخایر هماتیت، ذخایر سنگ‌آهن کم‌عیار، ذخایر اکتشاف و در نظر گرفته نشده و همچنین ذخایر موجود فعلی، حدود ۵ میلیارد تن ذخیره سنگ‌آهن تخمین زده می‌شود. این مقام صنفی ادامه داد: هنوز اسکن کامل از ذخایر کشور انجام نشده است، ضمن اینکه معادن کوچک و متوسط زیادی در کشور داریم که هیچ دستگاهی تاکنون حاضر نشده به ذخیره‌سنجی آنها بپردازد. وی افزود: همچنین عمق مطالعات ما زیاد نیست و در حد متوسط ۶۰ تا ۷۰ متر باقی مانده است، در حالی که اگر بتوانیم به اعماق چند صد متری نفوذ کنیم، به‌طورقطع به ذخایر خوبی دست خواهیم یافت. وی همچنین به کنار گذاشته شدن ذخایر کلانی از سنگ‌آهن با عیار پایین در کشور اشاره کرد و گفت: اگر این ذخایر روزی توجیه اقتصادی داشته باشند، به‌طورقطع مورداستفاده و استخراج قرار خواهند گرفت. رئیس انجمن سنگ ایران تصریح کرد: اگر می‌خواهیم صنعت فولاد کشور ماندگار باشد، باید به‌صورت اصولی به اکتشاف و بهره‌برداری از معادن‌مان بپردازیم و از ظرفیت‌های موجود و واقعی استفاده کنیم.

گفت‌وگو

گفت‌وگوی صمت درباره عوامل موثر در بهره‌وری بخش معدن

ترقی معکوس کرده‌ایم

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

کارشناسان معتقدند آنچه با شنیدن اصطلاح بهره‌وری عموما به ذهن متبادر می‌شود، معنا و مفهومی کلی و نه‌چندان دقیق است.

در شرح این اصطلاح گفته‌اند بهره‌وری عبارتی است که بعد از انقلاب صنعتی مصطلح شد. در این دوره گسترش و توسعه صنعت صدها نفر را مجبور کرد، با هم کار کنند و در ارتباط مداوم باشند.

پس از قرن بیستم، توجه به این موضوع کم‌کم قوت گرفت و به اوج رسید و در سازمان‌های بزرگ و کوچک جایگاه پیدا کرد و از صنعت به تمام زمینه‌های آموزشی، خدماتی، پژوهشی و... تسری پیدا کرد. امروزه این موضوع به‌دقت بررسی می‌شود و در سازمان‌ها و ارگان‌های دولتی یا غیردولتی موردسنجش قرار می‌گیرد.

بهره‌وری، ترکیبی از اثربخشی و کارآیی است. اثربخشی به‌معنای اجرای کارهای درست و کارآیی به‌معنی اجرای درست کارها است.

موضوع گفت‌وگوی امروز صمت «عوامل موثر در افزایش بهره‌وری» است و دراین‌باره علی‌خان نصراصفهانی، استاد دانشگاه و فعال معدن به پرسش‌های ما پاسخ داده است.

عکس: آیدا فریدی

امروز به‌جایی رسیده‌ایم که باید بگوییم سال قبل وضعیت بهتر از امسال بود و امسال بهتر از سال آینده است و روند پیشرفت‌مان معکوس شده است

◉ بزرگ‌ترین مانع افزایش بهره‌وری در بخش معدن کشور چیست و چطور می‌توان آن را از سر راه برداشت یا نقش آن را کمرنگ کرد؟

بهره‌وری موضوع بسیار مهمی در سطح جهانی است که در حقیقت یکی از شاخه‌های علمی پیشرو در حوزه‌های اقتصادی و مدیریتی است و به‌طبع متخصصان زیادی در این زمینه سرگرم مطالعه و تحقیق هستند.

متاسفانه در بخش معدن و همین‌طور دیگر حوزه‌های اقتصادی کشور، عملکرد ما بسیار ضعیف و نابسامان و به‌این‌ترتیب، امتیاز بهره‌وری صنایع کشور بسیار پایین است.

سال‌های سال است که ما نه در زمینه اثربخشی فعالیت‌ها امتیاز قابل‌قبولی کسب کرده و نه بحث کارآیی را موردتوجه قرار داده‌ایم و امروز به‌جایی رسیده‌ایم که باید بگوییم سال قبل وضعیت بهتر از امسال بود و امسال بهتر از سال آینده و روند پیشرفت‌مان معکوس شده است.

کمبود یا نبود تکنولوژی‌های جدید، فرسوده شدن سیستم‌ها و تجهیزات، ناتوانی در بروزرسانی امکانات و ماشین‌آلات، دشواری تامین مالی برای اکتشاف و استخراج، بی‌توجهی به سرمایه‌گذاری در این بخش، ناامیدی و بی‌انگیزگی نیروی انسانی فعال در معادن در سطوح مختلف و.... زنجیره بزرگی از موانع را پدید آورده و وضعیت بسیار بدتر از آن چیزی است که بتوان تصور کرد.

در واقع نمی‌دانم برای درمان این‌همه معضل و گره ریزودرشت چه باید کرد و چگونه می‌توان وضعیت را تغییر داد، اما امیدوارم اوضاع موجود با تدبیر مسئولان، سروسامانی بگیرد.

اما موضوعی که باید به آن اشاره کنم، این است که گاهی تصحیح یک مسیر یا بهبود یک‌روند نادرست، به‌راحتی میسر نخواهد شد، چون سیستمی که حرکت آن کند یا متوقف شود، دیگر به‌راحتی به حالت اول خود برنخواهد گشت، چه رسد به اینکه پیشرفت داشته باشد.

هیچ سیستمی به‌راحتی از حالت توقف به تحرک، تغییر وضعیت نمی‌دهد و متاسفانه اگر با این فرمان جلو برویم، وضعیت بد و بدتر می‌شود و شاهد فرار سرمایه‌گذاران از بخش معدن خواهیم بود. در حال حاضر بخش قابل‌توجهی از سرمایه‌ها به خارج از کشور سرازیر یا جذب بازارهایی شده‌اند که امنیت و سودآوری بیشتری دارند.

◉ افزایش بهره‌وری چه پیش‌نیازها و ملزوماتی دارد؟

با کمال تعجب، نخستین و مهم‌ترین عامل تاثیرگذار در بالا رفتن میزان بهره‌وری، انتخاب درست و مناسب افراد حرفه‌ای است که تجربه و علم کافی برای تصدی پست‌های مدیریتی اجرایی به‌ویژه در سطح کلان را دارند.

انتظار نمی‌رود فردی که از یک شغل یا وزارتخانه غیرمرتبط به وزارت انتخاب شده و همه دوستانش را با خود آورده و در پست‌های مدیریتی چیده است، بتواند منشأ اثری شود.

باید به نیروهای جوان و افراد متخصص و توانمند اعتماد کنیم و هرگونه پیش‌داوری را درباره آنها کنار بگذاریم.

دومین کاری که می‌توان برای بالا رفتن بهره‌وری انجام داد، آسیب‌شناسی و ارزیابی سازمان‌های فعال در معادن است.

وقتی می‌بینیم که میزان بهره‌وری در معادن پایین‌تر از حد انتظار است، روشن است که نیاز به سامانه‌های پویایی داریم که اطلاعات فعالیت‌های معدنی و تولید را جمع‌آوری و مرتب بروزرسانی کنند تا با آسیب‌شناسی آن ببینیم، مشکل اصلی از کجا است و برای حل آن چاره‌اندیشی کنیم.

هر قسمت و هر بخش، آسیب‌ها و شرایط خاص خود را دارد و باید برای هر بخش، نسخه مرتبط با همان را پیچید نه اینکه یک نسخه را برای همه تجویز کرد.

بنابراین باید به‌شکلی پیش برویم که معدنکار و فعال معدنی با خوداظهاری بدون ترس از گرفتار شدن در چنگ ارگان‌های مختلف نظارت اجرایی، اطلاعات، مشکلات و چالش‌های خود را مطرح کند.

به‌علاوه میزان تولید، نیروی انسانی و دیگر اطلاعات را اعلام کند و داده‌های صحیحی از وضعیت ارائه دهد. به‌این‌ترتیب، می‌توان با بررسی اطلاعات موجود، نیاز متخصصان را بررسی کرد و به فکر راه‌حل مشکلات بود.

خلاصه اینکه نخستین نکته‌ای که باید برای افزایش بهره‌وری موردتوجه قرار گیرد، این است که باید سیستم جمع‌آوری اطلاعات به‌روز و پویا شود.

یکی دیگر از عوامل تاثیرگذار در بهره‌وری، تجهیزات و امکانات است. در حال حاضر در بخش معدن و صنایع وابسته، تکنولوژی‌هایی به‌کار می‌رود که نیم قرن از عمر آنها می‌گذرد و بهره‌وری بسیار پایین، مصرف انرژی بالا و سرعت کمی دارند.

علاوه بر این، تربیت نیروی انسانی کارآمد هم توجه ویژه‌ای می‌طلبد و باید هم در سطح نیروی مهندسی موردتوجه قرار گیرد و هم در بخش کارگری تا نیروی انسانی متخصص تربیت شود که بتواند به‌صورت کاربردی، بهره‌وری را افزایش دهد.

در نهایت نیاز شدیدی به مدیران عملیاتی و معدنی داریم که بتوانند محرک خوبی باشند و در رأس مجموعه مهندسان، کارگران و سرکارگران متخصص و حرفه‌ای، نقش دانشگاه و مراکز آموزش حرفه‌ای را بسیار پررنگ می‌کنند.

◉ اهمیت و نقش امکانات مالی در افزایش بهره‌وری چیست؟

مشکلات مالی از جمله مهم‌ترین فاکتورهای بازدارنده است، بنابراین توانمندی، فاکتور مهمی برای افزایش بهره‌وری است. در دنیا بیشتر محرک‌های مالی از طریق بانک‌ها با اعطای وام با بهره پایین ایجاد می‌شود و حتی گاهی کمک‌های بلاعوض به فعالیت‌های صنعتی و تولیدی اختصاص پیدا می‌کند، اما در کشور ما متاسفانه بانک‌ها بیشتر نقش بازدارنده دارند تا پیش‌برنده.

در حالی که می‌توان با تعریف سیاست‌های تشویقی و حمایتی، بنگاه‌های اقتصادی را به حرکت واداشت، متاسفانه بانک‌های ما از حداقل‌های حمایتی هم سر باز می‌زنند و به‌جای آنکه مشوق باشند، مانع حرکت و عامل دلسردی هستند.

اعتراف می‌کنیم که بیشتر امکانات و تسهیلات بانک‌ها در اختیار افرادی قرار می‌گیرد که از رانت برخوردار هستند و بدتر اینکه بسیاری از این مبالغ در جای دیگری، غیر از محل اصلی که برای آن تعریف شده است، مصرف می‌شود.

اگر بتوانیم با تغییر سیاست‌ها به جریانات مالی جهانی متصل شویم و ساختار مناسبی ایجاد کنیم که امکان ارتباطات با جهان خارج از مرزهای کشور فراهم شود، بسیاری از تنگناها و محدودیت‌های مالی برطرف خواهد شد، البته در اینجا ۲ موضوع متفاوت مطرح می‌شود؛ اول اینکه کشور باید بتواند ارتباط مناسبی با دیگر کشورها برقرار کند و دیگر اینکه زیرساخت‌های مناسب را برای استفاده از فرصت‌ها پدید آورد.

در مورد اول، همان‌طور که اشاره شد، امیدواریم که شرایط موجود تغییر کند و به‌زودی شاهد تحولاتی مثبت باشیم که فرصت رشد، شکوفایی و پویایی معادن را به‌وجود آورد و زمینه را در راستای بالا رفتن بهره‌وری فراهم کند و در مورد دوم نیاز است به‌سرعت دست‌به‌کار توسعه معادن شویم، زیرا در حال حاضر ما این زیرساخت‌ها را نداریم.

یکی دیگر از عواملی که می‌تواند انگیزه برای کار را ایجاد کند، فراهم کردن اتمسفر شغلی آرام و رضایت‌بخش است که می‌تواند تاثیر مستقیم بر میزان بهره‌وری این حوزه داشته باشد، بنابراین برای بالا بردن بهره‌وری در معادن، به‌عنوان اهرمی برای افزایش ارزش‌افزوده، نیاز به زمینه‌سازی در سطح کلان داریم و باید با بازنگری قوانین دست‌وپاگیر و حذف گلوگاه‌های عملیاتی، مسیر را هموار کنیم.

این قوانین بدون توجه به نیازهای میان‌مدت و درازمدت بخش تولید، وضع شده و بروکراسی خشن و بسیار و بازدارنده‌ای را پدید آورده است.

موضوع دیگری که می‌تواند بهره‌وری را بالاتر ببرد، تلاش برای تبدیل مواد خام به محصولاتی باکیفیت و ارزشمندتر است تا بتواند ارزش‌افزوده حاصل را بسیار افزایش دهد.

ایجاد اشتیاق به فرآوری و تبدیل محصول خام به محصولاتی با کیفیت جهانی، نیازمند فرهنگ‌سازی، تغییر و تحول در نوع نگاه و اهداف دست‌اندرکاران، درک درست و تعهد و طراحی نقشه‌راه دارد و باید تغییر نگرشی انقلابی و اساسی در روندهای رایج کشور ایجاد شود.

علاوه بر این، ایجاد ثبات سیاسی، اجتماعی و اقتصادی می‌تواند به‌شکل معجزه‌آسایی بهره‌وری را افزایش دهد.

باید مسئولان تلاش کنند تا امکان ثروت‌آفرینی را افزایش دهند و آرامش ذهنی و امنیت را برای مردم فراهم کنند و میزان اضطراب‌های اجتماعی را کاهش دهند تا هر فرد بتواند در هر موقعیت شغلی فعالیت مثبتی داشته باشد و انگیزه و امیدی برای حرکت رو به آینده پدید آید.

◉ دانش روز و فناوری‌های نوین چه نقشی در افزایش بهره‌وری ایفا می‌کنند؟

برای افزایش بهره‌وری در معدن به سیستمی یکپارچه و نظام‌مند در سطح کلان نیاز داریم. چنین سیستمی باید در ابعاد کلان و سراسری ایجاد شود و همه از آن حمایت کنند و به هیچ گروه و شرایطی اجازه ندهند که آن را از مسیر خود منحرف کنند.

پس انتظار نمی‌رود که تنها با بسترسازی فنی، اقتصادی و مالی و حل مشکل ارتباطات بین‌المللی می‌توان بهره‌وری در معادن را افزایش داد زیرا در مرحله اکتشاف، استخراج معادن و فرآوری مواد معدنی نیاز به ورود تکنولوژی و تربیت نیروی انسانی روزآمد داریم و باید برای فروش محصولات‌مان در داخل و خارج شرایط امنی ایجاد کنیم.

علاوه بر این، باید با تسهیل روند صادرات و واردات، بهبود ارتباطات بین‌المللی، ایجاد جذابیت برای حضور سازمان‌های فنی و... روندی برد ـ برد به‌وجود بیاوریم.

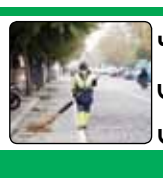
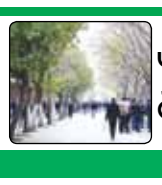
همان‌طور که پیش از این هم، اشاره شد وقتی گردش مالی قابل‌توجه باشد و امکان ورود، خروج و فروش ماده معدنی و بازگرداندن ارز حاصل به کشور مهیا شود، می‌توانیم شاهد رونق گرفتن مجدد بخش معدن باشیم.

اگر همه مواردی که به آن اشاره شد، محقق شود، باید بهره‌وری همه معادن کوچک، متوسط و بزرگ را اندازه‌گیری کنند و داده‌ها را موردتجزیه‌وتحلیل قرار دهند، سپس می‌توان برای افزایش بهره‌وری برنامه‌ریزی و برنامه‌ای عملی تهیه کرد و به مرحله اجرا گذاشت.

برای افزایش بهره‌وری در بخش معدن به سیستمی یکپارچه و نظام‌مند در سطح کلان نیاز داریم. چنین سیستمی باید در ابعاد کلان و سراسری ایجاد شود و همه از آن حمایت کنند و به هیچ گروه و شرایطی اجازه ندهند که آن را از مسیر منحرف کنند

گسترش
تجارت
چهارشنبه
۱۴ دی ۱۴۰۱
۱۱ جمادی‌الثانی ۱۴۴۴
۴ ژانویه ۲۰۲۳
شماره ۲۲۳۸
پیاپی ۳۵۵۶
www.Tejaratdaily.com

کیفیت متفاوت بازنشستگی در جهان
زندگی روی خط رنج
خوابگاه‌های بدمسیر در حومه پایتخت
۷

نظرگاه

ضرورت توجه به صادرات خدمات مهندسی

سیدمحمدرضا میرتاج‌الدینی عضو کمیسیون برنامه‌وبودجه مجلس شورای اسلامی

تحریم‌ها برای ایران، موانع زیادی شکل داده و غیر از مشکلات مربوط به فروش نفت و درآمدهای نفتی، چالش‌های دیگری نیز برای تولید و صنایع کشور ایجاد شد. به عنوان مثال با اعمال تحریم‌های نفتی علیه ایران، تامین تجهیزات و اقلام اساسی صنعت نفت با سختی زیاد همراه شده و در این راستا معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری جهت بی‌اثرسازی این تحریم‌ها، حمایت از تولیدکنندگان داخلی تجهیزات و اقلام راهبردی صنایع را در دستور کار خود قرار داد. درحال‌حاضر با استناد به ماده ۱۰ قانون جهش تولید دانش‌بنیان، درحال‌حاضر دانش‌بنیان‌ها با یک پشتوانه بسیار قوی قانونی می‌توانند محصولات بومی‌سازی شده خود را به وزارتخانه‌ها و سازمان‌های دولتی عرضه کنند.

به طور کلی اگر چه تحریم‌ها یک تهدید محسوب می‌شوند اما این ظرفیت وجود دارد که آنها را به فرصت تبدیل کنیم و خوشبختانه این اتفاق در ایران رخ داده است. بعد از تشدید تحریم‌ها بسیاری از شرکت‌های دانش‌بنیان در کشور به تولید تجهیزات و اقلام راهبردی ورود کرده و توانستند تا حد زیادی مشکلات در این حوزه را برطرف کنند.

در صنعت نفت و گاز و پتروشیمی بسیاری از تجهیزات بومی شده و شبیه‌سازی‌هایی جهت ارتقا تولیدات انجام شده است. هرچند ایران در این نوع تولیدات تازه در اول راه است اما امید آن می‌رود که صنعتگران و فعالان حوزه دانش‌بنیان به تلاش‌های خود ادامه دهند. دانش‌بنیان شدن صنایع بزرگ کشور از جمله صنعت نفت و گاز به طوری که وابستگی صنایع به واردات از خارج به حداقل برسد، باید به صورت جدی در دستور کار دولت و فعالان صنعتی ایران باشد.

وزارت نفت یکی از وزارتخانه‌هایی است که استفاده حداکثری از توانمندی‌های دانش‌بنیان کشور را در دستور کار قرار داده است. این رویکرد باید در دیگر وزارتخانه‌ها دنبال و به یک الگوی ثابت و استوار تبدیل شود. چرا که تنها در این صورت کشور به موفقیت‌های برجسته‌تر خواهد رسید.

نوسازی تجهیزات پالایشگاهی برخی کشورها مانند ازبکستان، سوریه و ونزوئلا توسط متخصصان ایرانی، نشان‌دهنده توان داخلی ماست و نباید آن را نادیده گرفت.

علاوه بر تمام مطالب عنوان شده، باید صادرات خدمات فنی و مهندسی بیش از پیش مدنظر قرار گرفته و همکاری در پالایشگاه‌های فراسرزمینی با تکیه بر توان نخبگان داخلی مدنظر باشد. درحال‌حاضر با استفاده از توان داخلی توانستیم بستری برای همکاری با دیگر کشورها برای خودمان در صنعت نفت و گاز به وجود بیاوریم و این‌ها نشان دهنده ظرفیت‌های ایران در زمینه توسعه صنعتی است. صادرات خدمات مهندسی می‌تواند ضمن افزایش قدرت صنعتی ایران، ارزآوری‌های مناسبی را برای کشور به همراه داشته باشد

ایران ظرفیت لازم را برای توسعه و تولید اقلام راهبردی داشته و این موضوع را در زمینه‌های مختلف تا به امروز فعالان مختلف صنعتی به اثبات رسانده‌اند. درحال‌حاضر، در پارس جنوبی از تجهیزات جدید و نوآورانه زیادی استفاده می‌شود و با تکیه بر همین دستاوردها توانسته‌ایم به افزایش تولید گاز در این مجتمع بپردازیم.

از سوی دیگر، امروز به صادرات کاتالیست به روسیه مبادرت می‌کنیم و تمامی این‌ها دستاورد اعتماد به توان داخلی است. اما این‌ها تنها نمونه‌ای از بخش زیاد توانمندی شرکت‌های دانش‌بنیان و فعالان صنعتی کشور است. نباید به این دستاوردهای یاد شده بسنده کرده و دانش‌بنیان شدن هر چه بیشتر صنایع بزرگ باید در دستور کار فعالان صنعتی، نهادهای دولتی و سازمان‌های مربوطه قرار گیرد.

در این شرایط می‌توانیم به تقویت پایه‌های صنعت و رسیدن به خوداتکایی کامل تولید دست‌یابیم.

آغاز اجرای پلکانی قانون پایانه‌های فروشگاهی

مودیان مالیاتی ساماندهی می‌شوند

گروه تجارت
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

قانون پایانه‌های فروشگاهی از سال‌های گذشته یکی از طرح‌های مورد مناقشه دولت قبلی و دولت فعلی بوده که به نظر می‌رسد به اجرایی شدن آن نزدیک‌تر شده‌ایم. از ابتدای آغاز کار دولت سیزدهم، بحث اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی با جدیت بیشتری دنبال شده و رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور اخبار متعددی را در چند وقت اخیر درباره مراحل عملیاتی شدن این قانون اعلام کرده است. یکی از آخرین اخبار اعلام شده درباره وضعیت اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی، همکاری شرکت‌های بورسی مشمول این قانون است که اقدام مهم و حائز اهمیتی به شمار می‌رود. کارشناسان اقتصادی معتقدند مهم‌ترین پیامد اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی، شفاف‌سازی امور مالی مودیان مالیاتی و همچنین سازکارهای تعیین مالیات است. از این رو وجود چنین قانونی در تمام نظام‌های اقتصادی از الزامات به شمار می‌رود. اما باید در نظر داشت اجرای هر قانون و طرحی کلان، نیازمند مهیا کردن بسترهای مناسب آن است. برای اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی نیز به نظر می‌رسد عدم آموزش مناسب به مودیان مالیاتی و اقشار مشمول قانون پایانه‌های فروشگاهی، فراهم نشدن بستر مناسب فنی برای اجرای گسترده آن و سایر جزییات مهم اینچنینی، از موانع مهم پیش‌روی دولت است. صمت در این گزارش، ضمن بررسی شرایط فعلی اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی، به لوازم ضروری اجرای آن توجه کرده است.

> حافظه مالیاتی نوعی حافظه الکترونیکی است که برای ثبت و نگهداری اطلاعات مندرج در صورتحساب‌های الکترونیکی و انتقال آن به سامانه مودیان امور مالیاتی مورد استفاده قرار می‌گیرد. از این رو تعیین شناسه یکتا یکی از مهم‌ترین لوازم و زیرساخت‌های اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی محسوب می‌شود

گستردگی جامعه هدف قانون

داود منظور، رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور با اشاره به آمادگی کامل این سازمان برای اجرای کامل قانون پایانه‌های فروشگاهی گفت: به طور کلی براساس ملاحظات کارشناسی و ضرورت رعایت انواع مولفه‌های اقتصادی و اجتماعی نظیر آموزش و آگاهی‌سازی، اجرای تدریجی بهترین شیوه اجرای قوانین اقتصادی است. قانون پایانه‌های فروشگاهی نیز از این قاعده مستثنا نبوده و سازمان امور مالیاتی کشور در نظر دارد تا با آموزش و آگاهی‌سازی، اجرای تدریجی این قانون را آغاز کند.

به گزارش تسنیم، رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور ادامه داد: قانون پایانه‌های فروشگاهی، یک ابر طرح بزرگ ملی بوده و نمی‌توان نگاهی گذرا و کم‌اهمیت به آن داشت. این قانون دربرگیرنده طیف وسیعی از فعالان اقتصادی شامل شرکت‌های بزرگ بورسی و فرابورسی، شرکت‌های دولتی و دستگاه‌های اجرایی، تولیدکنندگان، واسطه‌ها تا خرده‌فروشان است. از سویی دیگر هدف اصلی و مهم قانون پایانه‌های فروشگاهی، افزایش شفافیت اقتصادی بوده و رسالت مهمی بر دوش آن است. این گستردگی نشان می‌دهد که اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی از حساسیت ویژه‌ای برخوردار بوده و باید به موضوع چگونگی پیاده‌سازی آن، توجهی ویژه داشت.

▣ آموزش رکن اساسی است

منظور در ادامه صحبت‌های خود به اهمیت اجرای تدریجی طرح‌ها و برنامه‌ها تاکید کرد و گفت: تجربه پیاده‌سازی قانون مالیات بر ارزش افزوده نشان داده که اجرای به یکباره قوانین جدید می‌تواند پیامدها و آثار نامطلوبی برای اقتصاد به همراه داشته باشد. از آنجاییکه هدف سازمان امور مالیاتی، اجرای صحیح و تحقق اهداف قانون پایانه‌های فروشگاهی است، این سازمان در نظر دارد تا اقدامات پله‌ای و اجرای مرحله‌ای قانون را در پیش گیرد.

رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور تصریح کرد: درحال‌حاضر از نظر فنی و عملیاتی، زیرساخت‌های اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی فراهم شده و سازمان امور مالیاتی کشور آمادگی اجرای این قانون را به شیوه‌های مختلف دارد. اما از منظر کارشناسی، اجرای تدریجی و مرحله‌ای، بهترین شیوه پیاده‌سازی قانون پایانه‌های فروشگاهی است. به ویژه آنکه مودیان مالیاتی پیش از اجرای قانون نیاز به آگاهی و آموزش دارند. بنابراین مهم‌ترین نکته برای عملیاتی کردن قانون پایانه‌های فروشگاهی، اجرای گام به گام همراه با آموزش مناسب است.

▣ قانون مرحله‌ای اجرا خواهد شد

معاون وزیر امور اقتصادی و دارایی به اهمیت آموزش به مودیان مالیاتی تاکید کرد و گفت: پیشنهاد اجرای مرحله‌ای قانون پایانه‌های فروشگاهی، در قالب «لایحه الحاق ۵ تبصره به قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مودیان» به مجلس شورای اسلامی ارائه شده و یک فوریت آن به تصویب رسیده است. امیدواریم با تصویب این لایحه، بستر پیاده‌سازی این قانون مهم در شرایطی فراهم شود که مودیان مالیاتی به سبب ناآگاهی از انجام تکالیف قانونی، متضرر نشوند.

وی با اشاره به تاکید دولت سیزدهم بر شفاف‌سازی اقتصادی، گفت: دولت در طی یک سال اخیر تلاش کرد تا با فراهم کردن زیرساخت‌های لازم، عقب‌افتادگی‌ها در اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی را جبران کند. این اقدامات با پیگیری و دقت زیادی انجام شده و دلیل این حساسیت را می‌توان مهم بودن شفافیت اقتصادی در دولت سیزدهم عنوان کرد.

منظور تاکید کرد: با اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مودیان، شفافیت اقتصادی، عدالت مالیاتی، اعتماد عمومی مردم و مودیان به نظام مالیاتی افزایش خواهد یافت و شاهد کاهش فرار مالیاتی خواهیم بود.

▣ همکاری شرکت‌های بورسی

منظور در ادامه سخنان خود درباره جزییات اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی گفت: سازمان امور مالیاتی در گام اول اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی، از ابتدای آبان شرکت‌های بورسی را فراخوان کرد. ۵۲۰ شرکت بورسی بخش بزرگی از تولید کالا و خدمات در کشور را به عهده دارند. با پیوستن این شرکت‌ها به قانون پایانه‌های فروشگاهی، بخش بزرگی از اقتصاد به سامانه مودیان وارد شد. البته بالغ بر ۱۰۰ شرکت بورسی مشمول قانون پایانه‌های فروشگاهی نبوده و بر اساس رویه‌های قبلی عمل می‌کنند که اغلب این شرکت‌ها، شرکت‌های سرمایه‌گذاری هستند. حدود ۲۰۰ شرکت شروع به ارسال صورتحساب کردند و طی حدود ۲ ماه بالغ بر ۵۳۰ هزار صورت حساب صادر شده است. بالغ بر ۳۰۰ هزار صورت حساب، فروش به مصرف‌کننده نهایی بوده است.

▣ هدف، عدالت مالیاتی است

منظور ادامه داد: سایر صورتحساب‌ها در ارتباط با اشخاص تجاری صادر شده است. بر اساس اطلاعات سامانه، ارزش صورتحساب‌ها بالغ بر ۱۲۰ هزار میلیارد تومان بوده و میزان ارزش افزوده بالغ بر ۸ هزار و ۶۰۰ میلیارد تومان بوده است. در نتیجه می‌توان گفت شروع خوبی برای بوده است. در آغاز معمولا مشکلاتی در اجرای قانون نظیر تطبیق استانداردها وجود دارد اما شتاب کار بسیار شایسته و مورد تحسین است. تا امروز بالغ بر ۶۶۸ حافظه الکترونیکی از ما دریافت شده است. ۲۰۰ شرکت در حال آماده‌سازی هستند تا ارسال صورتحساب‌ها را آغاز کنند.

وی تاکید کرد: از صورتحساب‌هایی که برای اشخاص تجاری صادر شده، باید حدود ۲۳۰ هزار صورتحساب به تایید خریداران برسد. ۷۰ درصد صورتحساب‌های ارسال شده تایید شده است. تعداد خریدارانی که برای آنها صورتحساب صادر شده است بالغ بر ۲۲ هزار نفر است. در نتیجه در حال حرکت در مسیر شفافیت هستیم بطوریکه در آینده مبنای ارتباط با مودیان همین اطلاعات خواهد بود. این مسئله به عدالت مالیاتی و بهبود روابط مودی و سازمان کمک خواهد کرد.

لوازم اجرای قانون مهیا باشد

محمدرضا جعفریان مشاور عالی امور مالیاتی اتاق اصناف در گفت‌وگو با صمت، از مزایای اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی را شفافیت بازار عنوان کرد و در این‌باره گفت: قانون پایانه‌های فروشگاهی از سوی مجلس شورای اسلامی به جهت افزایش شفافیت مالی و اقتصادی واحدهای صنفی و مشاغل در سال ۱۳۹۸ مطرح شد. این قانون گامی مهم و موثر جهت بهبود سیستم مالیاتی کشور است اما باید توجه داشت شیوه اجرای آن از اهمیت زیادی برخوردار است. به طور کلی تصمیمات مهم اقتصادی، نیازمند دارا بودن برنامه‌های مدون و نقشه راه برای اجرایی شدن است.

وی ادامه داد: اگر بسترها و لوازم اجرای قوانین فراهم نبوده و باشیوه‌هایی نامناسب این طرح و برنامه‌ها اجرایی شوند، پیامدهای منفی متعددی در بخش‌های مختلف اقتصادی به‌وجود خواهد آمد. برای اجرای قانون پایانه‌ای فروشگاهی نیز چنین مسئله‌ای صادق است. اگر موارد ضروری برای اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی فراهم نباشند، نه‌تنها این قانون کلان و مهم قابلیت اجرا نخواهد داشت، بلکه مشکلات متعددی را برای اشخاص مشمول قانون پایانه‌های فروشگاهی، به عبارتی دیگر واحدهای صنفی و مشاغل به‌وجود خواهد آورد.

▣ اهمیت حافظه الکترونیکی در مالیات

جعفریان در ادامه صحبت‌های خود به لوازم و موارد ضروری اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی اشاره کرد و گفت: در ماده ۱ قانون پایانه‌های فروشگاهی، توضیحات کاملی درباره جزییات این قانون ارائه شده که با استناد و توجه به آنها می‌توان راهکارهای مناسبی برای اجرای طرح و برنامه‌های مدنظر انجام داد. در بخشی از این ماده، به بحث تخصیص شناسه یکتا برای پایانه‌های فروشگاهی اشاره شده است. تخصیص شناسه یکتا در بحث حافظه مالیاتی افراد بسیار اهمیت داشته و برای اجرای موفقیت‌آمیز طرح پایانه‌های فروشگاهی، از موارد ضروری به شمار می‌رود.

وی توضیح داد: حافظه مالیاتی نوعی حافظه الکترونیکی است که برای ثبت و نگهداری اطلاعات مندرج در صورتحساب‌های الکترونیکی و انتقال آن به سامانه مودیان امور مالیاتی مورد استفاده قرار می‌گیرد. هر حافظه مالیاتی باید دارای شماره شناسه یکتا باشد و این شناسه توسط سازمان امور مالیاتی به مودیان اختصاص داده می‌شود. از این رو تعیین شناسه یکتا یکی از مهم‌ترین لوازم و زیرساخت‌های اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی محسوب می‌شود.

جعفریان خاطرنشان کرد: یکی دیگر از مهم‌ترین لوازم و الزامات اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی، آموزش به افراد و مودیان مالیاتی مشمول این قانون است. اما متاسفانه هنوز شرکت‌های معتمد سازمان امور مالیاتی که وظیفه انجام این آموزش‌ها را داشتند، فعالیت مناسبی انجام نداده و مودیان مالیاتی را نسبت به قانون پایانه‌های فروشگاهی مطلع و آماده نکرده‌اند. بدون ارائه آموزش مناسب، نمی‌توان به اجرای موفقیت‌آمیز قانون پایانه‌های فروشگاهی امیدوار بود.

▣ آموزش در صدر اولویت‌ها

جعفریان مهم‌ترین لازمه اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی را پیشرفت‌های آموزشی در این‌باره معرفی کرد و ادامه داد: همان‌طور که در ابتدا نیز به آن تاکید شد، نبود آموزش‌های لازم برای افراد جهت افزایش آگاهی از جزییات قانون پایانه‌های فروشگاهی یکی از چالش‌های اصلی و موانع مهم اجرای این قانون است. براساس نظر مجلس شورای اسلامی، شرکت‌های معتمد وابسته به سازمان امور مالیاتی وظیفه داشتند تا جزییات و نحوه کارکرد قانون پایانه‌های مالیاتی را به مودیان مالیاتی مشمول این قانون آموزش دهند اما این اتفاق هنوز رخ نداده است.

وی تاکید کرد: باید توجه داشت آموزش در بحث اجرای طرح‌ها و قوانین اصلاحی ساختاری، از مهم‌ترین ارکان و نیازهای لازمه محسوب می‌شود. در کشور ما آموزش سمیناری و کنفرانسی جوابگو نیست و برای دارا بودن بازدهی مناسب، بایستی آموزش‌ها حضوری باشند. آموزش‌ها و اطلاع‌رسانی‌های مناسب برای اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی، می‌تواند از طریق روش‌های مختلفی اعم از رسانه ملی یا سایر بسترهای موثر جهت افزایش توانمندی مردم انجام شود.

> دولت طی یک سال اخیر تلاش کرد با فراهم کردن زیرساخت‌های لازم، عقب‌افتادگی‌ها در اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی را جبران کند

سخن پایانی

قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مودیان پس از شور و بررسی در مجلس شورای اسلامی در نهایت در مهر ماه سال ۱۳۹۸ به تصویب نهایی رسید و پس از آن در آبان همان سال برای اجرا به دولت وقت ابلاغ شد. در قانون پایانه‌های فروشگاهی، رایانه، دستگاه کارتخوان بانکی (pos)، درگاه پرداخت الکترونیکی یا هر وسیله دیگری که امکان اتصال به شبکه‌های الکترونیکی پرداخت رسمی کشور و سامانه مؤدیان را داشته و از قابلیت صدور صورتحساب الکترونیکی برخوردار باشد، پایانه فروشگاهی محسوب می‌شود. دولت در چند وقت اخیر اعلام کرد مالیات مشاغل برای سال ۱۴۰۰ براساس گردش‌های مالی دستگاه‌های کارتخوان محاسبه خواهد شد. این اقدام دولت گامی مهم جهت اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی بود. هر چند این موضوع واکنش‌های متعددی را به همراه داشت اما تصمیم نهایی دولت نشان‌دهنده تاکید آن بر اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی است.

چشم‌انداز

برنامه‌های حمایت از بازنشستگان

کشورهایی که در فرهنگ جهانی پیر محسوب می‌شوند، به‌طورمعمول برنامه‌های جدی‌تری برای حمایت و ارائه خدمات به قشر بازنشسته و افراد سالمند خود دارند. به‌عنوان مثال، در کشور سوئیس، اگر مردم جامعه به‌طور داوطلبانه از تعدادی بازنشسته و سالمند در مدت زمانی محدود، حمایت و مراقبت کنند، در زمان سالمندی و بازنشستگی خود نیز می‌توانند از خدمات داوطلبانه دیگر افراد بهره‌مند شوند. سوئیس به‌عنوان کشوری کم‌جمعیت، چنین سازکاری را در سیاست‌های خود گنجانده تا بتواند زندگی باکیفیتی را در اختیار مردم خود قرار دهد. برخی کارشناسان اجتماعی و اقتصادی معتقدند رویکرد دولت‌ها نسبت به سالمندان هر کشور، نشان‌دهنده سیاست‌هایی است که برای کیفیت زندگی سایر اقشار جامعه در نظر گرفته‌اند، از این‌رو سازکارهایی که کشورهای اروپایی برای حفظ کیفیت زندگی شهروندان خود در نظر گرفته‌اند، حائزاهمیت است. تا دهه‌های گذشته، بریتانیا به‌عنوان کشوری با جمعیت رو به پیری شناخته می‌شد، اما در سال‌های اخیر با رشد نرخ باروری و مهاجرت به این کشور، جمعیت پیر این کشور رو به تعدیل رفته است. فارغ از سیاست‌های مهم این کشور برای برون‌رفت از جمعیت پیر، رویکرد بریتانیا برای مدیریت این بخش از جامعه مهم است. زمانی که قشر جوان جامعه، بازنشسته و از کارافتاده می‌شود، اقتصاد باید به‌گونه‌ای هدفمند و کارآمد مدیریت شود تا بخش‌های مختلف جامعه آسیبی نبینند. همچنان نرخ جمعیت سالمند بریتانیا بالا است و براساس مطالعات eurocarers.org انتظار می‌رود در دوره زمانی ۲۰۱۹-۲۰۵۰، سهم افراد بالای ۶۵ سال در جمعیت بریتانیا از ۱۸.۴ درصد به ۲۳.۷ درصد افزایش یابد که بیشتر این رشد قبل از سال ۲۰۳۰ اتفاق خواهد افتاد. در راستای بررسی مدیریت این کشور، ابتدا لازم است، بگوییم بریتانیا یک سیستم ملی جهانی مراقبت اجتماعی ندارد. بریتانیا با پادشاهی متحد از ۴ کشور انگلستان، اسکاتلند، ولز و ایرلندشمالی تشکیل شده است. همچنین هنوز بسیاری از کشورها به‌ویژه کشورهای خاورمیانه که تا سال‌های گذشته مستعمره بریتانیا محسوب می‌شدند، خط و مشی سیاست‌گذاری‌های خود را از این کشور دریافت می‌کنند. از این‌رو اتحادیه بریتانیا بسیاری از مسائل مانند مدیریت و حمایت قشر سالمند را به سیاست و اقتضای حاکم بر خود کشورها واگذار کرده است. به‌طورکلی، مراقبت طولانی‌مدت در بریتانیا به‌طورمعمول بر ارائه کمک به وظایف مراقبت شخصی (مانند لباس پوشیدن و حمام کردن)، کمک به کارهای خانگی (مانند خرید و تهیه غذا) و پرستاری متمرکز است، اما تعداد فزاینده‌ای از افراد مسن در حال حاضر به‌جای دریافت خدمات، در قالب پرداخت‌های مستقیم یا بودجه‌های فردی پول نقد دریافت می‌کنند. خدمات مراقبت طولانی‌مدت توسط خدمات بهداشت ملی (NHS)، مقامات محلی، موسسات خیریه و توسط خود افراد مسن تامین مالی می‌شود. این حمایت‌ها، فارغ از برنامه‌های مالی برای دوران بازنشستگی است. یکی دیگر از کشورهایی که همواره تبدیل شدن قشر جوان آن به جمعیت سالمند، به یکی از دغدغه‌های اصلی دولتمردان آن بدل شده، فرانسه است. این چالش تا حدی فرا رفته که طی دهه‌های اخیر، مراقبت از سالمندان به‌تدریج در زمان پیری جمعیت و افزایش امید به زندگی به یک نگرانی فزاینده برای فرانسه تبدیل شده است، هرچند دولت این کشور اعلام کرده حمایت‌های مناسبی را برای ایجاد بستر و محیطی امن برای سالمندان فراهم خواهد کرد، اما سیستم طبقاتی این کشور برای تحت پوشش قرار دادن سالمندان در خدمات بیمه‌ای می‌تواند نشان از اهمیت سطح مالی جامعه سالمند برای برخورداری از امنیت در دوران پیری باشد. به‌بیان دیگر، سالمندانی که از وضعیت مالی بهتر برخوردار هستند، به‌طبع خدمات حمایتی و درمانی بهتری را در این کشور دریافت می‌کنند. خط‌مشی فرانسه برای مراقبت از سالمندان، کاهش هزینه‌های این قشر از جامعه برای دولت است، به‌ویژه در سال‌های اخیر که این کشور با مشکلات و بحران‌های مالی درگیر شده، سیاست‌های انقباضی برای خرج‌های به‌ظاهر کم‌اهمیت‌تر، در فرانسه اجرا شده‌اند، از این‌رو بیمارستان‌ها به‌ندرت سالمندان را بستری کرده و درمان‌های سرپایی را به دوره‌های درمانی بلندمدت ترجیح می‌دهند که این نوع رویکرد بر سلامت روانی افراد سالمند به‌ویژه بازنشستگان تاثیر مثبت جدی دارد.

تسهیل و تسریع در ترخیص کالای مناطق آزاد

معاون اقتصادی دبیرخانه شورای‌عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی گفت: با هماهنگی سازمان امور مالیاتی و گمرک ایران ترخیص کالاهای این محدوده‌ها با صدور چک برای مالیات بر ارزش‌افزوده تسهیل و تسریع شد. احمد جمالی در گفت‌وگو با ایرنا با بیان اینکه اصلاح قانون مالیات بر ارزش‌افزوده خرداد سال ۱۴۰۰ تصویب و از دی اجرایی شده است، اظهار کرد: پیش از این، براساس ماده ۵۲ قانون سال ۱۳۸۷، مناطق آزاد و ویژه اقتصادی از پرداخت این نوع مالیات معاف بودند، اما در قانون جدید مشمول پرداخت شده‌اند.

وی افزود: براساس این قانون، گمرک موظف است از تولیدات داخلی منطقه آزاد مالیات و عوارض بگیرد و همچنین حقوق ورودی نیز باید برای صادرات همین محصولات پرداخت شود.

جمالی تاکید کرد: تراز تجاری مثبت منطقه، قرار گرفتن منطقه در خارج از نقاط جمعیتی و محصور بودن آن، ۳ شرطی بود که فعالان اقتصادی را در قانون ۱۴۰۰ برای پرداخت مالیات بر ارزش‌افزوده معاف می‌کرد، اما قانون‌گذار به این نکته توجه نکرده بود که موارد تعیین‌شده، مصداقی در کشور ندارد، به‌همین دلیل تمام مناطق آزاد مشمول پرداخت این مالیات برای صادرات و واردات به سرزمین اصلی می‌شوند.

وی ادامه داد: در بیشتر موارد، فعالان اقتصادی مجبور به پرداخت ۲ بار مالیات می‌شوند؛ نخست ورود مواد لازم برای تولید به این محدوده و سپس خروج آن از گمرک به سرزمین اصلی، این تجار را مجبور به پرداخت ۲ مرتبه مالیات بر ارزش‌افزوده می‌کند.

کیفیت متفاوت بازنشستگی در جهان

ترجمه و تدوین
ملیکا انصاری
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

دغدغه کیفیت زندگی افراد در دوران بازنشستگی، در دهه‌های اخیر پررنگ‌تر شده است؛ تا سال‌های پیش به‌ویژه در زمانی که هنوز حجم مهاجرت مردم از محدوده‌های روستایی به مناطق شهری زیاد نبود، بیشتر افراد نیازی برای آینده‌نگری جدی احساس نمی‌کردند. با خالی‌تر شدن حومه‌های شهری، سرعت گرفتن سرعت زندگی در کلانشهرها و همچنین شکل‌گیری نوسانات جدی در اقتصاد کشورهای مختلف، نگرانی از آینده و منبع درآمد افراد، تبدیل به چالشی جدی شد. بیمه‌های طراحی‌شده توسط دولت‌ها به‌منظور حمایت مالی شاغلان در دوران بازنشستگی، تولد بیمه‌نامه‌های جدید توسط شرکت‌های بیمه‌ای خصوصی و سایر موارد اجتماعی این‌چنینی، همگی پس از شدت گرفتن مشکلات مالی بازنشستگان رخ دادند. با ورود جهان به رده میانسالی و کاهش نرخ زاد و ولد در بیشتر کشورهای جهان، کارشناسان اقتصادی پیش‌بینی می‌کنند در آینده‌ای نزدیک، با جمعیت بالای سالمند و افراد بازنشسته مواجه خواهیم بود و دولت‌ها باید برای این مسئله آینده‌نگری موثر و کارآمد داشته باشند. در حال حاضر رویکرد کشورها نسبت به جامعه بازنشسته خود متفاوت است و هر یک روندی متفاوت برای حمایت از این بخش مهم جامعه به‌کار گرفته‌اند. صمت در این گزارش، به بررسی رویکرد کشورها برای مدیریت و حمایت جامعه بازنشسته خود پرداخته که در ادامه می‌خوانید.

بحران مشاغل کاذب به‌دلیل فقر

یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های دوره بازنشستگی، درآمد و مسائل اقتصادی است. تمامی افراد با شرایط مالی و مزایای تامین اجتماعی یکسانی بازنشسته نمی‌شوند و همین مسئله بخش زیادی از افراد را به‌سمت بازگشت به فضای کاری سوق می‌دهد. در ظاهر، افراد بازنشسته نمی‌توانند در سازمان‌های دولتی مجدد مشغول به کار شوند، از این‌رو در سازمان‌های خصوصی و مشاغل کاذب به روی بازنشستگان باز است. به‌طور معمول، بازنشستگان در موقعیت‌های شغلی مانند نگهبانی، نیروی خدماتی و سایر مشاغل این‌چنینی مشغول به کار می‌شوند. افرادی که نتوانند در این موقعیت‌ها نیز شغلی برای خود بیابند، در صورت نیاز شدید مالی به مشاغلی کاذب مانند دستفروشی روی آورده و این نوع کار، نشان از نیاز بالای این افراد به درآمد است. در این میان، افرادی که سابقه بیمه مناسبی نداشته یا به‌دلیل از کارافتادگی، بیماری و سایر مشکلات این‌چنینی بیشتر درگیر مشکلات معیشتی باشند، احتمال روی آوردن آنها به مشاغل سطح پایین‌تر، بیشتر است. اگر رویکرد مدیران کشورهای اروپایی در رابطه با مسئله بازنشستگی را با رویکرد مدیران در ایران مقایسه کنیم، خواهیم دید شرایط بازنشستگی در کشور از حد استانداردی که می‌تواند زندگی افراد را تامین کند، بسیار بدتر و حتی وخیم‌تر است. چندی پیش، شاهد تنش‌های جدی در صندوق بازنشستگی کشوری میان مدیران و بازنشستگان این صندوق بودیم که در نهایت به درگیری‌های فیزیکی منتج شد. نبود مدیریت صحیح در امور بازنشستگی، فسادهای مالی، ناتوانی در سرمایه‌گذاری‌های صحیح با منابع مالی موجود، بی‌برنامگی مدیران وقت، تورم مهارنشدنی و سایر مسائل این‌چنینی، بخش زیادی از بازنشستگان و حتی ازکارافتادگان را در ایران، مجبور به کار کردن مجدد می‌کند.

رتبه نخست اروپا در حمایت از بازنشستگان

براساس آمارهای موجود، کشورهای ایسلند، هلند، دانمارک، رژیم‌صهیونیستی، فنلاند، استرالیا، نروژ و سوئد در رتبه‌های نخست بهترین کشورهای جهان برای ارائه حمایت به بازنشستگان قرار دارند. به‌بیان دیگر، اروپا، سردمدار حمایت و خدمات‌دهی به بازنشستگان است. به‌گزارش cnbc.com، براساس قوانین اروپایی، کسانی که حداقل ۳۸ سال حق بیمه پرداخت کرده‌اند، می‌توانند در ۶۴ سالگی بازنشسته شوند. از سویی دیگر، افرادی که حداقل ۴۱ سال و ۱۰ ماه (زنان) یا ۴۲ سال و ۱۰ ماه (مردان) حق بیمه پرداخت کرده‌اند، می‌توانند بدون در نظر گرفتن سن، بازنشسته شوند. هرچند قوانین مربوط به سن بازنشستگی در برخی کشورهای اروپایی متفاوت بوده و در برخی کشورها مانند لیتوانی، تا سال ۲۰۲۵، سن بازنشستگی برای مردان و زنان ۶۵ سال خواهد بود. باوجود این تفاوت‌ها، وجود روندی سالم برای حمایت از افراد در دوران بازنشستگی و حتی ازکارافتادگی، از ویژگی‌های بارز و مهم دولت‌های اروپایی است و این رویکردها، اروپا را از سایر جهان جدا می‌کند.

▣ سیستم‌های کارآمد برای دوران بازنشستگی

ایسلند ترکیبی سالم از حقوق بازنشستگی بخش دولتی و خصوصی دارد. در این کشور، برای استفاده کامل از حقوق بازنشستگی سالمندی، باید حداقل ۴۰ سال حق بیمه پرداخت یا تا سن ۶۷ سالگی، حداقل ۱۶ سال در این کشور زندگی کرده باشید. غیر از حقوق بازنشستگی، ایسلند برنامه‌هایی را برای حمایت بهتر از بازنشستگان خود تدارک دیده که این برنامه‌ها، در رابطه مستقیمی با درآمد حاصل از حق بازنشستگی افراد دارد. هرچه حق بازنشستگی افراد بیشتر باشد، برنامه‌های بازنشستگی کمتر می‌شوند و مبالغ پرداختی اضافی محدودتر خواهند شد.

هلند پس از ایسلند، رتبه دوم بهترین کشور برای زندگی بازنشستگان را دارد. براساس آمار وب‌سایت کمیسیون اروپا، سیستم بازنشستگی هلند از ۳ بخش تشکیل شده است: قانون عمومی مستمری‌های سالمندی (AOW)، تعهدات مستمری تکمیلی از طریق کارفرما و در نهایت سیاست‌های بازنشستگی تکمیلی فردی. به این ترتیب، هلند سیستم‌های متعدد و کارآمدی را براساس خواست و نیاز افراد برای زندگی در دوران بازنشستگی تعبیه کرده است.

دانمارک رتبه سوم این فهرست را به خود اختصاص داده؛ نمره کلی این کشور در ارائه خدمات به بازنشستگان، از ۸۲،۱۰۰ و امتیاز قابل‌توجهی است. به‌گفته کمیسیون اروپا، این کشور به بازنشستگان این امکان را می‌دهد که یک تا ۳ سال پیش از رسیدن افراد به سن بازنشستگی عمومی، بازنشستگی پیش از موعد دریافت کنند.

> در کشورهایی که مشکلات اقتصادی‌شان بیشتر است و دولت‌ها سیستم‌های کارآمدی را برای تامین بازنشستگان طراحی‌نکرده‌اند، افراد پس از بازنشسته‌شدن، مجدد به‌کار بازمی‌گردند

دریافت مستمری در آلمان برای تربیت فرزند

آلمان یکی از کشورهای اروپایی است که سیستم قدرتمندی را برای حمایت از بازنشستگان خود طراحی کرده است. در سیستم بازنشستگی آلمان، یک سهم بازنشستگی اجباری و عمومی وجود دارد که معادل ۱۸.۶ درصد از درآمد ناخالص افراد است. این نوع سیستم بازنشستگی Gesetzliche Rentenversicherung نام دارد. از زمانی که آلمان نخستین سیستم تامین اجتماعی خود را در سال ۱۸۸۹ تاسیس کرد، بیمه بازنشستگی عمومی و مستمری فعلی بازنشستگان از حق بیمه‌ای که افراد پیش از بازنشستگی پرداخت می‌کنند، تامین می‌شود. در حال حاضر حدود ۸۵ درصد از نیروی کار در آلمان، از حق بیمه بازنشستگی عمومی (gesetzliche Rentenversicherung) برخوردار هستند. کارمندان دولت که حدود ۹ درصد از نیروی کار را تشکیل می‌دهند، دارای سیستم بازنشستگی ویژه خود هستند و افراد خوداشتغال که به‌طورتقریبی ۹ درصد از نیروی کار شاغل در آلمان را شامل می‌شوند، بیمه‌های شخصی دارند.

به‌طورکلی اگر فردی بیش از ۶۰ ماه در آلمان کار و حق بیمه پرداخت کرده باشد، پس از رسیدن به سن رسمی بازنشستگی در این کشور، مستمری دریافت خواهد کرد. مبلغی که مردم آلمان به‌عنوان حق بازنشستگی دریافت می‌کنند، براساس مولفه‌های مختلفی متغیر است و هرچه خدمات اجتماعی فرد در طول دوران پیش از بازنشستگی بیشتر باشد، حق بازنشستگی بیشتری دریافت خواهد کرد. به‌عنوان مثال، اگر یک فرد، فرزندی را از ابتدای تولد تا زمان ۳ سالگی او بزرگ کرده باشد، بدون نیاز به کار در آلمان، مستحق دریافت مستمری آلمانی است؛ بازنشستگی برای مدت زمان صرف‌شده برای تربیت کودک، مهم‌ترین نکته‌ای است که در سازکار سیستم حق بازنشستگی کشور آلمان وجود دارد.

بازگشت ۸۰ درصد بازنشستگان امریکایی به کار

برخلاف اروپا که سیستمی کارآمد را برای حفظ کیفیت زندگی افراد پس از بازنشستگی ارائه داده، بازنشستگان در نقاط مختلف جهان شرایط متفاوتی دارند. گزارش اخیر AARP با استناد به داده‌های وب‌سایت Indeed استخدام نشان داد که ۱.۷ میلیون امریکایی که در سال ۲۰۲۱ بازنشسته شده، به فضای کاری بازگشته‌اند. AARP یک گروه مطالعاتی در ایالات‌متحده است که روی مسائل مربوط به افراد بالای ۵۰ سال تمرکز دارد. آماری کلی‌تر که توسط شبکه Encore بوستون انجام شده، نشان می‌دهد به‌طورمیانگین بیش از ۸۰ درصد افراد در امریکا پس از بازنشستگی مجدد مشغول به کار می‌شوند. ۴۹ درصد این افراد کارهای پاره‌وقت انجام می‌دهند و ۱۲ درصد آنها به کارهای تمام‌وقت روی می‌آورند. بخشی از این بازنشستگان، کارهای ترکیبی (ترکیب مشاغل پاره‌وقت و تمام‌وقت) را انتخاب می‌کنند و دسته‌ای دیگر کارهای از راه دور انجام می‌دهند. اگر به سایر کشورهای جهان نیز نگاهی بیندازیم، می‌بینیم در کشورهایی که مشکلات اقتصادی بیشتر است و دولت‌ها سیستم‌های کارآمدی را برای تامین بازنشستگان طراحی نکرده‌اند، افراد پس از بازنشسته شدن، مجدد به کار باز می‌گردند.

داده‌های نظرسنجی سایت Joblist نشان می‌دهد ۲۷ درصد از کسانی که پس از بازنشستگی مجدد به سر کار بازگشته‌اند، مشکلات مالی داشته و به‌دلیل نیاز، این تصمیم را اتخاذ کرده‌اند. قابل‌توجه آنجا است که ۲۱ درصد از بازنشستگان شاغل، ترس خود از آینده و تورم‌های احتمالی را دلیل اشتغال خود در دوران بازنشستگی اعلام می‌کنند. با این حال، بخش زیادی از افراد در امریکا و کشورهای اروپایی، به‌دلیل مشکلات مالی به سر کار بازنگشته و این نکته مهمی است که باید به آن توجه کرد.

▣ حفظ سلامت روان، هدف کار مجدد

نه‌تنها در امریکا، بلکه در کشورهای آسیایی به‌ویژه خاورمیانه نیز افراد تمایل زیادی به بازگشت به کار پس از بازنشستگی دارند. به‌گزارش thestreet.com، در هر کشوری که مشکلات اقتصادی بیشتر باشد، کفه دلایل مالی برای بازگشت به کار سنگین‌تر است. اما تنها این موضوع، محرک افراد نیست و وابستگی بازنشستگان به مشاغل نیز از عوامل کار کردن بازنشستگان است. برای بسیاری از بازنشستگان، بازگشت به کار، راهی برای بازگشت به جامعه یا صنعت است و نمی‌توان این موضوع را نادیده گرفت. افسردگی‌هایی که گاه سراغ برخی بازنشستگان می‌آید، به‌دلیل دور شدن از جامعه و تغییر ناگهانی سبک زندگی افراد است و بخشی از آنها برای حفظ سلامت روان خود، کار کردن را ترجیح می‌دهند. بازنشستگان بیشتر در سازمان‌های خصوصی کار می‌کنند و تنها این نوع بنگاه‌ها پذیرای آنها هستند. اگر افراد پیش از بازنشستگی جایگاهی ویژه در امور مدیریتی داشته باشند، مدیران و روسای سازمان‌های دولتی و خصوصی از آنها به‌عنوان مشاور استفاده می‌کنند. استفاده کردن از تجربیات افراد بازنشسته در جای درست، می‌تواند برای سازمان‌ها موثر واقع شود. باوجود برخی مزایای حضور بازنشستگان در صنعت و فضای کاری، امریکا به‌منظور کنترل کردن فعالیت این افراد، قوانین مالیاتی و محدودیت‌های درآمدزایی را وضع کرده است، به‌نحوی که اگر یک بازنشسته دارای مجموع درآمدی بیش از یک آستانه مشخص باشد، ممکن است مزایای تامین اجتماعی او مشمول مالیات شود.

سخن پایانی

بازگشت افراد بازنشسته به فضای کاری در کشورهایی که مشکلات اقتصادی دارند، از چندین بعد می‌تواند بر اقتصاد کلان کشور تاثیرگذار باشد. کاهش دستمزد به‌دلیل گسترش نیروی کار غیررسمی، کم شدن فرصت‌های شغلی برای بخشی از جوانان جویای کار و سایر موارد این‌چنینی، از معایب اقتصادی مهم بکارگیری افراد بازنشسته در موقعیت‌های شغلی تخصصی و حتی غیرتخصصی است. متاسفانه در ایران، در برخی موارد دیده شده، مدیران سطوح بالای سازمان‌های دولتی، افراد بازنشسته هستند، اما هیچ نهاد بالادستی به این مسئله توجه جدی ندارد. برخی افراد معتقدند حفظ بازنشستگان در مقام‌های مدیریتی می‌تواند بقای یک سازمان را تضمین کند، اما باید در نظر داشت این مسئله، از تربیت نشدن نیروی کار و مدیران لایق جوان سرچشمه می‌گیرد، بنابراین خلأ در آموزش مناسب افراد برای جایگاه‌های شغلی رده‌های بالا، از دیگر ضعف‌های جدی مدیریت منابع انسانی در ایران به‌شمار می‌رود.

همان‌طور که در گزارش عنوان شد، کشورهای مختلف جهان سیستم‌های متفاوتی را برای حمایت از قشر بازنشسته خود در نظر گرفته‌اند که بسیاری از این سیاست‌ها کارآمد است. به‌عنوان مثال، کشورهای اروپایی به خدمات اجتماعی که افراد در دوران پیش از بازنشستگی خود برای کمک به سایر بخش‌های جامعه انجام می‌دهند، توجه دارند و هرچه افراد در این زمینه پویاتر باشند، می‌توانند از حق بازنشستگی بیشتری بهره‌مند شوند. این نوع رویکردها، نشان می‌دهد که دولت‌های اروپایی با نیازسنجی صحیح جوامع خود، برای حفظ کیفیت زندگی افراد در دوران میانسالی و کهنسالی، تلاش بسیاری دارند. کشورهایی مانند ایران می‌توانند برای برون‌رفت از مشکلات مدیریتی و اقتصادی خود، جوامع موفق در این زمینه را الگوی خود قرار دهند.

توقف ثبت‌سفارش واردات برنج از هند

سالار ساکت، نایب رئیس انجمن واردکنندگان برنج ایران با بیان اینکه از یک ماه پیش ثبت‌سفارش واردات برنج از هند با تصمیم دولت متوقف شـده، گفت: این تصمیم ازپیش‌اعلام‌نشده می‌تواند تبعات منفی داشته باشد و به بدعهدی تجار ایرانی و بی‌اعتباری ایشان منتهی شود.

به گزارش ایسـنا، وی با اشـاره به اینکه چنین تصمیمی باید پیش از آغاز فصل برداشت و شروع خریدهای خارجی اتخاذ و ابلاغ می‌شد، ادامه داد: وجود برخی مشکلات در مناسبات اقتصادی دو کشور از جمله منفی شدن تراز تجاری، دلایلی است که با انجمن واردکنندگان برنج ایران برای این تصمیم مطرح شـده، این در حالی اسـت که به‌دلیل محدودیت‌های مالی ناشـی از تحریم و همچنین عدم پشتیبانی شرکت‌های کشتیرانی، جایگزین کردن دیگر کشـورهای تولیدکننده برنج در کوتاه‌مدت ممکن نیسـت. نایب رئیس انجمن واردکنندگان برنج ایران با اشـاره به اینکه تا پیش از این تصمیم برنج هندی بیشترین سهم از بازار برنج‌های وارداتی کشـور را بـه خود اختصاص داده بـود، تصریح کرد: کیفیـت بالا و نرخ مناسـب موجب شـده مصرف‌کننده ایرانی نسـبت به برنج هندی اقبال داشته باشـد و واردکنندگان نیز آن چیزی را وارد می‌کنند که نیاز بازار است و برای آن تقاضا وجود دارد و تغییر ذائقه مصرف‌کننده و جایگزینی برنج دیگر در کوتاه‌مدت امکان‌پذیر نیست.

وی توضیح داد: در صورت وارد نشدن برنج از هند، بازار با کسری عرضه روبه‌رو می‌شود که این به‌معنی تورم تقاضا است که به افزایش نرخ منتهی خواهد شد و به قشر بزرگی از خانواده‌های کم‌برخوردار آسیب می‌زند.

صمت به‌بهانه انتشار گزارش اخیر وزارت کار با عنوان پایش فقر در سال ۱۴۰۰ بررسی کرد

زندگی روی خط رنج

کیمیا ملکی
editor@smtnews.ir

مدت‌هاسـت که اوضاع معیشـت چنگی به دل نمی‌زنـد و برخی مردم برای «یک قران و دو زار» باید سـختی‌های بسیاری را تحمل کنند. برای بیشتر شهروندان حقوق‌ها در همان روزهای ابتدایی واریز، تمام می‌شود و رنـگ نیمه ماه را نمی‌بینند. اگر بخواهیم تقسـیم‌بندی کلی انجام دهیم بایـد بگوییـم حدود نیمی از حقـوق برخی از افراد صرف اجاره مسـکن می‌شـود، اما اگر بخت یار باشـد و افراد منزلی حتی به‌قولی نقلی از خود داشـته باشـند، کمی می‌توان به این مبالغ دریافتی ناچیـز امیدوار بود. نیمه باقیمانده از حقوق ماهانه صرف رفت‌وآمد و خوردوخوراک می‌شـود که باوجـود قیمت‌های سرسـام‌آور کالاها مانند برنـج کیلویی ۱۲۰ هزار تومان و گوشـت ۳۰۰ هـزار تومانی، مقدار ناچیزی از آنهـا را باید خرید. البته شـهروندان هم به‌دلیل قرارگیـری در دوران نقاهت پس از جراحی اقتصادی دولت سیزدهم پرهیز را در پیش گرفته و بسیاری از اقلام را از سـفره‌های خود حذف کرده‌اند. صمت در این گزارش به بررسی وضعیت معیشتی مردم پرداخته است.

عکس: آیدا فریدی

برای بیشـتر شـهروندان حقوق‌ها در همان روزهـای ابتدایی ماه به پایان می‌رسد و رنگ نیمه ماه را نمی‌بینند

حرف‌وحدیث بر سر رقم خط فقر

در شـرایطی کـه اوضـاع اقتصادی بسـیار نامطلوب اسـت، هـر چنـد روز یک بار خبری جدیـد از خط فقر به گوش می‌رسـد کـه آمار موجود در هر کـدام از آنها با دیگری متفاوت اسـت. ظاهرا حرف‌وحدیث‌های خط فقـر تمامـی ندارد و عده‌ای دائم در پـی رد یا تایید آن هسـتند. همین اخبار با اعلام اعداد‌وارقام متفاوت مردم را دچار سردرگمی عجیبی کرده‌اند. در حقیقت نبود یک تعریف دقیق از خط فقر باعث شـده مسـئولان مختلف و به‌دنبـال آن کارشناسـان هر یک رقمـی متناقض با دیگری را مبنا قرار دهند. همچنین زیر سـایه این ارقام برخی از شـهروندان نانی برای خوردن ندارند. در همین راسـتا اخیرا وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی گزارشی با عنوان پایش فقر در سـال ۱۴۰۰ را منتشـر کرده که براسـاس آن خط فقر در سـال ۱۴۰۰ نسـبت به سال ۱۳۹۹ رشـد حدود ۵۰ درصدی داشـته و سرانه آن به عـدد یک میلیون و ۶۸۲ هزار تومان رسـیده که بر این اسـاس خط فقر یک خانوار سـه و چهارنفره به ترتیب ۳ میلیون و ۷۰۰ و ۴ میلیون و ۵۴۱ هزار تومان خواهد بود.

گفتنی اسـت آخرین اعداد خط فقر براسـاس داده‌های موجود، برای سـال ۱۴۰۰ بوده و خط فقر سرانه در کل کشور برای سال ۱۴۰۱ براساس برآوردها به‌طور متوسط ۲.۸۵ میلیـون تومان و برای خانوار چهارنفره حدود ۷.۷ میلیون تومان اسـت. این عدد بـرای خانوار چهارنفره و سـه‌نفره در شهر تهران برای سال ۱۴۰۱ حدود ۱۴.۷ و ۱۱.۹ میلیون تومان برآورد می‌شود.

بانـک جهانی دو تعریف برای فقـر ارائه می‌دهد. یک بحث این است که خط فقر وابسته به توزیع درآمد جامعه نباشـد. یعنی یک میزان از هزینه‌هـا و مصارف پایه‌ای خانوار در نظر گرفته شود. هر کس توانست بالاتر از این رقم هزینه کند فقیر نیسـت و هر کسـی نتوانست فقیر است. این تعریف، فقر مطلق نامیده می‌شود.

تعریف بعدی این است که وقتی کل جامعه سطحی از برخورداری را دارند کسی که نتواند به آن سطح معمول از برخورداری نزدیک شـود، فقیر محسوب می‌شود. این مدل به توزیع درآمد جامعه که آن را فقر نسبی می‌نامند، وابسته است.

۸۰ درصد ایرانیان، نیازمند «درآمد پایه همگانی» هستند

پیمـان مولـوی، اقتصـاددان درباره اعـداد و ارقام متفاوتی که از خط فقر بیان می‌شـود به صمت گفت: ارقـام مختلفی که از خط فقر اعلام می‌شـود، اهمیت زیادی ندارد. نکته قابل تامل این اسـت که انسان‌ها در هـر جایی که زندگی می‌کننـد حداقل نیازهایی دارند کـه باید به آنها پاسـخ داده شـود. ایـن حداقل نیازها شامل مسـکن، خوردوخوراک و حمل‌ونقل است؛ این در حالی اسـت که عدد تعیین‌شـده بـرای خط فقر با نـرخ تورم تغییر می‌کنـد. در واقع نکته مهم‌تر از اعلام ارقام مختلف از خط فقر این است که هر ایرانی به چه چیزی نیاز دارد؟

وی با اشـاره به تفاوت مقوله معیشـت و رفاه اظهار کرد: اغلب اقتصادهای پیشرفته جهان تلاش می‌کنند از طریق توانمندسازی و ایجاد رفاه برای اقشار مختلف، زمینه رشـد را فراهم سـازند، این در حالی اسـت که تفسـیری که از معیشـت وجود دارد، پاسـخگویی به حداقل نیازهای فرد برای زنده ماندن است.

در واقع، تفاوت معیشت و رفاه تفاوتی است که میان زنده ماندن و زندگی کردن وجود دارد.

ضرورت پرداخت درآمد پایه همگانی

این اقتصاددان در ارائه راهکار درست برای برون‌رفت از شـرایط بد فعلی اظهار کـرد: راهکار اصلی پرداخت درآمد پایه همگانی «ubi» است که می‌تواند به‌راحتی از طریـق عدم‌النفـع صادرات نفت پرداخت شـود. در حقیقـت در کنار رشـدی که صادرات نفـت دارد باید مـردم نیز در رفاه باشـند. قرار نیسـت با پرداخت این درآمـد، جابه‌جایی‌های عظیـم اجتماعی رخ دهد، اما رقم این پرداختی باید به‌اندازه‌ای باشـد که فرد بتواند حداقل نیازهـای خود را تامین کند. این حداقل‌ها نیز باتوجه به ساختار اقتصادی هر کشور متفاوت است.

ایـن کارشـناس با بیـان اینکه بیـش از ۸۰ درصد ایرانیان نیازمند ubi هسـتند، اظهار کرد: درآمد پایه باید به‌عنوان حقوق فرد در نظر گرفته شـود؛ حقی که تمام شهروندان یک کشور از آن برخوردارند. جنسیت، تحصیـلات، وضعیت شـغلی، وضعیت درآمدی و هیچ چیز دیگری نباید در پرداخت درآمد پایه همگانی تاثیر داشته باشد.

طبق محاسبات صورت گرفته هر فرد نیازمند دریافت ماهانـه حداقل یک‌میلیـون و ۵۰۰ تومان تا ۲ میلیون تومان درآمد پایه همگانی است تا به‌واسطه آن نیازهای اولیه‌اش برطرف شود. شاید برخی تصور کنند این یک ایده سوسیالیسـتی است اما در اقتصاد امروز ایران که رشد اقتصادی ۱۰ سال گذشته آن صفر درصد، درآمد سـرانه یک‌سوم شده و قدرت خرید تقریبا به یک‌دهم سال ۹۱ رسیده و مواری مانند تحریم فشاری سنگین بر آن می‌آورد، نمی‌توان فشارها بر مردم را تشدید کرد. در کشورهای حاشیه خلیج‌فارس و برخی از کشورهای اروپایی نیز درآمد پایه همگانی پرداخت می‌شـود، اما در کشـور ما نه‌تنها این مبلغ پرداخت نمی‌شـود بلکه اقتصاد نیز حرکت نمی‌کند؛ در نتیجه قشـر متوسط و فقیر تحت فشار قرار می‌گیرند.

سرمایه حاصل از فروش نفت خرج چه می‌شود؟

مولـوی با اشـاره بـه روش تامیـن بودجـه لازم بـرای پرداخت درآمـد پایه همگانی گفت: ایران در هر ثانیه، ۱۱۰۰ دلار عدم‌النفع صادرات نفـت دارد کـه با نرخ فعلی دلار کـه در کانال ۴۰ هزار تومان قرار دارد، رقم بسـیار بزرگی است. اگر نخواهیم شرکتی در ایران، خودرو تولید کند چه می‌شود؟

اکنـون بخـش اعظمی از درآمد حاصـل از صادرات صرف تولید خودروهای داخلی می‌شـود که در بیشتر موارد خودروهای بی‌کیفیتی هسـتند که با ۳ برابر نرخ واقعی به‌دسـت افراد می‌رسند. باوجود اشتغالزایی که صنعـت خـودرو دارد، بودجه در ایـن واحدها در حال هدر رفتن است؛ در نتیجه چرخه فقر همین طور ادامه می‌یابد. بهتر است این هزینه صرف درآمد پایه همگانی شود.

خط فقر سرانه برای سال ۱۴۰۱ براساس برآوردها به‌طور متوسط در کل کشور ۲.۸۵ میلیون تومان و برای خانوار چهارنفره حدود ۷.۷ میلیون تومان است

آسیب تورم

عبدالمجیدشیخی، کارشناس اقتصاد دربـاره خط فقر و ارقامی کـه شـنیده می‌شـود به صمت گفـت: با نرخ تـورم ۶۰ درصدی سـال گذشـته افزایش خط فقر طبیعی است.

بسـیاری از خانواده‌هـا درآمد ثابت دارند و رشد حقوقی متناسب با رشد تورم نداشتند، اما برخی از مشاغل آزاد به‌دلیل تامین حاشیه سود معمولا به‌روز می‌شوند. متاسفانه در سال جاری تعداد افرادی که زیر خط فقر قرار گرفتند افزایش یافته، اما باید یک مرجع رسمی اعداد‌وارقام مربوط به خط فقر را اعلام کند.

این کارشناس با اشاره به اینکه بسیاری افراد با افزایش نرخ تورم آسیب می‌بینند، اظهار کرد: متاسفانه در شرایط تورمی عمدتا بخشـی از مشـاغل از قافله افزایش نرخ‌ها عقـب می‌ماننـد که باید زیر پوشـش حمایت دولت قرار گیرنـد و ایـن یک نوع راه‌حل جبرانی اسـت. افرادی که ممکن اسـت در جریان افزایش نرخ تورم آسـیب ببینند افرادی هستند که قادر به افزایش دستمزد خود متناسب بـا نرخ تـورم نیسـتند. همچنین برخی افـراد که دچار آسیب‌های اجتماعی می‌شـوند باید تحت حمایت دولت قرار گیرند.

درآمدها تناسبی با تورم و افزایش قیمت‌ها ندارد

حسـین راغفر، کارشناس اقتصاد نیز در گفت‌وگو بـا فـرارو گفت: قـدرت خرید مردم بـه چند عامل بسـتگی دارد که یکی از آنها «سـطح قیمت‌ها» و دیگـری «ارزش پول ملی» اسـت. یعنی زمانی که افـراد حقوق خود را به ریـال دریافت می‌کنند، چه میزان از نیازهای ضـروری خود را می‌توانند تامین کننـد؟ این مسـئله هم به ثبـات و قدرت پول ملی مربـوط می‌شـود. آنچه که مـا در ایران طی ۳ دهه گذشـته شاهدیم، این است که پول ملی، هر سال با افزایش نرخ ارز تضعیف شـده است. در نتیجه مردم هم قدرت خریدشان کاهش یافته است. ضمن اینکه همزمان، با سـرکوب دستمزدها توسط دولت‌ها هم مواجه بودیم. به همین دلیل است که درآمدها هیچ تناسبی با تورم و افزایش قیمت‌ها ندارد.

کاهش قدرت خرید مردم

این اقتصاددان ادامه داد: طی این سـال‌ها قدرت خریدبخـش قابل‌توجهـی از مردم کشـور به‌ویژه طبقه متوسـط و قشر آسـیب‌پذیر و محروم جامعه کاهش پیدا کرده و برخی از مردم فقیرتر شـده‌اند. یعنی بخشـی از طبقه متوسـط ایران به طبقه فقیر سـقوط کرده و افراد طبقه فقیر به طبقه قبل خود کوچ کرده‌انـد؛ یعنی طبقه‌ای که عمدتا بی‌خانمان و کارتن‌خواب هسـتند که به‌شـدت هم در معرض آسـیب‌های روحـی و روانـی، مشـکلات عدیـده بهداشـتی و درمانی و اعتیاد قرار دارند. اینها اثرات سیاسـت‌های غلط دولت‌ها اسـت که باعث شده‌اند ارزش پـول ملـی و تبع آن قـدرت خرید مردم کم شوند.

خوشبینی‌ها و واقعیت‌های ملموس

راغفـر درباره برنامه تیم اقتصـادی دولت عنوان کـرد: ما همواره تلاش می‌کنیم خیلی خوشـبینانه و امیـدوار بـه ماجرا نگاه و برای‌شـان دعا کنیم که موفق باشند، اما تجربه نشان داده این خوشبینی‌های ما با واقعیت فاصله زیادی دارد و حداقل تا امـروز هیچ کدام از ایـن امیدواری‌هـا تبدیل بـه واقعیت نشـده‌اند؛ مگر اینکه بحـران فعلی در جامعه، مسـئولان را از مسـیری که در این سال‌ها طی کرده‌اند و همچنان در همان ریل پیش می‌روند، برگرداند و مسیر دیگری انتخاب کنند که به تقویت پول ملی و رشد تولید واقعی منجر شود.

سخن پایانی

این روزها مردم به‌سـختی از پس تامین معیشـت خود برمی‌آیند و حقوق ناچیز و ریالی خود را به آخرین روزهای ماه می‌رسانند. در چنین وضعیتی هر روز با اعداد و ارقام مختلفی از خط فقر روبه‌رو می‌شویم؛ خطی که آن‌طور که از شواهد پیداست بسیاری از افراد حتی دست‌شان نیز به آن نمی‌رسد. اینکه عدد و ارقام این شـاخص چقدر اعلام می‌شود مهم نیست؛ آنچه مهم است نان افرادی است که این روزها با هزاران زحمت به‌دست می‌آید و در نهایت خرج هیچ می‌شود.

در حالی که اکنون با شـیب تند افزایش نرخ کالا و خدمات روبه‌رو هسـتیم و ارزش پولی واقعی ما هنگام خرج کردن آن حسابی به چشم می‌آید، مسئولان وعده‌های شیرین ریشه‌کنی فقر را می‌دهند. آن‌طور که از شـواهد پیداسـت با وضعیت فعلی اقتصاد شاید با ۱۴۰۲ فقیری روبه‌رو شویم؛ اما بازهم آرزو بر جوانان عیب نیست!

یادداشت

اجازه ندهید اقتصاد بمیرد

محمدصادق مشایخ، رئیس کمیسیون توسعه بازرگانی بنیاد امید ایرانیان

رفاه خانوارهای ایرانـی در دهه اخیر با افت قابل‌توجهی همراه بوده اسـت. رکود بنگاه‌های تولیدی، کاهش سـرعت رشـد اقتصادی، افزایـش تورم و عقبگرد درآمد سـرانه فاکتورهای مهم تاثیرگذار بر رفاه خانوارها در دهه یادشده هستند.

هرچند توسـعه‌نیافتگی به مسـئله‌ای ثابت در اقتصاد ایران در دهه‌های گذشته تبدیل شـده، اما آمارها از شـدت گرفتن عقب‌ماندگی کشور در سال‌های دهه ۹۰ خبر می‌دهند؛ موضوعی که پیامدهای آن را می‌توان در کاهش سـطح رفاه خانوارها و کوچک شـدن سـفره معیشـتی آنان مشاهده کرد.

حال مسـئولان قصد دارنـد با صحبت از کالابـرگ، اندکـی از شـعله آتـش تـورم بکاهنـد. آنچـه مشـخص اسـت، توزیـع کالابـرگ موجب افزایـش تولید نمی‌شود.

تجربه ثابت کرده توزیع کالابرگ نه‌تنها کمکی به تامین سفره مردم نخواهد کرد، بلکه فسـاد ایجاد می‌کند. ممکن اسـت کالابرگ با بروز فسـاد، بحـران بزرگی را در کشور ایجاد کند که نتیجه بی‌تدبیری دولت خواهد بود.

توزیع کالابرگ تنها هزینه سنگین روی دسـت دولت می‌گـذارد و سـود دیگری ندارد.

دولت باید طرح کالابرگ را به‌طور کامل فراموش کنـد، زیرا اگـر کالابرگ حذف شود برای مردم بهتر است.

بحـران تورم بـا ارائـه کالابـرگ آرام نمی‌گیـرد و در حقیقـت تـورم دیگـر قابل‌کنترل نیست.

وقتی نـرخ دلار به‌سـرعت از ۳۵ هزار تومان به ۴۰ هزار تومان می‌رسـد، قطعا کنترل این تورم به‌آسـانی ممکن نخواهد بود.

متاسـفانه ایـن دولـت نمی‌خواهـد از تجربیات افراد متخصص استفاده کند که نتیجه آن تصمیمات یک‌شبه است.

راهکار اقتصادی درسـت ایـن بود که ابتـدا یارانه به حسـاب تولیدکننده واریز و پـس از تولید، کمک‌هزینـه لازم برای خریـد نیازهـای اولیه به حسـاب مردم واریز شـود. ایـن اقدام پیش از بررسـی شرایط بازار و تحلیل عرضه و تقاضا انجام شد.

افراد دارای تمکـن مالی با خرید بیش از نیاز و احتکار کالا از تصمیمات ناگهانی و نادرسـت آسیبی نمی‌بینند و در مقابل، کمبـود کالا، نتیجه مخرب این سیاسـت برای سفره قشر ضعیف است.

برای رشـد درسـت اقتصاد، مسئولان و کارشناسـان باید بداننـد مفهوم اصلی اقتصاد چیست و فرمولی علمی برای حل مشکلات اقتصادی داشته باشند؛ بنابراین اصلاح وضعیت فعلی اقتصاد نیازمند اراده و عزمی قوی است.

تا زمانی که ما نخواهیم از سـرمایه‌های ملی کشور مانند کارشناسان و دانشمندان اسـتفاده کنیـم هیـچ چیـز درسـت نمی‌شود.

همچنیـن تـا زمانی که رانت و فسـاد موجود در ساختار اقتصادی کشور از بین نرود، وضعیت اقتصادی درسـت نخواهد شد.

تا زمانی که تولید نداشته باشیم، اوضاع اقتصادی هر روز بدتر از دیروز می‌شـود، ایـن در حالی اسـت که ما اصـلا منابع تولید نداریم و بسیاری از کارخانه‌های ما تعطیل هستند.

در نتیجـه ایـن رونـد، اوضـاع بـرای قاچاقچیان، عروسـی و برای تولیدکننده عزا است. نباید بگذاریم اقتصاد بمیرد که سپس برای آن مجلس عزا بگیریم.

برگشـت قیمت‌هـا به شـهریور ۱۴۰۰ رویایی بیش نیسـت، این در حالی است که بـا توزیـع کالابـرگ رانـت افزایش می‌یابد.

بهتـر اسـت دولـت هزینـه لازم برای کالابرگ را به مبلـغ یارانه اضافه کند، نه اینکه بحران جدیدی ایجاد کند.

یادداشت

شعاری بزرگ که عملیاتی نیست

بیت‌الله ستاریان
کارشناس بازار مسکن

دولت سیزدهم مدعی است که می‌تواند سالی یک‌میلیون واحد مسکونی تولید کند. برای تحلیل این گزاره، باید چند مورد بیان شود؛

اول اینکه دولت‌ها اصلا نمی‌توانند این میزان واحد مسکونی بسازند. نه دولت ما، بلکه در جهان هم، هیچ دولتی نمی‌تواند به‌شخصه سالی یک‌میلیون واحد مسکونی بسازد. در طول تاریخ هم تابه‌حال چنین اتفاقی رخ نداده است.

آنچه بررسی بازار مسکن ایران و جهان به ما نشان می‌دهد، این است که دولت‌ها در بهترین شکل، بین ۴۰ تا ۵۰ هزار واحد مسکونی در سال، قادر نیستند، تولید کنند؛ آن‌هم به این شکل که پیمانکار استخدام کنند و تولید و عرضه را انجام بدهند. این میزان هم بیشتر در کشورهایی انجام می‌شود که مشکل مسکن در آنجاها حل شده و در واقع مشکلی به این نام ندارند، بازارشان افزایش نرخ ندارد و به تعادل رسیده است.

با یک حساب ساده می‌بینیم که تولید یک‌میلیون واحد مسکونی باید حدود ۱۰۰ میلیون مترمربع تولید خالص داشته باشد. از طرفی، هر یک مترمربع تولید خالص مسکن، نیازمند یک مترمربع خدمات عمومی است؛ یعنی ۲۰۰ میلیون مترمربع. هر یک مترمربع، چه آموزشی و چه مسکونی به‌اندازه خودش زیرساخت می‌خواهد؛ زیرساخت‌هایی از جمله تلفن، گاز، برق، آب، جاده و زیرساخت‌های مختلف دیگر.

با این حساب، دولت باید ۴۰۰ میلیون مترمربع هزینه کند تا سالی یک‌میلیون واحد مسکونی خالص قابل بهره‌برداری شود. ۴۰۰ میلیون مترمربع ضرب در ۱۰ میلیون تومان ـ هزینه ساخت هر یک مترمربع واحد مسکونی ـ رقمی حدود ۴ هزار میلیارد تومان می‌شود که به‌اندازه کل نقدینگی کشور است.

فرض کنیم که کشور مصمم به تولید این میزان واحد مسکونی باشد؛ اما برای آن باید گردش پول سریعی رخ دهد. در واقع با این میزان از حجم گردش پول در کشور نمی‌شود، سالی یک‌میلیون واحد مسکونی تولید کرد.

تسهیلاتی که داده می‌شود در نهایت به‌اندازه تسهیلات ۴۰ هزار واحد مسکونی است و اندازه یک‌میلیون واحد نیست؛ آن‌هم با مواردی مانند بازار رهن ثانوی، صندوق‌های مسکن و سرمایه‌گذاری خارجی که به‌طورقطع مشکل‌ساز است.

اما همان‌طور که می‌دانیم هیچ‌کدام از این ابزارهای مالی در ایران راه نیفتاده و جوابگو نیست، آن‌هم به این دلیل که سبک اقتصاد ما غلط است.

ساختار اقتصادی نیمه‌دولتی و خصوصی مشکلات زیادی دارد. ساختار دولتی ضربه زیادی به بخش خصوصی زده و در واقع مسکن، ضربه‌گیر اقتصاد دولتی شده است.

وعده‌ای که دولت در شروع کار خود داد که ما سالانه یک‌میلیون مسکن و در نهایت ۴ میلیون مسکن در پایان دولت خواهیم ساخت؛ شعاری بزرگ و سنگین بود.

این نوع صحبت کردن و مردم را امیدوار کردن خوب است، اما عملیاتی نیست و در ادامه می‌تواند بر بی‌اعتمادی جامعه بیفزاید. ساخت یک‌میلیون مسکن در سال توسط دولت، کاری شدنی نیست، مگر اینکه تمام مسکن‌هایی را که در سطح کشور توسط خود مردم ساخته می‌شود هم، دولت در آمار خود بیاورد.

هم‌اکنون ساخت مسکن تمام هم و غم وزارت راه و شهرسازی شده است، در حالی که این وزارتخانه رسالت‌های دیگری هم دارد و قسمت قابل‌تامل موضوع،آنجایی است که در همان بخشی هم که تمرکز کرده، نمی‌تواند موفقیت تمام و کمالی را به‌منصه‌ظهور برساند.

ثبت ۷۰ هزار سند در «سادا»

معاون املاک و حقوقی سازمان ملی زمین و مسکن گفت: مجلس در اسفند سال گذشته ما را مکلف به ثبت اموال کرد و تاکنون ۷۰ هزار و ۲۲۵ سند در سامانه سادا ثبت شده است.

به‌گزارش پایگاه خبری وزارت راه و شهرسازی، تقی رضایی حضور در برنامه میز اقتصاد خبر ۱۴ درباره ثبت زمین‌ها در سامانه ثبت اموال دولتی اظهار کرد: مجلس در اسفند سال گذشته برای ثبت اموال ما را مکلف کرد. بنابراین، تاکنون ۷۰ هزار و ۲۲۵ سند در سامانه سادا ثبت شده است.

رضایی با تاکید بر اینکه وزارت اقتصاد تاکنون هیچ‌گونه دسترسی به سامانه سادا به ما نداده، افزود: وزارت اقتصاد اصرار دارد تمامی اطلاعات ما را داشته باشد،اما هیچ‌گونه همکاری در این زمینه انجام نداده است.

معاون املاک و حقوقی سازمان ملی زمین و مسکن تصریح کرد: برداشت ما از صحبت‌های مسئولان وزارت اقتصاد این است که یک وب‌سرویسی وجود داشته باشد که به اطلاعات همدیگر دسترسی داشته باشیم.

وی در پایان خاطرنشان کرد: احداث ۴ میلیون مسکن طرح دولت بوده، بنابراین ما از دیگر دستگاه‌ها انتظار همکاری با وزارت راه و شهرسازی برای پیشبرد این موضوع مهم را داریم.

صمت کم و کیف امکانات حمل‌ونقل عمومی برای شهرهای جدید را بررسی کرد

خوابگاه‌های بدمسیر در حومه پایتخت

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

در شرایطی که براساس آمارهای رسمی، نزدیک به ۵۰۰هزار نفر در ۴ شهر جدید اطراف پایتخت یعنی اندیشه، هشتگرد، پرند و پردیس زندگی می‌کنند، هنوز بسیاری از محلات به‌ویژه فازهای تازه‌تر این شهرها فاقد زیرساخت‌های شهری و خدمات عمومی شایسته هستند و اهالی آن به‌دلیل فقدان خطوط حمل‌ونقل عمومی مناسب، دسترسی دشواری به تهران و دیگر شهرهای اطراف خود دارند؛ یعنی در عمل، این شهرها به‌دلیل فقر امکانات زیست انسانی، به خوابگاه‌هایی برای اهالی آن تبدیل شده‌اند.

شهرهای جدید اطراف تهران از ۳ دهه پیش پا گرفته‌اند و ایده تاسیس آنها در دولت سازندگی مطرح شده بود. دولت نهم نیز از شهرهای جدید اطراف تهران برای اجرای پروژه مسکن مهر استفاده کرد. در این میان، باوجود اینکه در سال‌های اخیر جمعیت زیادی روانه شهرهای جدید اطراف تهران شده‌اند، اما اهالی این شهرها از کمبود امکانات حمل‌ونقل، زیرساخت‌های شهری و خدمات عمومی گلایه‌های زیادی دارند.

صمت در این گزارش چالش‌های مختلف شهرهای جدید به‌ویژه موضوع حمل‌ونقل را بررسی کرده است.

عکس: صمت

شهرک‌های اطراف تهران که برای حل مشکل مسکن ساخته شده‌اند، نه‌تنها باری از مشکلات برنداشته، بلکه افرادی را که در این مناطق زندگی می‌کنند، با مشکلات رفاهی زیادی از قبیل کمبود وسایل و امکانات حمل‌ونقل روبه‌رو کرده‌اند

مشکلات پیش‌روی شهرهای جدید

تاسیس و توسعه شهرهای جدید به‌عنوان یکی از مهم‌ترین تجربه‌های عمران و شهرسازی در کشور، نتایج قابل‌قبولی در زمینه استقرار جمعیت و کاهش تمایل به سکونت در کلانشهرها داشته است. با این‌حال، مشکل نبود ناوگان حمل‌ونقل عمومی برای ترددهای درون‌شهری و بین‌شهری موجب تشدید آلودگی هوا، مصرف بی‌رویه سوخت و اتلاف وقت شهروندان شده است.

یکی از مهم‌ترین چالش‌هایی که بر سر راه توسعه شهرهای جدید وجود دارد، چگونگی حمل‌ونقل، جابه‌جایی میان شهرهای جدید و کلانشهرهای نزدیک به آن است.باتوجه به نبود امکانات حمل‌ونقل عمومی مناسب برای جابه‌جایی افراد در این مناطق، بیشتر از خودروهای شخصی برای ترددهای درون‌شهری و بین‌شهری استفاده می‌شود.

به‌طوری‌که روزانه به‌طورمیانگین یک میلیون و ۴۰۰هزار خودرو تنها از حومه تهران به‌سمت مرکز این شهر روانه می‌شوند. باتوجه به تغییر نرخ سوخت و تشدید آلودگی هوا در کلانشهرها، استفاده از خودروی شخصی توسط شهروندان شهرهای جدید برای تردد به کلانشهرها دیگر توجیه منطقی و اقتصادی ندارد. به‌همین دلیل، توسعه ناوگان حمل‌ونقل عمومی از جمله شبکه ریلی به این مناطق نقش بسیار مهمی در کاهش آلودگی هوا، کاهش اتلاف وقت شهروندان و صرفه‌جویی در مصرف سوخت ایفا می‌کند.

ازاین‌رو ضرورت دارد با اتکا به دانش بومی و استفاده از تجربه‌های جهانی در زمینه توسعه ناوگان حمل‌ونقل عمومی نظیر قطارهای سریع‌السیر و شبکه ریلی باکیفیت، امکان احداث و راه‌اندازی سریع‌تر شبکه حمل‌ونقل شهرهای جدید، به‌ویژه پرند، پردیس، بهارستان، فولادشهر، مجلسی و گل‌بهار هرچه سریع‌تر فراهم می‌شود. چه‌بسا با این اقدامات، فاصله شهرهای جدید با کلانشهرها کمتر و در نهایت بعد از چند سال، این شهرها با هم ادغام می‌شوند.

آمار ناخوشایند حاشیه‌نشینی

سعید سادات‌نیا، عضو انجمن مهندسان مشاور و کارشناس معماری و شهرسازی در رابطه با چالش‌هایی که در حوزه شهرسازی و توسعه شهرهای جدید وجود دارد، به صمت گفت: در حال حاضر وضعیت بازار مسکن به‌جایی رسیده که هرازگاهی آماری از تعداد خانه‌های خالی و افرادی که تعداد زیادی خانه دارند، منتشر می‌شود.

در کنار این موضوع، مشاهده می‌شود که چیزی در حدود ۲۰ میلیون حاشیه‌نشین، بدمسکن و بی‌مسکن در کشور وجود دارد. اگر این مسئله را بیشتر باز کنیم، می‌بینیم که املاکی که در کشور خالی هستند، برای اقشار هدف و کم‌درآمد ساخته نشده‌اند و بیشتر برای گردش و ذخیره مالی هدف‌گذاری شده‌اند، از این‌رو بازار مسکن به‌جای حرکت به‌سمت بازار مصرفی، به‌سوی بازار سرمایه‌ای گام برداشته است. این موضوع از جایی شروع شد که زمین که یک ثروت غیرقابل‌تکرار در کشور است، به چرخه معاملات وارد و به یک کالا تبدیل شد.

این کارشناس معماری و شهرسازی به صمت گفت: تجارب جهانی به ما نشان می‌دهد که بازار ملک به‌جای سرمایه‌ای شدن باید صرف نیازمندان و اقشار هدف شود؛ بدین معنی که باید اصلاحات پایه برای این موضوع در کشور اندیشیده شود. زمانی که مالکیت گسترش پیدا می‌کند و به‌سمت زمین‌داری خیز برمی‌دارد، مشکلات زیادی را پدید می‌آورد، به‌طوردقیق مانند شرایط فعلی شهر تهران که به‌علت تراکم جمعیت بالا و نبود مدیریت شهری با چالش‌های زیادی از جمله آلودگی روبه‌رو است.

وی در ادامه بیان کرد: از طرفی، وقتی شهرهای بزرگ دیگر کشش جمعیت مهاجر را ندارند، شهرهای حاشیه به‌وجود می‌آیند، اما متاسفانه این اقدامات برای کاهش جمعیت تهران آن‌طور که باید جوابگو نیست، چرا که به‌علت فاصله زیاد این شهرک‌ها از پایتخت و نبود امکانات رفاهی که مهم‌ترین آن حمل‌ونقل است، تمایلی برای زندگی در این مکان‌ها وجود ندارد. تمام مشکلاتی که برای شهرسازی و شهرنشینی وجود دارد، مربوط به موضوعات پایه‌ای است، اما این بدین‌معنا نیست که چاره‌ای برای حل این معضلات وجود ندارد.

تفاوت شهرهای جدید با شهر سنتی

سادات‌نیا خاطرنشان کرد: تفاوت شهرهای جدید با شهر سنتی می‌تواند در چگونگی و وضعیت کیفیت زندگی در این‌گونه شهرها باشد؛ هنگامی‌که افراد قصد مهاجرت به یک شهر جدید را دارند، انتخاب سیستم‌های حمل‌ونقل، تاسیسات، تسهیلات و زیرساخت‌های شهری، انتظار دستیابی به استاندارد بالاتری را نسبت به شهرهای موجود پیش می‌آورد.

متاسفانه در کشور ما شهرک‌سازی‌ها با اهداف اولیه خود فاصله زیادی دارند و هرگز نتوانسته ضعف‌های موجود در بازار مسکن را جبران کند، همچنین در رابطه با شهرسازی و کاهش جمعیت کلانشهرها، چالش‌های زیادی وجود ندارد و زندگی در شهرک‌های اطراف تهران مثل پرند و پردیس همانند یک جای خواب برای افراد است و با کمبود امکانات رفاهی دست‌وپنجه نرم می‌کند.

وی در پایان گفت: عواملی که باعث جذب جمعیت به شهرهای جدید می‌شود و مهاجرت مردم از شهرهای مادر به این شهرها را میسر می‌کند، شامل عواملی مانند ارائه مسکن با کیفیت نسبت به مسکن مادرشهرها، نزدیکی فواصل محل کار و سکونت، داشتن آرامش و دوری از ازدحام شهرهای بزرگ و کیفیت بهتر محیط سکونت می‌شوند. بنابراین اهمیت و نقش کیفیت محیط شهرهای جدید که در میزان رضایت‌مندی ساکنان آنها ظاهر می‌شود، ضرورت بررسی این مسئله را در شهرها، به‌ویژه شهرهای جدید تبیین می‌کند و می‌تواند رضایت و نارضایتی ذهنی شهروندان را در پی داشته باشد.

> زمانی‌که مالکیت گسترش پیدا می‌کند و به‌سمت زمین‌داری خیز برمی‌دارد، مشکلاتی زیادی پدید می‌آید؛ مانند شرایط فعلی شهر تهران که به‌علت تراکم جمعیت بالا و عدم‌مدیریت شهرسازی با چالش‌های زیادی از جمله آلودگی روبه‌رو است

ضرورت مکان‌یابی برای ساخت مسکن

حسین ایمانی‌جاجرمی، جامعه‌شناس شهری درباره معضلات و مشکلات شهرهای اطراف پایتخت به صمت گفت: دولت جدید سیاست‌های مختلفی را برای ساماندهی بازار مسکن به‌کار گرفته است، اما باید در نظر بگیرد که مسکن را در زمین‌هایی بسازد که ظرفیت مناسبی برای رفاه مردم داشته باشند و مانند تجربه‌های قبلی، خانه‌های غیراستاندارد در مناطقی که از کمترین امکانات رفاهی هم برخوردار نیستند، ساخته نشوند. حسین ایمانی‌جاجرمی افزود: اکنون ما شاهد این موضوع هستیم که بیشتر شهرک‌های اطراف تهران که برای حل مشکل مسکن ساخته شده، نه‌تنها باری از مشکلات برنداشته، بلکه افرادی را که در این مناطق زندگی می‌کنند، با مشکلات رفاهی زیادی از قبیل کمبود وسایل حمل‌ونقل عمومی روبه‌رو کرده و تنها شبیه خوابگاه برای افراد است. متاسفانه ضعف خدمات شهری، حمل‌ونقل و دسترسی نامطلوب ساکنان این شهرها، همچنان از مهم‌ترین مشکلات ساکنان آن است.

نقش کلیدی حمل‌ونقل در حل مشکل شهروندان

این جامعه‌شناس افزود: حمل‌ونقل آسان و دسترسی مطلوب یکی از مواردی است که می‌تواند بسیاری از فشارهای روانی و مشکلات ساکنان این مناطق را حل کند. یکی دیگر از مسائل مهم درباره این شهرها این است که بیشتر مردها برای بهره‌مندی از مشاغل به‌سمت شهرمادر می‌روند و چهره شهر در طول روز اکثر زنانه می‌شود، یعنی زنان مدت‌زمان بیشتری را در این مناطق زندگی می‌کنند و باید برای حل مسائل و مشکلات آنان نیز فکر جدی شود، چرا که این مسئله از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است.

حسین ایمانی‌جاجرمی گفت: بدیهی است، افزایش جمعیت با افزایش تقاضا برای بهره‌مندی از امکانات شهری رابطه مستقیمی دارد، زیرا نسبت جمعیت به منابع را از حالت اعتدال خارج می‌کند. در این صورت، شهروندان برای رسیدن به منابع محدود با هم رقابت می‌کنند و این الگوی رفتاری، شرایط زندگی را برای شهروندان سخت می‌کند. افزایش مجوزهای آپارتمان‌سازی در شهرهای اطراف تهران زمانی از کمترین آسیب برخوردار است که منابع زیرساختی آن از قبل مهیا شود تا شهروندان کمتر بر سر منابع محدود رقابت کنند.

وی خاطرنشان کرد: واقعیت این است که طرح‌های جدید برای ساخت‌وساز مسکن که با عناوینی همچون مسکن ملی و مسکن مهر در حال ظهور هستند، حتی در صورتی که طرح‌های مناسبی هم باشند، اما باید پیش از اجرا دارای بسترسازی مناسب شوند. به عبارت دیگر باید به بسترسازی توجه ویژه‌ای شود. نوع خدمات، قرارگیری مراکز خرید، مراکز درمانی و بهداشتی، دسترسی آسان به شهرهای مادر و افزایش ناوگان حمل‌ونقل عمومی به‌ویژه خطوط مترو همه از مواردی هستند که قبل از ساخت مسکن‌های جدید باید موردتوجه قرار گیرند.

ایمانی در پایان گفت: تهران کلانشهری با مشکلات عدیده و بسیار پیچیده است که گاهی این مشکلات به نظر حل‌نشدنی به‌نظر می‌رسند. بی‌توجهی به شهرسازی، آلودگی هوا، بافت فرسوده، حاشیه‌نشینی، آسیب‌های اجتماعی، کمبود فضای سبز و نبود عدالت در دسترسی به خدمات شهری و شهروندی، تهران را با ابرچالش‌های مختلفی روبه‌رو کرده است که مناطق و محلات کم‌برخوردار بیشترین تاثیر را از این مشکلات می‌گیرند.

سخن پایانی

شهرهای جدید به‌عنوان یک تجربه جدید در نظام شهرنشینی ایران مطرح هستند؛ شهرهایی که در ابتدا با هدف حل مسائل و مشکلات شهری ایران مطرح شدند، اما با گذشت زمان، بیشتر آنها دچار شکست شدند. این درحالی است که شهرهای جدید فاصله زیادی با شهر اصلی داشته و معمولا خارج از نفوذ شهر هستند. از مهم‌ترین عواملی که بارها در رابطه با مشکلات حمل‌ونقل این شهرها مورداشاره واقع‌شده، مکان‌یابی و نحوه مکان‌گزینی است. باتوجه به اینکه نزدیک ۳ دهه از تجربه ساخت شهرهای جدید پس از انقلاب اسلامی می‌گذرد، ارزیابی و بازبینی فرآیند مکان‌گزینی و ساخت شهرهای جدید یکی از الزامات پیشرفت در برنامه‌ریزی و مدیریت شهری ایران محسوب می‌شود. عدم‌موفقیت شهرهای جدید را می‌توان در برآورده نشدن اهداف آنها دانست. در این راستا، همواره شهرهای جدید با مشکلات عدیده‌ای مواجه بوده‌اند، به‌طوری‌که این مشکلات باعث شده تا آرمان‌ها و اهداف اصلی ایجاد این شهرها، محقق نشود. مقوله شهرهای جدید، یک مسئله ملی است و این موضوع را نمی‌توان با نگرش بخشی حل کرد، زیرا حل مسائل ملی نیاز به عزم ملی و خرد جمعی دارد.

فرآوری ۸۵ درصد مواد معدنی در همدان

پازل اقتصادی همدان تکمیل می‌شود

همدان با دارا بودن ۳۱۲ معدن دارای پروانه بهره‌برداری، یکی از استان‌های پیشرو در حوزه مواد معدنی است و سالانه ظرفیت استخراج ۲۱ میلیون تن ذخایر معدنی را دارد که با جذب اعتبار ۴ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومانی سفر استانی رئیس‌جمهوری و حمایت ویژه دولت، شاهد تحول چشمگیری در این بخش مهم خواهیم بود. ارزیابی‌ها نشان می‌دهد بخش معدن از لحاظ نیاز انسان به مواد معدنی، گردش مالی، تجارت خارجی، ارزش منابع طبیعی و ذخایر معدنی در درجه اهمیت بالایی قرار دارد و بسیاری از ذخایر معدنی به‌عنوان شاخص ثروت در نظر گرفته می‌شود. طبق گزارش رئیس سازمان نظام مهندسی معدن ایران، ۷ درصد از ذخایر معدنی جهان در اختیار ایران است و جزو کشورهای برتر از نظر ذخایر معدنی است که ارزش ذخایر آن بیش از ۷۷۰ میلیارد دلار تخمین زده می‌شود. استان همدان نیز از نظر وجود معادن و ذخایر معدنی در رتبه چهاردهم تا شانزدهم و در میانه جدول قرار دارد و ذخیره اثبات‌شده معادن این استان، ۱.۸ میلیارد تن و ظرفیت بسیار خوبی و عمده مواد استخراج‌شده ذخایری همچون شن و ماسه، سیلیس، سنگ‌های تزئینی مشکی، آهن، فلدسپات، دولومیت و آندالوزیت است.

عکس: صمت

توسعه زنجیره تولید و فرآوری

طبق گفته معاون امور معادن سازمان صنعت، معدن و تجارت در استان همدان، هم‌اینک حدود ۸۵ درصد از مواد معدنی استخراج‌شده در سطح این استان، فرآوری می‌شود و زنجیره تولید و فرآوری به‌ویژه در سنگ‌های تزئینی و نما در برش و صیقل دادن، طی یک تا ۲ مرحله تکمیل شده است. نسبت آماری جایگاه استان به کشور نشان‌دهنده این است که ۲.۶ درصد معادن کشور، ۳.۳ درصد ذخایر معدنی، ۱.۵ درصد اشتغال بخش معدن کشور مربوط به استان همدان است. محمدهادی احمدی در گفت‌وگوی اختصاصی با ایرنا، بااشاره به فعالیت ۴۵ واحد فرآوری در استان همدان، گفت: نیاز داریم ماشین‌آلات این واحدها بروزرسانی شود و استان همدان را به قاب منطقه برای سنگ‌های تزئینی تبدیل کنیم. وی ادامه داد: مواد معدنی باارزش‌تری همچون آهن، آهن‌اسفنجی، سنگ دولومیت، شمش منیزیم، سیلیس و آندالوزیت در استان همدان داریم که چرخه تولید و فرآیند فرآوری آنها در حال تکمیل یا تکمیل شده است. طبق گفته معاون امور معادن سازمان صنعت، معدن و تجارت استان همدان، واحد تولید و فرآوری آندالوزیت در شهرستان ملایر تنها واحد نمونه کشوری است که در استان همدان فعالیت می‌کند و در حال صادرات است و یک نمونه مثل آن، فقط در استان خراسان جنوبی وجود دارد. احمدی با بیان اینکه علاوه بر آندالوزیت در زمینه مواد معدنی دیگری همچون فروسیلیس، سیمان و کلینکر نیز صادرات داریم، از رشد ۳۸۰ درصدی ارزش دلاری صادرات مواد معدنی این استان در امسال نسبت به مدت مشابه سال قبل خبر داد.

به گفته وی، فرصت سرمایه‌گذاری در حوزه معادن این استان بسیار مستعد است و دولت سیزدهم در این زمینه حمایت‌های جدی دارد که نمونه بارز آن اقدامات شاخصی است که پس از روی کار آمدن دولت مردمی و انقلابی ایت‌الله رئیسی محقق شد.

احیای معادن همدان

استاندار همدان هم اعلام کرد که در سفر رئیس‌جمهوری در مرداد امسال به این استان، ۴ هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان تسهیلات برای توسعه و احیای معادن استان اختصاص یافته است. علیرضا قاسمی فرزاد با بیان اینکه با برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده و پرداخت تسهیلات در تلاش هستیم تا معادن تعطیل و نیمه‌فعال را احیا کنیم، بااشاره به ظرفیت‌های چشمگیر این استان در زمینه سنگ‌های تزئینی، تاکید کرد: شهرک فرآوری سنگ‌های تزئینی در استان همدان با حمایت استانداری و همکاری شرکت شهرک‌های صنعتی و سازمان صمت با جانمایی مناسب در خارج از شهر ایجاد شود تا نمادی از سنگ‌های تزئینی در غرب کشور باشد. افزایش سهم تخصیص منابع به بخش معدن، مجوز خرید ماشین‌آلات دست دوم، برطرف کردن معارضان محلی در محدوده معادن و مصالح ساختمانی از دیگر خبرهای خوش استاندار همدان به فعالان معدن و صنایع معدنی بود. جلوگیری از هرگونه خام‌فروشی در راستای تحقق منویات رهبر معظم انقلاب و سیاست‌های دولت از مهم‌ترین بیانات قاسمی‌فرزاد به فعالان این حوزه در استان همدان بود که باید مدنظر قرار گیرد.

دریافت مجوزها زمانبر است

رئیس خانه معدن استان همدان معتقد است: اگر از هر فعال صنعتی بخواهیم چند صنعت شاخص در ایران را نام ببرد، بدون شک به صنایع فولاد، مس، آلومینیوم و سیمان اشاره خواهد کرد که همگی از صنایع معدنی و به‌طور مستقیم وابسته به معدن هستند. رحیم مرتضایی در گفت‌وگوی اختصاصی با ایرنا افزود: نقش بخش معدن نه‌تنها در برنامه‌های توسعه، بلکه در کل اقتصاد پررنگ نیست و دلیل عمده آن عدم‌باور بخش معدن به‌عنوان یک موتور محرکه توسعه صنعتی در کشور است. وی ادامه داد: این در حالی است که اگر به بورس نگاهی بیندازیم، متوجه خواهیم شد که بیش از ۳۰ درصد ارزش بازار سرمایه کشور متعلق به بخش معدن است. رئیس خانه معدن استان همدان اظهار کرد: سهم بخش معدن و صنایع معدنی از صادرات غیرنفتی کشور بیش از ۳۲ درصد است و بخش معدن و صنایع معدنی بیش از ۲۵ درصد اشتغال کشور را به خود اختصاص می‌دهد.

رئیس خانه معدن استان همدان با بیان اینکه سهم بخش معدن و صنایع معدنی از صادرات غیرنفتی کشور بیش از ۳۲ درصد است، گفت: بخش معدن و صنایع معدنی بیش از ۲۵ درصد اشتغال کشور را به خود اختصاص می‌دهد.

▣ اعتبار ۵۱ میلیارد دلاری

به گفته مرتضایی، میزان سرمایه‌گذاری موردنیاز بخش معدن و صنایع معدنی کشور بیش از ۵۱ میلیارد دلار پیش‌بینی شده، در حالی که این رقم در برنامه ششم توسعه، معادل ۳۰ میلیارد دلار در نظر گرفته شده بود و بخش اعظم آن باید از سوی بخش خصوصی داخلی و خارجی تامین می‌شد. وی با تاکید بر اینکه چالش‌های بخش معدن استان همدان نه مربوط به حال، بلکه مزمن و انباشته‌شده است، افزود: با تلاش و حمایت‌های رئیس سازمان صمت استان و معاون امور معادن این سازمان در استان و همراهی و همدلی با فعالان این بخش، کمیته ماده ۲۴ مکرر تشکیل شد که نتایج بسیار خوبی هم داشته است. رئیس خانه معدن استان همدان ادامه داد: علاوه بر این، معادن دولومیت استان همدان قابلیت تبدیل بخش جنوبی این استان به مرکز تولید فلز استراتژیک منیزیم را دارند. به گفته او، میزان ذخایر شناسایی‌شده در این استان بیشتر مربوط به دهه‌های گذشته است و دشواری‌هایی که آن زمان در اکتشافات معدنی وجود داشت، اکنون به کلی دگرگون شده و امکانات زیربنایی به‌شدت گسترش یافته، دسترسی‌ها ساده و ابزار و تجهیزات اکتشافی مدرن و توسعه بسیاری پیدا کرده است. رئیس خانه معدن استان همدان ضمن تاکید بر بهره‌گیری از متخصصان جوان در این بخش، پیشنهاد کرد: بخش عمده‌ای از وظایف سازمان زمین‌شناسی کشور به سازمان‌های نظام مهندسی استان‌ها واگذار شود که در این صورت بخش قابل توجهی از این سرزمین شناسایی و تعداد قابل توجهی نیز مشغول به کار می‌شوند. مرتضایی تاکید کرد: اشتغال در معادن، اشتغال منطقه‌ای است و باتوجه به اینکه معادن در نقاط محروم و دور از شهرها و امکانات رفاهی قرار دارند، در نتیجه اشتغال ایجادی معادن در این مناطق در عمل منجر به توازن منطقه‌ای در استان می‌شود. وی معتقد است: براساس برآوردهای کارشناسی، یک شغل بالادستی معدنی می‌تواند در طول زنجیره ارزش خود ۱۷ شغل ایجاد کند. مرتضایی یادآور شد: متخصصان و فعالان عرصه معدنکاری به‌هیچ‌عنوان مخالف محیط‌زیست سالم و غارتگر منابع طبیعی نیستند، بلکه در فرآیند تولید و اشتغالزایی، سرشاخه زنجیره تولید هستند و برای آبادانی کشور آستین‌های اراده و تلاش را بالا زده‌اند و نیاز به حمایت دارند.

▣ کشف ۳۰ نوع ماده معدنی جدید در همدان

عضو هیات‌رئیسه خانه معدن استان همدان هم گفت: ۳۰ نوع ماده معدنی در گستره استان کشف شده است که ذخیره این معادن به هزار و ۷۵۰ میلیارد تن می‌رسد. احمد الیاسی افزود: اشتغال مستقیم معادن استان حدود ۲ هزار و ۵۰۰ نفر در قالب ۳۱۰ معدن دارای پروانه بهره‌برداری با ذخایر معدنی غنی و متنوع در سطح کشور است.

وی با بیان اینکه هم‌اینک از ۳۱۰ معدن دارای پروانه بهره‌برداری، ۲۰۰ معدن فعال و ۱۱۰ معدن غیرفعال است، ادامه داد: استان همدان در مواد معدنی شامل آندالوزیت، شیست، فلدسپات، سیلیس، دولومیت و سنگ تزئین دارای وضعیت نسبی است.

سخن پایانی

ظرفیت اسمی سالانه پروانه‌های بهره‌برداری در استان در حال حاضر حدود ۲۱ میلیون تن است که براساس آمار و ارقام موجود، حدود ۱۵ میلیون تن استخراج واقعی سالانه برآورد می‌شود. همچنین از عمده علل مهم غیرفعال بودن برخی معادن، تجهیز و آماده‌سازی و تامین ماشین‌آلات، اتمام اعتبار پروانه، مشکلات منابع طبیعی، محیط‌زیست و معارضان محلی، رکود و نداشتن کشش بازار، ناتوانی مالی بهره‌بردار به‌دلیل هزینه‌های بالای تجهیزات و مشکلات حقوقی و قضایی است.

معاونت امور معادن و صنایع معدنی اداره کل صمت استان کرمان:

دست کرمانی‌ها کوتاه از سهم ۱۵ درصدی حقوق دولتی معادن

معاون امور معادن و صنایع معدنی اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان کرمان اظهار کرد: طبق تبصره ۶ ماده ۱۴، ۱۵ درصد حقوق دولتی باید به استان برگردد و با اولویت شهرستان و بخشی که معدن در آن قرار دارد، هزینه شود که این مبلغ هم بسیار جزئی به استان پرداخت شده است و عملاً این قانون به‌طور کامل رعایت نمی‌شود و این در حالی است که حقوق بدنه دولت را ما در استان تامین می‌کنیم.

مهدی باصره، معاون امور معادن و صنایع معدنی اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان کرمان در گفت‌وگو با روابط عمومی اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان کرمان درخصوص احقاق حق کرمانی‌ها در اخذ ۱۵ درصد حقوق دولتی طبق مصوبه قانون اساسی در کشور گفت: متاسفانه دولت‌ها توجهی به این امر ندارند درحالی که در دولت سیزدهم وعده آن داده شده است.

وی ادامه داد: معاونت امور معادن و صنایع معدنی سازمان، یک بخش تخصصی است که در آن همه فرایندهای مربوط به معادن به صورت شفاف و در چهارچوب قانون رسیدگی و انجام می‌شود.

وی ابراز کرد: قانون معادن که در سال ۱۳۷۷ جمع‌بندی و تدوین شده، شامل ۳۵ ماده قانونی است که تمام اقدامات ما در حوزه معادن، در چهارچوب این قوانین و بخشنامه‌های وزارتخانه انجام می‌شود و سلیقه‌ای کار کردن در آن جایی ندارد.

باصره با بیان اینکه تنها با رعایت قوانین می‌توان به اندازه کافی موثر بود، عنوان کرد: با راه‌اندازی سامانه کاداستر و نهایی شدن آن در یکی دوسال آینده، همه امور مربوط به معادن در آن شفاف می‌شود و به صورت اتوماتیک در سیستم درج شده و عملاً بسیاری از مشکلات ما را هموار خواهد کرد.

معاون امور معادن و صنایع معدنی اداره کل صمت کرمان اذعان کرد: ما روزانه نظرات، درخواست‌ها و پیشنهادات مراجعین و همچنین برخی مسائلی که مبتلا این وزارت خانه است را به صورت روزانه به وزارت خانه منتقل می‌کنیم که برخی از آنها اصلاح می‌شود.

وی افزود: دراین زمینه نظرات استان کرمان به دلیل گستردگی بحث معادن، اهمیت بسیاری دارد؛ البته برخی از این نواقص و ایرادات مطرح شده، قابل رسانه‌ای شدن نیست.

باصره با اشاره به اینکه مهم‌ترین موضوعی که باید به صورت مطالبه از استان پیگیری شود، موضوع حق و حقوق معادن استان است، تصریح کرد: بهره‌بردار باید درصدی از ماده معدنی را به عنوان حقوق دولتی پرداخت کند که این درصد هرساله توسط وزارتخانه اعلام می‌شود؛ طبق تبصره ۴ ماده ۱۴ قانون معادن، ۶۵ درصد از حقوق دولتی که به خزانه واریز می‌شود باید به وزارت صنعت، معدن و تجارت برای گسترش فعالیت‌های معدن برگردد.

وی گفت: خوشبختانه در سال ۱۴۰۰ بیش از ۶۰ درصد وصولی حقوق دولتی را استان کرمان به خزانه واریز کرده است که اتفاق بزرگی بوده است.

معاونت معدنی و امور صنایع اداره کل صمت کرمان تاکید کرد: ماده ۱۴ قانون معادن دارای ده تبصره است که درمیان آنها، تبصره ۴، ۵ و ۶ اهمیت دارد؛ طبق ماده ۵، معادنی که اقدامات سیزده گانه در جهت بهره‌وری و کارهای دانش‌بنیان انجام دهند که به تایید شورای عالی معادن برسد، می‌توانند تا بیست درصد از حقوق دولتی معاف شوند که این پول در استان هزینه شده و صرف گسترش معدن می‌شود که متاسفانه این اتفاق نیفتاده است.

باصره ابراز کرد: همچنین طبق تبصره ۶ ماده ۱۴، ۱۵ درصد حقوق دولتی باید به استان برگردد و با اولویت شهرستان و بخشی که معدن در آن قرار دارد، هزینه شود که این مبلغ هم بسیار جزئی به استان پرداخت شده است.

وی افزود: بین استان‌های دارای معدن و فعال دراین زمینه شامل یزد، آذربایجان شرقی، اصفهان و... این مطالبات از کرمان بیشترین پیگیری را داشته است.

معاون امور معادن و صنایع معدنی صمت در کرمان با تاکید بر اینکه حوزه معدن در این استان اهمیت زیادی دارد، اذعان داشت: کشور ایران به لحاظ جغرافیایی و منطقه‌ای در مرکز کمربند کانی‌زایی کوه‌های آلپ هیمالیا قرار دارد که این بزرگترین نعمتی است که خداوند به ما داده و موجب تنوع عظیم مواد معدنی در کشور شده است.

وی ابراز کرد: در کرمان ۴۲ ماده معدنی شناسایی شده و برای آنها پروانه و گواهی کشف صادر شده است؛ هشت میلیارد تن ذخایر معدنی و بیش از ۶۰ درصد وصول حقوق دولتی کشور باعث شده همگان کرمان را بهشت زمین‌شناسی بخوانند که البته این نام برازنده این استان است. باصره درخصوص میزان عملکرد استان در یک سال گذشته سامانه با اشاره به سامانه کاداستر بیان کرد: هرکسی در کل کشور با توجه به سطح دسترسی که دارد، می‌تواند ریز عملکرد هر استانی را بسنجد، البته این این سامانه تخصصی است که دسترسی‌های خاصی نیاز دارد که حتی برخی از کارشناسان ما هم آن را ندارند.

وی عنوان کرد: ما در این مدت حقوق دولتی عقب‌مانده را از سال‌های قبل بررسی کرده و از پایه ساماندهی کرده‌ایم و از لحاظ عملکرد و وصول حقوق دولتی، تقریباً رتبه اول را در کشور داریم.

معاون امور معادن و صنایع معدنی صمت در کرمان در خصوص چالش‌هایی که این نهاد با آن روبه رو است، تصریح کرد: ما با کمبود نیروی انسانی مواجه هستیم که وزارت خانه باید این موضوع را پیگیری کند؛ کاهش نیرو باعث می‌شود که وظایف نظارتی و بازدید از معادن با مشکل مواجه شود؛ متاسفانه کارمندان دولت با توجه حقوق کمی که دریافت می‌کنند، انگیزه‌ای برای کار کردن و ماندن در این شغل‌ها ندارند.

وی توضیح داد: حجم کار کرمان در حوزه نظارت و پیگیری درخواست‌ها، با توجه به مجموعه معادنی که وجود دارد، نسبت به سایر استان‌ها بیشتر است و در نتیجه به نیرو و تجهیزات بیشتری هم نیاز دارد.

باصره اظهار کرد: با پیگیری‌های انجام شده، گردش مالی معادن بزرگ را به کرمان منتقل کرده‌ایم که از محل آنها تسهیلات و اعتباراتی برای صنایع کرمان داده شده است و این صنایع، غالباً نیروهای بومی را جذب می‌کنند.

معاون امور معادن و صنایع معدنی صمت در کرمان در پایان به نقش رسانه اشاره و خاطرنشان کرد: رسانه غالباً به عنوان فرصتی است که باید از آن استفاده کرد؛ ما می‌توانیم بسیاری از مطالبات و مشکلات را از طریق همکاری با رسانه‌ها به مسئولین مربوطه انتقال داده و پیگیری کنیم.

معاون امور صنایع اداره کل صمت استان کرمان:

خروج ۴۳ واحد تولیدی تا پایان سال از رکود

سبد پروژه‌ها گامی در راستای بهبود وضعیت تولید در استان

علیرضا رحمان‌نژاد گفت: در قالب سبد پروژه‌هایی که برای استان‌ها تعریف شده است، دومین مرحله، فعال‌سازی واحدهای راکد است که از شهریورماه شروع شده؛ با توجه به اهداف تعیین شده سازمان در کرمان، هدف امسال احیا ۴۳ واحد تولیدی راکد است.

علیرضا رحمان‌نژاد، معاون امور صنایع اداره کل صمت استان کرمان، در گفت‌وگو با روابط عمومی اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان کرمان درخصوص عملکرد سامانه جامع تجارت و روال ثبت‌نام واحدهای تولیدی در آن گفت: سامانه جامع تجارت توسط وزارت صمت و در راستای شفاف‌سازی جریان کالا تعریف شده است؛ واحدهای تولیدی معدنی استان که تعداد آنها حدود ۱۴۹۱ واحد است، باید تا تاریخ ۳۰ دی‌ماه ۱۴۰۱ در سامانه ثبت‌نام کنند.

▣ استعلام‌گیری فعال بودن پروانه‌های بهره‌برداری به صورت برخط از بهمن ماه

وی توضیح داد: هر واحد موظف است کد نقش را دریافت کند و شناسه کالا را براساس پروانه بهره‌برداری که دارد، از سامانه بگیرد و اظهار تولید کند، سپس فاکتورهای الکترونیکی فروش در سامانه ثبت می‌شوند؛ در نهایت مجموع این فرآیندها به درصد شفافیت واحد برمی‌گردد.

▣ سه پروژه به معاونت امور صنایع صمت استان کرمان محول شده است

معاون امور صنایع اداره کل صمت کرمان در خصوص سبد پروژه‌های سازمان صمت و پروژه‌هایی که به استان کرمان محول شده، اظهار داشت: ده پروژه تحت عنوان سبد پروژه تحول کسب و کارها به اداره کل صمت استان کرمان محول شده که معاونت امور صنایع متولی انجام سه پروژه آن است.

وی افزود: پروژه اول اصلاح مجوزهاست که تا پایان شهریورماه ۱۴۰۲ مجوزها و پروانه‌های صنفی تولیدی تمامی واحدهای تولیدی باید اصلاح شود؛ در این پروژه اطلاعات داخل مجوزها از جمله ظرفیت‌های تولید، اشتغال واحدهای تولیدی و سایر مواردی که در تصمیم‌گیری مسائل کلان استان و کشور تاثیر می‌گذارند، اصلاح می‌شود.

رحمان نژاد تصریح کرد: دومین پروژه که از اهمیت بالایی برخوردار است و در راستای تحقق برنامه‌ها و اهداف سال است، فعال سازی واحدهای راکد است که از شهریورماه شروع شده؛ با توجه به اهداف تعیین شده سازمان در کرمان، هدف امسال احیا ۴۳ واحد تولیدی. است.

▣ ۲۰ واحد راکد تا کنون فعال شده است

معاون امور صنایع ادامه داد: تاکنون چهار جلسه کارشناسی تخصصی و تعداد زیادی کارگروه عمومی برگزار شده و تا آخرین جلسه، نزدیک به ۲۰ واحد فعال کرده‌ایم و آمار تولید آنها در سامانه جامع تجارت در حال ثبت است؛ این پروژه تا پایان سال ادامه دارد.

این مقام مسئول با بیان اینکه سومین پروژه محول شده به معاونت امور صنایع، بازسازی و نوسازی واحدهای تولیدی است، گفت: این واحدها شناسایی و لیست آنها به وزارت صمت اعلام شده که در حال بررسی هستند؛ پس از تعیین تکلیف این واحدها و برگزاری جلسات کارشناسی نهایی، به بانک‌ها معرفی می‌شوند و تا پایان تولید محصول و ارائه به بازار، رصد تسهیلاتی برای این واحدهای تولیدی. ادامه دارد.

رحمان نژاد درخصوص عملکرد کارگروه رفع موانع تولید عنوان کرد: کارگروه رفع موانع تولید سه زیر کارگروه تخصصی شامل صنعت، میراث و جهاد دارد؛ واحدهای تولیدی که با دستگاه‌های اجرایی از جمله تامین اجتماعی، آب، برق، گاز، دارایی، امور مالیاتی و... مشکل دارند، در سامانه tashil.ir ثبت‌نام می‌کنند که یکشنبه هر هفته جلسات کارشناسی در محل خانه صنعت و معدن استان برگزار می‌شود.

وی ادامه داد: پس از جلسه کارشناسی، متن پیشنهادی برای رفع مشکلات تهیه می‌شود و برای جلسه کارگروه اصلی با حضور اعضای اصلی از جمله استاندار، مدیرکل اداره صمت، اتاق بازرگانی و امور اقتصاد و دارایی ارسال می‌گردد و تصمیم‌گیری مصوبات برای رفع موانع تولید واحدها نهایی می‌شود.

معاون امور صنایع اداره کل صمت کرمان ابراز کرد: این مصوبات پس از ابلاغ به دستگاه‌های اجرایی، ظرف مدت ۱۵ روز توسط. دبیرخانه که اداره کل صمت است، پیگیری می‌شود تا به نتیجه نهایی برسد.

▣ اجرایی شدن ۴۰ درصد مصوبات کارگروه رفع موانع تولید طی. ۸ ماه

رحمان‌نژاد بیان کرد: طبق گزارش هشت ماهه ابتدای سال از کارگروه رفع موانع تولید، ۲۶ جلسه این کارگروه در محل سازمان برگزار شده است که حاصل آن ۲۶۰ مصوبه برای واحدهای تولیدی بوده است؛ از این تعداد حدود ۴۰ تا ۴۹ درصد مصوبات اجرایی شده است و ۴۰ درصد از مصوبات در دست اجراست. وی با بیان اینکه با توجه به رصدهای انجام شده، درصد خوبی از مصوبات تا پایان سال اجرایی می‌شوند. گفت: از ۱۰ درصد مصوبات اجرا نشده، ۵ درصد توسط متقاضی و ۵ درصد توسط دستگاه‌های اجرایی انجام نشده که درصد مربوط به دستگاه‌های اجرایی، هر هفته توسط سازمان صمت در جلسات کارگروه مطرح و موضوع تا زمان حصول نتیجه کاملاً پیگیری می‌شود. معاون امور صنایع اداره کل صمت کرمان خاطرنشان کرد: ماحصل این پیگیری‌ها، رفع مشکلات واحدهای تولیدی، افزایش ظرفیت تولید و همچنین فعال کردن واحدهای راکد و در نتیجه تحقق یافتن اهداف و برنامه‌های سال اداره کل صمت استان کرمان است.

یادداشت

دستمزد محرک تورم نیست

احسان سلطانی
کارشناس اقتصاد

تورم چالشی جدی و فراگیر در اقتصاد ما است که در طول سال‌های گذشته ضرر قابل‌توجهی را به صنایع و زندگی مردم تحمیل کرده است. این معضل از سیاست‌های اشتباه مالی و پولی دولت نشأت می‌گیرد. براساس هیچ کدام از پارامترهای اقتصادی، رشد دستمزد محرک تورم نیست؛ کما اینکه نگاه کلی به تجربه سایر کشورها در تعیین حقوق و دستمزد حکایت از آن دارد که میزان دستمزد کارگران براساس نرخ تورم تعیین می‌شود. این سیاست حتی در کشورهایی با نرخ تورم بالا نیز جریان دارد. به‌عنوان مثال کشور ترکیه در همسایگی ما که به‌ویژه در سال گذشته میلادی با چالش‌های جدی در اقتصاد روبه‌رو بوده، ۳ مرتبه میزان حقوق و دستمزد را براساس تورم، افزایش داده است.

در همین حال چنانچه میزان درآمد در این کشور بررسی شود، متوجه می‌شویم ۱۰ سال پیش میزان دستمزد کارگران در این کشور برابر ۴۰۰ یورو و در حال حاضر نیز حداقل دستمزد کارگران حدود ۴۰۰ یورو برآورد می‌شود، اما میزان دستمزد کارگران در ایران از حدود ۴۰۰ دلار به کمتر از ۱۵۰ دلار در ماه‌های اخیر کاهش یافته است. چنانچه میزان دستمزد در کشورهای اروپایی و امریکا نیز بررسی شود، متوجه می‌شویم میان دستمزد و تورم تناسبی منطقی وجود دارد. علاوه بر این در طول سال میزان دستمزدها متناسب با نرخ تورم، ترمیم می‌شود. به این ترتیب دولت اجازه نمی‌دهد طبقه حقوق‌بگیر که بخش عمده مصرف‌کنندگان را تشکیل می‌دهد، نابود شود؛ کما اینکه رئیس فدرال‌رزرو چندی پیش باوجود خطر تهدید رکود اقتصادی در امریکا، بر کنترل تورم در این منطقه تاکید کرد. از مجموع موارد یادشده می‌توان این‌طور برداشت کرد که در اقتصاد کنونی، وابسته کردن دستمزد به تورم، منطقی نیست. تثبیت دستمزد آن‌هم در شرایطی که شاهد تداوم روند رو به رشد بهای ارز در کشور هستیم، قیمت محصولات مختلف هر روز افزایش می‌یابد و معیشت مردم بیش‌ازپیش دشوار می‌شود، نه‌تنها منطقی نیست بلکه فشار مضاعفی را به مردم تحمیل می‌کند. رشد قیمت ارز و همچنین مواد اولیه مهم‌ترین عامل افزایش تورم در کشور است. علاوه بر این باید تاکید کرد سهم دستمزد نیروی انسانی در هزینه تولید در کشور ما، رقم بسیار پایینی است. حدود ۷۰ درصد از هزینه تولید در صنایع به تامین مواد خام و مواد اولیه بازمی‌گردد. بااین‌وجود تولیدکنندگان رشد بهای مواد اولیه یا سایر فاکتورهای موثر بر هزینه تمام‌شده تولید را به‌راحتی می‌پذیرند اما به دستمزد کارگران که می‌رسند، صدای اعتراض‌شان بلند می‌شود. درنتیجه باید اذعان کرد سود کلان سرمایه‌داران از سرکوب دستمزد کارگران حاصل می‌شود. عملکرد دولت عامل اصلی ایجاد تورم در اقتصاد کشور است. روند رو به رشد نرخ ارز، مهم‌ترین عامل محرک تورم در اقتصاد ما است، این در حالی است که دولت و بنگاه‌های خصولتی وابسته به دولت، بیشترین سهم را در ارزآوری برای کشور بر عهده دارند؛ بنابراین مدیریت ارز و تورم حاکم بر اقتصاد نیز وظیفه دولت است. در شرایط تورمی حاکم بر اقتصاد، هرچه میزان دستمزد افزایش یابد، تورم نیز هم‌پای آن و به‌مراتب بیشتر، رشد می‌یابد و در نتیجه کنترل تورم باید جزو اولویت‌های اصلی اقتصاد کشور باشد. علاوه بر اینها باید تاکید کرد لابی بخش خصوصی قدرتمند است. نگاه حاکم بر جامعه که دستمزد را محرک تورم در اقتصاد می‌داند نیز از همین لابی قوی بخش خصوصی و صاحبان قدرت و ثروت نشأت می‌گیرد. در سایه شرایط یادشده، مهم‌ترین ضربه به نیروی انسانی کشور تحمیل می‌شود. در این بستر شاهد موج گسترده‌ای از مهاجرت از سوی نیروی کار ایران هستیم، زیرا کارگران با چنین دستمزدی نمی‌توانند معیشت خود را بگذرانند. سرمایه‌داران و صاحبان کسب‌وکارهای مختلف، سود حاصل از فعالیت‌های اقتصادی خود در ایران را به کشورهای دیگر می‌برند، این در حالی است که عموما توان انجام فعالیت تولیدی را در سایر کشورها ندارند. در واقع سود حاصل از فعالیت این افراد به فعالیت‌های سفته‌بازی یا خرید زمین و ملک در سایر کشورها اختصاص می‌یابد.

متناسب‌سازی حقوق تا پایان سال انجام می‌شود؟

رئیس اتحادیه پیشکسوتان جامعه کارگری خواستار اجرای باقیمانده متناسب‌سازی تا قبل از پایان سال شد. به گزارش ایلنا، یکی از اصلی‌ترین مطالبات بازنشستگان کارگری، اجرای باقیمانده متناسب‌سازی سال قبل است. باوجود گذشت ۱۰ ماه از سال، هنوز سازمان تامین اجتماعی پاسخ روشنی درباره زمان اجرای این مطالبه قانونی نداده است. حسن صادقی، رئیس اتحادیه پیشکسوتان جامعه کارگری گفت: باید ۲۵ درصد متناسب‌سازی ۱۴۰۰ به‌استناد توافق انجام‌گرفته در زمان مدیرعامل سابق، اعتراف صریح مدیرعامل وقت در تلویزیون و جلساتی که با آقایان داشتیم، اعمال شود؛ هرچه زودتر این مسئله را تعیین‌تکلیف کنند به نفع خودشان و به سود بازنشستگان است. وی افزود: دستگاه‌های مختلف باید از مدیرعامل سازمان بخواهند این ۲۵ درصد را که اعتبار چندانی نمی‌خواهد و مبلغ ناچیزی سربار مالی برای سازمان دارد، هرچه زودتر اجرایی کند. باقیمانده متناسب‌سازی به ۹۰۰ هزار نفر تعلق می‌گیرد اما سوال این است که چرا اراده‌ای برای اجرا وجود ندارد. مسئله مزایای جنبی بازنشستگان و به‌طور مشخص کمک‌هزینه عائله‌مندی نیز به‌عنوان چالش دیگر مطرح است که سازمان تامین اجتماعی به افزایش قانونی آن تمکین نکرده است. وی به ماده ۲۹ قانون برنامه ششم توسعه اشاره کرد و گفت: در این ماده قانونی، دولت مکلف شده برای گروه‌های مختلف، به مدت ۵ سال افزایش حقوق سالانه را در سقف ردیف حقوق و جبران خدمت به‌گونه‌ای اعمال کند که هر سال کمک هزینه اولاد و حق عائله‌مندی مشمولان در چارچوب افزایش سنواتی حقوق، به‌ترتیب به میزان ۱۰۰ درصد و ۵۰ درصد افزایش یابد. صادقی گفت: دولت یا باید به ماده ۲۹ قانون ششم توسعه پایبند باشد یا عائله‌مندی را به اندازه افزایش پایه مستمری بازنشستگان (هم حداقل‌بگیران و هم سایر سطوح) افزایش می‌داد، اما به هیچ یک عمل نکردند و این وسط، در حق بازنشستگان کارگری اجحاف شده است.

عکس: آیدا فریدی

عوارض کوتاهی تامین اجتماعی در اجرای مصوبات قانونی در حوزه بازنشستگی

عقب‌ماندگی حقوق بازنشستگان از تورم

سرمایه‌های اجتماعی درگیر تامین معیشت

روند رو به رشد تورم، زندگی و تامین معیشت بازنشستگان و مستمری‌بگیران را با چالش‌های اساسی روبه‌رو کرده است. بازنشستگان همان قشری هستند که سال‌ها کار و فعالیت کرده‌اند و با پرداخت حق بیمه امید به زندگی مطلوب در دوران سالمندی داشته‌اند، اما حال میزان دستمزد و حقوق‌شان کفاف تامین نیاز خانواده آنها را نمی‌دهد؛ به‌ویژه آنکه هزینه زندگی افراد عموما در دوران سالمندی به‌سبب بیماری یا بزرگ‌تر شدن خانواده بیشتر می‌شود. در چنین شرایطی تورم افسارگسیخته حاکم بر اقتصاد، چالش‌های جدی را به زیست این افراد تحمیل می‌کند. در طول سال‌های گذشته میزان دستمزد بازنشستگان از تورم به‌شدت عقب مانده و در عین حال در فرآیند تصویب حقوق این قشر مواد قانونی به‌درستی اجرایی نمی‌شود. مشکلات مالی سازمان تامین اجتماعی و نبود تشکل‌های کارگری و بازنشستگی مستقل، مانع تامین نیاز و پیگیری درخواست‌های این افراد می‌شود؛ از همین رو این بازنشستگان ناچارند برای گذران زندگی خود به کار بعد از بازنشستگی روی آورند.

تشکل‌های کارگری ما هرگز مستقل نبوده‌اند. دولت، وزارت کار و بعضا کارفرمایان در انتخابات کانون بازنشستگان و سایر تشکل‌های کارگری دخالت کرده‌اند که همین موضوع زمینه عدم استقلال عملکردی و نتیجه‌بخش نبودن فعالیت این نهادها را فراهم کرده است

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

معیشت، دغدغه همیشگی سالمندان

کاظم فرج‌اللهی، فعال کارگری در گفت‌وگو با صمت با اشاره به شرایط نامساعد معیشت بازنشستگان و محدودیت‌های حقوق و دستمزد این افراد اظهار کرد: سازمان تامین اجتماعی وظایف متعدد قانونی را بر عهده دارد و پرداخت مستمری بازنشستگی یکی از تعهدات بلندمدت این سازمان برای بیمه‌شدگان است. با این وجود در سال‌های گذشته شاهد عقب ماندن مستمری بازنشستگان از هزینه‌های زندگی آنان بوده‌ایم. این عقب‌ماندگی از دلایل متعددی نشأت می‌گیرد که نیازمند بررسی و آسیب‌شناسی دقیق هستند.

این فعال کارگری گفت: منابع درآمدی سازمان تامین اجتماعی از فعالیت‌های شرکت سرمایه‌گذاری تامین اجتماعی (شستا) و شرکت‌های زیرمجموعه آن و همچنین حق بیمه محدود کارگران تامین می‌شود. با این وجود مدیریت اشتباه و ناکارآمد و همچنین دخالت دولت در عملکرد این سازمان، چالش‌های مالی و ناتوانی این سازمان را رقم زده است. وی افزود: در سال‌های گذشته شاهد بوده‌ایم که از یک سو برخی مدیران منتسب به دولت، منابع سازمان تامین اجتماعی را به غارت بردند و از سوی دیگر سوءمدیریت تعداد بسیاری از مدیران به از بین رفتن درآمدهای مالی این سازمان منتهی شده است. در دوره‌ای شرکت‌های زیرمجموعه شستا سودده بودند، اما در همان زمان نیز هیچ‌گاه حسابرسی روشن و دقیقی از عملکرد این شرکت‌ها انجام نشد. فرج‌اللهی گفت: در حال حاضر عملکرد شستا و شرکت‌های زیرمجموعه آن به‌شدت نابسامان گزارش می‌شود، با این وجود نحوه اداره و مدیریت شرکت‌های موردبحث، اعلام نمی‌شود. علاوه بر این دلایل نابسامانی عملکردی مجموعه‌های موردبحث و همچنین دلایل زیاندهی این شرکت‌ها موردتوجه قرار نمی‌گیرد. وی افزود: باتوجه به مشکلات مالی شستا و محدودیت منابع سازمان تامین اجتماعی می‌توان این‌طور نتیجه گرفت که مدیریت نابسامان به ضایع شدن اموال این نهاد مهم و اثرگذار بر معیشت کارگران و مستمری‌بگیران منتهی شده است. در چنین شرایطی دولت بیمه‌پردازی برای ۲۲ گروه را بدون پرداخت حق بیمه به سازمان تامین اجتماعی تحمیل کرده که از جمله این گروه‌ها می‌توان به خدام مساجد و طلبه‌ها اشاره کرد. به این ترتیب منابع ورودی سازمان توسط دولت برداشت یا حیف‌ومیل می‌شود. با تحمیل این هزینه اضافی به سازمان، تناسب میان منابع درآمدی و مخارج آن از بین می‌رود که در چنین شرایطی پرداخت حقوق بازنشستگان نیز با چالش‌های جدی روبه‌رو می‌شود. این فعال کارگری افزود: در ماده ۹۶ قانون تامین اجتماعی تاکید شده سازمان مکلف است میزان کلیه مستمری‌های بازنشستگی، از کارافتادگی کلی و مجموع مستمری بازماندگان را در فواصل زمانی که حداکثر از سالی یک بار کمتر نباشد باتوجه به افزایش هزینه زندگی با تصویب هیات وزیران به همان نسبت افزایش دهد، اما این قانون در عمل اجرایی نمی‌شود و این نهاد برای تعیین حقوق پایه بازنشستگان در رویه‌ای نادرست از ماده ۴۱ قانون کار و حداقل حقوق کارگران استفاده می‌کند. در ماده قانونی یادشده تاکید شده شورای‌عالی کار هر سال موظف است میزان حداقل مزد کارگران را برای نقاط مختلف کشور یا صنایع مختلف را باتوجه به حداقل مزد کارگران و درصد تورمی که از طرف بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اعلام می‌شود، تعیین کند. البته در روند تعیین دستمزد حتی همین قانون نیز به‌درستی اجرایی نمی‌شود و همواره حقوق کارگران به‌مراتب پایین‌تر از رقم اختصاص‌یافته به سبد معیشت خانوار است. فرج‌اللهی گفت: در طول سال‌های متمادی حقوق بازنشستگان از تورم عقب مانده و همواره ضریب افزایش حقوق از درصد تورم کمتر بوده است؛ در نتیجه حقوق بازنشستگان به لحاظ عددی افزایش یافته، اما از منظر تامین نیاز خانواده‌ها عقب مانده است. در چنین شرایطی قدرت خرید کارگران همواره کم و کمتر شده است. وی افزود: موضوعاتی همچون متناسب‌سازی حقوق بازنشستگان نیز بیشتر به فریبی برای بازنشستگان شباهت دارد که هیچ تاثیری بر زندگی و معیشت آنها نداشته است. برای گریز از شرایط منفی زندگی کارگران باید بر اجرای ماده ۹۶ قانون تامین اجتماعی تاکید داشت. این فعال کارگری در پاسخ به سوالی مبنی بر نقش تشکل‌های کارگری و بازنشستگی در پیگیری حقوق مستمری‌بگیران گفت: تشکل‌های کارگری ما هرگز مستقل نبوده‌اند. دولت، وزارت کار و بعضا کارفرمایان در انتخابات کانون بازنشستگان و سایر تشکل‌های کارگری دخالت کرده‌اند که همین موضوع نیز زمینه عدم استقلال عملکردی و نتیجه‌بخش نبودن فعالیت این نهادها را فراهم کرده است. به ترتیب یادشده منافع کارگران به‌درستی تبیین نشده و از این منافع حداقلی هم، به‌درستی دفاع نشده است. علاوه بر این بسیاری از اعضای تشکل‌های کارگری از توانایی تحلیل دقیق شرایط و مدیریت وضعیت برخوردار نیستند. وی افزود: هیچ‌گاه در شورای‌عالی کار حداقل دستمزد کارگران به‌درستی و متناسب با شرایط قانونی تعیین نشده و همواره میزان دستمزد کارگران از تورم عقب است. البته بخشی از این موضوع به‌دلیل در اقلیت بودن نمایندگان کارگری در قیاس با نمایندگان دولت و کارفرمایی است.

در چنین شرایطی نمایندگان کارگران نمی‌توانند منافع اعضای تشکل خود را به‌درستی مطالبه کنند. علاوه بر این نمایندگان کارگری اهرم فشار جدی برای پیشبرد اهداف خود در اختیار ندارند.

فرج‌اللهی گفت: باتوجه به نقایص یادشده فشار از پایین تنها راهکار اساسی برای پیشبرد اهداف کارگران و تعیین حقوق و دستمزد مکفی برای آنان است. در تمام کشورها، وقتی مذاکرات برای تعیین دستمزد به نتیجه مطلوب نمی‌رسد، کارگران حق دارند که از فروش نیروی کار خود با نرخ ارزان، امتناع کنند، اما در کشور ما کسانی که در جایگاه نمایندگان کارگری در شورای‌عالی کار نشسته‌اند، چنین رویکرد و توان لازم برای چنین سازماندهی را ندارند و همین موضوع نیز زمینه عقب‌ماندگی دستمزد کارگران از تورم را فراهم کرده است.

وی گفت: تشکل‌های کارگری، وقتی نمایندگان راستین کارگران نباشند، نمایندگان تشکل‌های بازنشستگی نمایندگان راستین بازنشستگان نباشند و از توانایی تحلیل شرایط هم برخوردار نباشند، کارآیی عملکردی خود را از دست خواهند داد.

دولت بیمه‌پردازی برای ۲۲ گروه را بدون پرداخت حق بیمه به سازمان تامین اجتماعی تحمیل کرده که از جمله این گروه‌ها می‌توان به خدام مساجد و طلبه‌ها اشاره کرد؛ به این ترتیب منابع ورودی سازمان توسط دولت برداشت یا حیف‌ومیل می‌شود

سقوط در دره چالش‌های اقتصادی

زهرا کریمی، اقتصاددان و استاد دانشگاه در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: تامین مطلوب هزینه‌های زندگی بازنشستگان در برخی کشورها با چالش‌هایی مواجه است و البته بسیاری از کشورها هم توانسته‌اند در تامین هزینه زندگی مستمری‌بگیران، بسیار موفق عمل کنند. به‌عنوان‌مثال کشور نروژ در طول سال‌های گذشته در ایجاد بستری مناسب برای آینده بازنشستگان خود بسیار موفق عمل کرده است. وی افزود: این کشور بخش اعظمی از درآمدهای نفتی خود را به صندوق‌های بازنشستگی اختصاص داده و با بخش اعظمی از این درآمدها اوراق قرضه کشورهای صنعتی را خریداری می‌کند. این اوراق قرضه از ریسک پایین و سود مناسبی برخوردارند و با واریز سود حاصل از این سرمایه‌گذاری به صندوق‌های بازنشستگی، مردم نسل‌های بعد این کشور و افرادی که در سن بازنشستگی قرار می‌گرفتند، از شرایط مطلوبی برخوردار می‌شوند. کریمی افزود: انتظار می‌رفت سازمان تامین اجتماعی نیز با چنین راهکارهایی و سرمایه‌گذاری مناسب، درآمد پایداری را برای خود ایجاد کند، اما هدف یادشده نه‌تنها محقق نشده، بلکه از شرکت‌های زیرمجموعه این سازمان با عنوان نهادهای زیانده یاد می‌شود. این اقتصاددان گفت: کشور ما نیز در طول سال‌های گذشته، درآمد قابل‌توجهی را از فروش نفت به‌دست آورد، اما این درآمدها به‌درستی سرمایه‌گذاری نشدند یا به‌بیانی هدر رفتند. علاوه بر این شاهد بروز چالش‌های اساسی در روابط دیپلماتیک میان ایران و اغلب کشورهای دنیا بودیم و تحت تاثیر تحریم‌های طولانی‌مدت از میزان درآمدهای نفتی کشور به‌شدت کاسته شد. از آنجایی که جمعیت کشور در آستانه سالمندی قرار دارد و هر سال بر جمعیت این افراد افزوده می‌شود، پیش‌بینی می‌شود مشکلات بازنشستگان روزبه‌روز بیشتر شود. وی گفت: باتوجه به شرایط موجود نباید منتظر معجزه‌ای برای بهبود شرایط زیست بازنشستگان باشیم. اقتصاد ما با تورم قابل‌توجهی روبه‌رو است و مردم در نسل‌های مختلف از این تورم و شرایط نامساعد حاکم بر اقتصاد آسیب می‌بینند. در چنین فضایی نمی‌توان استثنایی برای بازنشستگان قائل شد، چراکه اقتصاد از توانایی مدیریت این شرایط برخوردار نیست. در واقع باید بپذیریم سیاست‌گذاران فرصت‌های مهم اقتصادی را از دست داده‌اند. این استاد دانشگاه در پاسخ به سوالی مبنی بر راهکار مقابله با این شرایط گفت: بازگشت آرامش به اقتصاد راهکار اصلی برای رفع چالش‌های یادشده است. علاوه بر این انتظار می‌رود با ایجاد مشاغل گسترده رسمی بر تعداد بیمه‌پردازان کشور افزوده شود. کنترل تورم راهکار جدی دیگر برای مقابله با این شرایط است، زیرا باتوجه به تورم افسارگسیخته حاکم بر اقتصاد، همواره تورم از درآمدهای مردم پیشی می‌گیرد. البته تحقق هر دو راهکار یادشده نیازمند ثبات و آرامش در شرایط سیاسی و اقتصادی کشور است.

کریمی در پایان تاکید کرد: چنانچه دولتی توانمند اداره امور کشور را در اختیار داشته باشد، می‌توان به رفع مشکلات امید داشت. دولتی که انتخاب‌های صحیحی داشته و از توان لازم برای پیگیری و اجرای انتخاب‌های صحیح خود برخوردار باشد، می‌تواند گام‌های مثبتی برای رفع مشکلات موردبحث بردارد. در مجموع باتوجه به موقعیت کنونی تداوم این وضعیت اقتصادی در کشور بسیار خطرناک و به‌منزله سقوط به ته دره است.

سخن پایانی

مشکلات معیشتی چالش اصلی این روزهای بازنشستگان است. تامین معیشت در شرایطی که تورم هر روز افزایش می‌یابد، به‌قدری دشوار شده که بسیاری از بازنشستگان دوباره به کار روی می‌آورند، این در حالی است که بسیاری از بازنشستگان به این دوران به‌عنوان زمانی برای آسودگی فکر می‌کردند. مشکلات مالی سازمان تامین اجتماعی و روند رو به رشد جمعیت سالمند و بازنشسته کشور، چشم‌انداز سالمندی را بیش از قبل تاریک می‌کند. راهکار صحیح برای رفع این چالش‌ها، بازنگری جدی دولت و حاکمیت در سیاست‌های اقتصادی و حرکت به سمت سرمایه‌گذاری پایدار است. علاوه بر این انتظار می‌رود دولت نیز از تحمیل فشار مضاعف به سازمان تامین اجتماعی دست بردارد و نظارت بیشتری بر فرآیند درآمدزایی این نهاد وجود داشته باشد. بدین ترتیب قدمی مثبت در مسیر رفع مشکلات این نهاد برداشته خواهد شد.

جذب گسترده نخبگان در دستگاه‌های دولتی

معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهوری از جذب گسترده جذب نخبگان در دستگاه‌های دولتی با مزایای ویژه طی سال آینده خبر داد و گفت: اکنون ۳۵ نخبه برای جذب به دستگاه‌های دولتی معرفی شدند. به‌گزارش ایرنا، روح‌الله دهقانی فیروزآبادی درباره نحوه فرآیند جذب نخبگان در دولت سیزدهم گفت: طرح شهید موسوی در راستای تاکید رهبر معظم انقلاب و برای اجرای وعده‌های دولت مردمی سیزدهم، برای جذب و استفاده از نخبگان در دولت اجرا شده است که نخستین دوره این طرح به‌طور آزمایشی از امسال و حدود ۲ هفته پیش آغاز شد که با گذراندن دوره‌های آزمایشی برای نخبگان، تاکنون ۳۵ نفر برای جذب معرفی شده‌اند. معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهوری یادآوری می‌کند باتوجه به اینکه بیشتر دستگاه‌های اجرایی کشور بین ۴۰ تا ۳۵ سال فعالیت داشته‌اند و بیشتر آنها در آستانه بازنشستگی قرار دارند، به‌همین منظور دولت در یک بازبینی قصد دارد تا از ظرفیت نیروهای نخبه و توانمند در دستگاه‌های مختلف اجرایی کشور استفاده کند. لازمه استفاده از این ظرفیت، حضور نخبگان در دوره‌های آماده‌سازی برای کار است.

دهقانی طول مدت برگزاری دوره‌ها را ۴ الی ۵ ماهه عنوان کرد و گفت: اکنون با وزیر نیرو توافق خوبی برای جذب نخبگان انجام گرفته که این دستگاه اجرایی علاقه‌مند است طی فرآیندی، هزار نیرو نخبه در حوزه آب، انرژی و برق جذب کند، البته این اتفاق در سال آینده شتاب بیشتری می‌گیرد.

جدیدترین فعالیت استارت‌آپ‌ها در هنر - صنعت مد بررسی شد

رخت و لباس در ویترین صفر و یک

صنعت مد و فشن نه‌تنها بر شکوفایی و توسعه صنعت پوشاک تاثیر مهمی داشته بلکه آثار اجتماعی زیادی هم دارد، همچنین از نظر اقتصادی، ۴۳۰ میلیون نفر در دنیا را مشغول به کار کرده که ناشی از گردش مالی بسیار بالای آن است. گفتنی است، گسترش شبکه‌های اجتماعی از طریق فناوری‌های ارتباطی است که امکان ظهور مدهای غیررسمی و غیرمتمرکز را برای گروه‌های کوچک و محدود فراهم کرده. واقعیت این است که مد از طریق رسانه، می‌تواند تاثیر عمیقی بر تقاضای پوشاک و هدایت آن بگذارد. تجاری شدن صنعت مد، می‌تواند صنعت پوشاک را متحول و جریان مالی آن را تقویت کند. صمت در این گزارش به بررسی به‌روزترین روش‌های فناورانه در توسعه این صنعت در کشور پرداخته و نگاهی به دنیای استارت‌آپی این صنعت دارد.

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

ورود شبکه‌های مجازی در زندگی انسان‌ها، سرنخ تازه‌ای به فعالان دنیای مد داده و آن اینکه می‌توان از کدهای صفر و یک، استفاده‌های بهتری هم کرد

موج‌سواری صنعت مد روی بال فناوری

اگر بخواهیم نام ۵ صنعت پولساز و پویای جهان را نام ببریم، بی‌شک صنعت مد در این لیست جای می‌گیرد؛ صنعتی که فعالان آن در امریکا ماهانه از ۶۲ تا ۹۲ هزار دلار در ماه درآمد دارند و این رقم‌ها در کشورهای مختلف نظیر انگلستان و ایتالیا با کمی تغییر ثابت است و البته درآمد طراحان لباس در ترکیه به ۱۰۰ هزار دلار هم می‌رسد؛ به همین دلیل است که سالانه افراد زیادی خواهان فعالیت در این عرصه هستند. بی‌شک این صنعت در ایران هم می‌تواند جزو صنایع پولساز به‌حساب بیاید، چرا که با داشتن فرهنگ غنی و المان‌های فراوان که متاثر از تنوع قومیتی در کشور است، می‌توان با الهام‌گیری از این المان‌ها، صنعت مد و فشن ویژه‌ای را خلق کرد. ناگفته نماند که تا حدودی در این زمینه گام‌هایی برداشته شده، اما یادمان باشد خروجی صنعت مد، فرهنگ و اشاعه بنیان‌های فکر است. در این میان، بازاریابی و به‌عبارت واضح‌تر، اینفلوئنسری می‌تواند یک راهکار مناسب برای کسب درآمد در کنار اشاعه فرهنگ اصیل ایرانی به‌حساب بیاید. در واقع، این بازاریابی است که تیر را به هدف می‌زند و توجه آحاد مردم را به یک برند جلب می‌کند. گفتنی است، شناخت احساسات مردم در تولید یک لباس، نقطه قوت رشد برندهای بزرگ لباس در سراسر دنیا است، اما ورود شبکه‌های مجازی در زندگی انسان‌ها، سرنخ تازه‌ای به فعالان دنیای مد داده و آن اینکه می‌توان از کدهای صفر و یک، استفاده‌های بهتری هم کرد. آنها با طراحی اپ‌های متنوع، علاوه بر اینکه مخاطبان را از جدیدترین تولیدات‌شان آگاه کردند، به آنها یاد دادند که می‌توانند برای خرید یک لباس، دیگر ساعت‌ها وقت نگذارند و پاساژهای بزرگ را زیر و رو نکنند. امروز این اپ‌ها تا جایی پیشرفت کرده‌اند که می‌توانید لباس‌ها را بدون اینکه بپوشید با کمک واقعیت مجازی بر تن‌تان ببینید و از تناسب آن آگاهی کسب کنید. امروز در سراسر جهان، صنعت مد با کمک فناوری، روزبه‌روز به جریان اقتصادی خود قوت می‌بخشد.

ورود به دنیای مد با کمک فناوری هنر

مجتبی دلخوشیان، مدیر یک شرکت خلاق در عرصه مد و طراح اپلیکیشن «مُد و پُد» در گفت‌وگو با صمت درباره روند فروش محصولات در این اپلیکیشن گفت: تلفیق فناوری با هنر راهی است برای اقتصادی‌تر کردن دستاوردهای هنری و «مُد و پُد» پلتفرمی است که می‌توان در آن به شبیه‌سازی محصولات فیزیکی و فروش آنلاین محصولات متنوع هنرمندان پرداخت. مهم‌ترین فرآیندی که در جریان راه‌اندازی این اپلیکیشن انجام می‌شود، این است که اگر یک طرح یا نقشی در بستر این پلتفرم بارگذاری شود، محصولات و کالاهای مشابه دیگری که به سبک آن اثر هنری و سلیقه مخاطب ارتباط دارد، به کاربران ارائه داده می‌شود. گفتنی است، این انتخاب‌ها از طریق ایده‌های انسانی و نظرات کارشناسان هنر است، نه هوش مصنوعی.

به‌گفته وی، محصولات در این اپلیکیشن به‌گونه‌ای نمایش داده می‌شود که مخاطب تصور کند، محصول واقعی است و می‌تواند براساس این واقعیت خرید کند. ناگفته نماند که تا پیش از این محصولات واقعی در دنیای مجازی نمایش داده می‌شد که بیشتر با استفاده از واقعیت مجازی بود.

دلخوشیان بااشاره به روند فروش محصولات در اپلیکیشن در «مُد و پُد» گفت: در این اپلیکیشن، کالاهای غیرواقعی در دنیای واقعی به‌فروش می‌رسند و مخاطب می‌تواند هزاران محصول را در ابعاد گوناگون و از زوایای گوناگون به‌شکل واقعی ببیند. اینکه کالاها غیرواقعی است، یعنی هنوز به مرحله تولید نرسیده و تنها نمایی از طرح، رنگ و مدل آنها که از سوی طراحان بارگذاری شده، برای مخاطب نمایش داده می‌شود. دلیل این نوع از فروش هم، این است که سازندگان اثر هنری در هنگام ساخت، از فروش محصول خود مطمئن هستند. در واقع ابتدا بازار ایجاد می‌شود، بعد کالا ساخته می‌شود. این روند در کالاهای غیرضروری هنری مفید است و جریان سرمایه‌گذاری با اطمینان‌خاطر بیشتری انجام می‌گیرد.

وی افزود: این اپلیکیشن برای کسب درآمد هنرمندان ابزار خوبی است. همان‌گونه که اشاره شد، آنها می‌توانند طرح‌های خود را در این نرم‌افزار بارگذاری و انواع محصول را در ابعاد گوناگون به مخاطبان عرضه کنند.

دلخوشیان درباره ۲ ویژگی مهم این اپلیکیشن گفت: در گام نخست، این اپلیکیشن می‌تواند برای هنرمندان درآمدزایی موثری به‌همراه داشته باشد. در گام دوم نیز، انتخاب و خرید محصول را برای مخاطبان آسان‌تر از گذشته می‌کند. با شیوه‌ای که در این اپلیکیشن در نظر گرفته شده است؛ انواع بسیار زیادی از محصولات بیش از آنچه در دیگر نرم‌افزارهای فروشگاهی وجود داشته باشد، در اختیار کاربران قرار می‌گیرد و المان‌های کارشناسی‌شده بیشتری به خریدار داده می‌شود.

وی افزود: مهم‌ترین مولفه در این اپلیکیشن، ایجاد محصول بدون وجود فیزیکی آن در بازار است. در حقیقت، ابتدا محصولات در فضای نرم‌افزاری با تنوع زیاد ایجاد می‌شوند و به‌ازای سلیقه‌ها به سازندگان سفارش داده می‌شود.

آنها بعد از دریافت سفارش از مشتری به مرحله تولید می‌رسند و در این مدل فروش، تولید براساس تقاضای موجود انجام می‌گیرد.

به‌گفته دلخوشیان، در ابتدا با استفاده از موتور هوش مصنوعی و دریافت اندک اطلاعات درباره سلیقه افراد، محصولات مرتبط نمایش داده می‌شود و در مراحل بعدی، با دریافت اطلاعات بیشتری از کاربران، محصولات نمایش داده شود. محصولات نمایش داده‌شده بیشتر مربوط به سبک زندگی و انتخاب‌های احتمالی افراد است.

این کارآفرین خاطرنشان کرد: از مزیت‌های این نوع فروش، صفر بودن ریسک سرمایه‌گذاری برای افراد است و آنها می‌توانند بدون اینکه ریالی هزینه پیش‌تولید شود، سفارش بگیرند و طبق خواسته مشتریان محصولات خود را تولید کنند. از دیگر مزیت‌های این نوع فروش در این پلتفرم، به صفر رسیدن خواب سرمایه است. در واقع، آن میزانی از محصول تولید می‌شود که برای آن تقاضا وجود داشته باشد. گفتنی است، این نرم‌افزار تحت‌وب طراحی شده است.

مدلینک، اپلیکیشنی برای نیک‌پوشان

مهدی محمودی، یکی دیگر از فعالان صنعت مد و رئیس یک شرکت دانش‌بنیان، در گفت‌وگو با صمت درباره اهمیت فعالیت در دنیای مد و فشن و تلفیق آن با فناوری‌های مبتنی بر داده گفت: باتوجه به اینکه صنعت مد در جهان به‌عنوان یک صنعت پولساز شناخته می‌شود، چندسالی است که در تلاش برای توسعه و درآمدزایی از این صنعت در کشور برآمده‌ایم. خوشبختانه تاکنون توانستیم ۳ استارت‌آپ و یک اپلیکیشن با عنوان «مدلینک» را راه‌اندازی کنیم که از سوی وزارت صمت و فرهنگ و ارشاد اسلامی و معاونت علم و فناوری مجوز گرفته است.

وی افزود: امروزه بازارهای جهانی شاهد یک رقابت جدی هستند. روزانه محصولات جدیدی وارد بازار می‌شوند، مدتی در بازار می‌مانند و سپس از رده خارج می‌شوند. صنعت مد و فشن نیز از این موضوع مستثنا نیست، حتی می‌توان به‌صراحت ادعا کرد که سریع‌تر از آنچه تصور می‌کنید، در حوزه پوشاک این تغییرات و دگرگونی‌ها روی می‌دهد. تغییرات سریع در انتخاب مصرف‌کنندگان، افزایش قابل توجه درآمد، جهانی شدن، مواجه شدن با رسانه‌ها، تاثیر روند جهانی و روانشناختی رفتارها همگی از جمله عوامل تاثیرگذار در این مسئله هستند.

وی درباره نرم‌افزار موبایلی «مدلینک» گفت: این اپلیکیشن در راستای نیازمندی‌های مربوط به صنعت مد و لباس ساخته شده است و ۸ حوزه در آن، مورد دادوستد قرار می‌گیرند. در واقع، هر فردی که محصول یا خدمات مرتبطی با صنعت مد دارد، می‌تواند آنچه را می‌خواهد به‌فروش برساند یا خریداری و بارگذاری کند. وی افزود: از دیگر قابلیت‌های این نرم‌افزار، بارگذاری فیلم محصولات است که همین عامل باعث منحصربه‌فرد بودن آن شده است، همچنین گزینه‌ای هم ویژه محصولات تخفیف‌دار است که هر فردی که می‌خواهد محصولش دارای تخفیف ویژه باشد، می‌تواند آن را در همان بخش به‌صورت خودکار بارگذاری کند. محمودی بااشاره به بخش عکاسی این نرم‌افزار خاطرنشان کرد: بخش مهم دیگر، بخش عکاسی است. اگر عکاس هستید یا حتی به‌دنبال فردی با چنین مهارتی می‌گردید، می‌توانید از طریق این نرم‌افزار، افرادی را که دارای پروفایل با مشخصات مربوطه هستند، پیدا کنید. یکی دیگر از بخش‌های بسیار مهم استخدام است که دارای فرمی پویا و به‌طور کامل رایگان است. بخش آموزش هم، یکی دیگر از بخش‌های جذاب این نرم‌افزار است که باید از سوی افراد خریداری شود. وی گفت: افراد پس از خریداری فیلم‌ها و آموزش‌هایی که با استفاده از آنها دیده‌اند، می‌توانند در آزمون نهایی که از سوی جهاد دانشگاهی برگزار می‌شود، شرکت کنند و گواهینامه مرتبط با آن حرفه خاص را بگیرند. وی بااشاره به اهمیت نهادهای دولتی از حمایت چنین کسب‌وکارهایی گفت: به‌طورقطع مجموعه‌های نوظهور با حمایت دولت و وزارتخانه‌ها رشد خواهند کرد، اما لازم است، سیاست‌های آنها در برخورد با کسب‌وکارهای قدیمی‌تر تغییر کند؛ یکی از این تغییرات می‌تواند اعطای تسهیلات باشد. گفتنی است، بیشتر کسب‌وکارها با پیشینه بالا، نیازمند دانش‌بنیان شدن و مسیر هموارتری در این زمینه هستند.

به‌طور قطع مجموعه‌های نوظهور با حمایت دولت و وزارتخانه‌ها رشد خواهند کرد، اما لازم است، سیاست‌های آنها در برخورد با کسب‌وکارهای قدیمی‌تر تغییر کند

سخن پایانی

مفهوم توسعه از مفاهیم مهم زمان ما است، به‌طوری‌که کشورهای دنیا و اجتماعات بشری را براساس آن طبقه‌بندی می‌کنند. توسعه و پیشرفت سریع دنیای مد و فشن دنیا را تحت‌تاثیر قرار داده و باتوجه به نیازهای جامعه امروزی، این امر فرهنگ کشور را نیز تحت‌تاثیر خود برای ارتباط و تعامل با فرهنگ دنیا قرار داده،به شکلی که در چند سال اخیر شاهد اتفاقات خوبی در صنعت مد و فشن ایران بوده‌ایم. باتوجه به موارد یادشده، صنعت مد و فشن با نظر به عوامل چندگانه قابلیت پایداری (توسعه پایدار)، دیجیتالی شدن، نوآوری‌های مدرن، استفاده از تکنولوژی و پیشرفت‌های فناوری در یک طرف و از سویی، کاهش ناشی از تغییر تقاضای مصرف‌کنندگان، همچنین نااطمینانی‌های کلان اقتصادی و تحولات سیاسی جهان، حال و هوای متفاوتی را تجربه خواهد کرد. کارشناسان معتقدند حمایت از صنعت مد و فشن در ابعاد مختلف می‌تواند تحولی چشمگیر در اقتصاد کشور را ایجاد کند و در زمینه صادرات پوشاک و لباس و اشتغالزایی و تولید ثروت موثر واقع شود.

یادداشت

آیا همه لباس‌هایی را که می‌خریم می‌پوشیم؟

سوگل جوانبخش
مشاور و کارشناس حوزه مد

از آنجایی که صنعت مد به‌عنوان دومین صنعت آلوده‌کننده محیط‌زیست پس از نفت شناخته می‌شود، دانستن این گزاره ممکن است، باعث شود برای لحظه‌ای به فکر فرو برویم که انتخاب ما در تهیه لباس چه تاثیری می‌تواند روی محیط‌زیست بگذارد؟ چند سالی می‌شود که عبارت مد سریع یا Fast Fashion در ادبیات دنیای مد رواج پیدا کرده است و شاید تا به امروز کم نباشند افرادی که این عبارت به گوش‌شان خورده باشد. اگر حتی برای یک‌بار هم که شده، مشتری برندهای بزرگ اما ارزان‌نرخ بوده‌اید، شما خواسته یا ناخواسته این مفهوم را زندگی کرده‌اید!

مد سریع، طی سال‌های اخیر تاثیر منفی زیادی روی محیط‌زیست و منابع آب، گذاشته است. همچنین، این فرآیند منجر به تغییر الگوی مصرف‌گرایی در افراد و فشار روی نیروی کار شاغل در صنعت مد و فشن و نقض حقوق ابتدایی آنها در کشورهای نه‌چندان پیشرفته شده است. شاید فکر کنید خرید یک یا چند لباس ارزان چه ارتباطی می‌تواند با محیط‌زیست و تخریب آن داشته باشد؟ اما خوب است بدانید، برندها و شرکت‌های بزرگ مد سریع در جهان، برای رسیدن به فروش و سود بیشتر، با استفاده از مواد اولیه ارزان به نمونه‌برداری از برندهای پیشرو و صاحب‌نام و البته گران‌قیمت دست می‌زنند. آنها با این اقدام می‌خواهند بازار و نیاز مشتری را صرف مدت زمان کوتاهی بشناسند و در عین حال، هزینه‌های تولید را هم پایین بیاورند. کمابیش در تمام موارد، این شرکت‌ها، در روند تولید مواد اولیه صدمات زیادی به محیط‌زیست وارد می‌کنند؛ مانند کودهای شیمیایی و سموم دفع آفات مصرفی در زمین‌های کشاورزی یا آلودگی آب کارخانه‌ها و ورود مجدد به چرخه آب بدون تصفیه. همچنین از پارچه‌هایی استفاده می‌کنند که تاثیر مشابهی بر طبیعت می‌گذارند.

اینجا است که می‌توان به‌دلیل تفاوت نرخ لباس میان برندهای اصیل با محصولات فست‌فشن پی برد. به‌طورمعمول در برندهای بزرگ، رعایت استانداردهای زیست‌محیطی در روند تولید مواد اولیه، کیفیت محصولات، خلاقیت در طراحی و ایده، دوستدار محیط‌زیست بودن و تجزیه‌پذیری آسان‌تر و البته شرایط مناسب کاری برای افراد شاغل رعایت می‌شود؛ در حالی که هیچ‌یک از موارد بالا در شرکت‌های فست‌فشن رعایت نمی‌شود، اما باتوجه به نرخ بسیار ارزان‌تر، تبلیغات گسترده، شعبات متعدد و در دسترس بودن در هر نقطه از دنیا برای هر قشر با هر توان مالی، فروش انبوهی دارند و از نظر مصرف‌کننده منطقی‌تر است که محصولات آنها را خریداری کند.

یکی از شناخته‌شده‌ترین شرکت‌هایی که در مد سریع فعالیت می‌کند، شرکت چندملیتی ایندیتکس است که دارای زیرمجموعه‌های وسیعی از برندها از جمله زارا، اچ اند ام، منگو، ماسیمو دوتی، پول‌اند بیر و ... است که در ایران هم طرفداران زیادی دارد.

به‌طور کلی بیشتر لباس‌های این برندها از پارچه‌هایی مانند پنبه و پلی‌استر تولید می‌شوند. با نگاه دقیق‌تر، ۶۰ درصد از لباس‌های مد سریع با فست‌فشن از الیاف پنبه تهیه می‌شوند که برای کشت آن، میزان زیادی آب و کودهای شیمیایی و سموم دفع آفات موردنیاز است. درباره پلی‌استر هم شرایط بهتر نیست، چرا که این الیاف از مواد نفتی تهیه می‌شود و به‌همین دلیل تجزیه‌پذیری بسیار کمی دارد. طبق تحقیقات، بیش از ۶۷ درصد از میکروپلاستیک‌های یافت‌شده در نمونه آب قطب شمال متعلق به پلی‌استر است.

فرآیند تولید پارچه به‌طور کلی آلودگی و نیاز آبی بالایی به‌همراه دارد. در این فرآیند، از انواع رنگ‌ها، نمک‌ها، تثبیت‌کننده‌ها و ... به‌میزان زیادی استفاده می‌شود. حال حجم لباس‌های استفاده‌شده و به‌اصطلاح خارج از مد را هم اضافه کنید، لباس‌هایی که افراد دیگر تمایلی به پوشیدن‌شان ندارند و به‌دنبال به‌روز شدن طراحی و فرم‌های جدیدتر، به‌طورمعمول آنها را دور می‌اندازند یا در بهترین حالت به کشورهای کمتر توسعه‌یافته ارسال می‌شوند. در این شرایط، تفاوتی در نتیجه ناشی از آن، که افزایش زباله‌های غیرقابل‌تجزیه زیست‌محیطی است، به‌وجود نمی‌آید.

در سال‌های اخیر اما، تفکرات اعتدال‌گرایانه‌تری در بین افراد رواج یافته که خرید از برندهای مد سریع را به‌طور چشمگیری کاهش داده است. در واقع، افراد در تلاش هستند تا انتخاب‌های ثابت و پایدارتری داشته باشند و کمتر از لباس‌های متنوع استفاده کنند. از مزایای بارز این تغییر سبک، کمک به کاهش آلودگی‌های زیست‌محیطی به‌صورت مستقیم و غیرمستقیم است. همچنین، منجر به مدیریت بودجه و منابع مالی فردی برای جلوگیری از خریدهای غیرضروری با عمر کوتاه می‌شود. در این روش، هر شخص با کمک افراد متخصص و مشاور لباس (استایلیست مد) می‌تواند انتخاب‌های کافی و محدود داشته باشد، به‌گونه‌ای که لباس‌ها به‌لحاظ زیبایی‌شناسی فاقد تاریخ مصرف باشند.

مشاوره‌های انتخاب لباس شخصی (Personal Styling) برای هر فرد با هر بودجه و سلیقه‌ای، سال‌ها است به راه‌حل کاربردی در کشورهای پیشرفته‌تر تبدیل شده است، حتی اگر امکان دسترسی به یک مشاور لباس به‌صورت اینترنتی وجود نداشته باشد، کافی است در زمان خرید، یک سوال کوتاه و ساده از خود بپرسید: «آیا من واقعا به این لباس احتیاج دارم»؟

یادداشت

لزوم ورود دولت به بیمه درمان سالمندان

کیومرث سرمدی
عضو کمیسیون اجتماعی مجلس

متولدین دهه ۶۰ در حال گذران دوران میانسالی هستند. متولدین این دهه هرم جمعیتی کشور را با نرخ رشد ۳.۹ به قله رساندند؛ بنابراین طی دهه‌های ۷۰ و ۸۰ ایران براساس شاخص‌های سازمان بین‌الملل جوان‌ترین کشور جهان بود. حال که این نسل در دوران میانسالی قرار گرفته وظیفه دولت و مجلس است که برای دوران بازنشستگی و سالمندی این گروه تا فرصت‌ها از دست نرفته برنامه‌ریزی کند. باتوجه‌به تغییر هرم سنی جامعه ایرانی و سالمندتر شدن جمعیت، می‌توان این‌طور پیش‌بینی کرد که در دهه‌های آینده حوزه بهداشت‌ودرمان برای خانواده‌ها پرهزینه‌تر خواهد بود؛ بنابراین لازم است دولت به‌طور جدی‌تر به مسئله بیمه درمان دوران سالمندی ورود کند و همچون کشورهای پیشرفته دنیا کلیه خدمات درمانی و سلامت برای سالمندان رایگان و بخشی از خدمات اجتماعی محسوب شود.

همچنین با تغییر نگرش جامعه نسبت به دوران سالمندی، زیرساخت‌ها باید برای پویایی افراد در این دوران از زندگی آماده شود.

برآوردها حاکی از آن است که کشور در سال ۱۴۳۵ با ۳۵ میلیون نفر سالمند روبه‌رو خواهد بود که در صورت عدم برنامه‌ریزی نظام حکمرانی در این زمینه با بحران‌های متعدد مواجه خواهیم شد. دولت در سال‌های گذشته برنامه‌هایی برای تکریم سالمندان داشته که متاسفانه این طرح‌ها جملگی با شکست مواجه شده‌اند، زیرا نیازهای اساسی سالمندان که عمده‌ترین آن مربوط به تامین هزینه سلامت و درمان است در این طرح‌ها دیده نشده بود.

باتوجه به اینکه جمعیت کشور به سمت سالمندی در حال حرکت است، ضرورت توجه بیشتر به سالمندان و رفع مشکلات آنها احساس می‌شود. نسل فعلی که بیشترین فراوانی جمعیت را دارد تا یکی، دو دهه دیگر جزو جمعیت سالمند محسوب می‌شوند؛ بنابراین باید به تامین مقدمات و زمینه‌های موردنیاز برای رفع مشکلات دوره سالمندی توجهات ویژه‌ای صورت گیرد.

مجلس همواره در تلاش است که همه سالمندان کشور تحت پوشش بیمه درمان قرار گیرند و آن را قالب لوایح قانونی به اجرا گذاشته، اما متاسفانه در این زمینه شاهد اجرا نشدن کامل قوانین هستیم. به‌طور مثال در بیمه روستاییان و عشایر هدف از قانونی که در مجلس تصویب شد این بود که تمام افراد از جمله سالمندان تحت پوشش قرار گیرند، اما سازمان بیمه‌گر روستاییان و عشایر برای این قانون شرایط سنی قائل شده و اعلام کرد تنها افراد زیر ۵۵ سال را تحت پوشش قرار می‌دهد؛ یعنی عملا سالمندان را از شمول قانون خارج کردند که این یک کار غیرقانونی است، زیرا با مطالعه قانون مشاهده می‌شود محدوده سنی خاصی برای این بیمه در نظر گرفته نشده است.

مجلس باید همواره در پی تدوین قوانین و طرح‌هایی باشد که مشکلات مختلف زندگی سالمندان را رفع کند. اجرای طرح‌هایی نظیر کارت منزلت مشکلی از مشکلات سالمندان رفع نکرد، زیرا آنها حتی با در دست داشتن این کارت باید پرداخت‌هایی داشته باشند؛ بنابراین به‌نظر می‌رسد این‌گونه طرح‌ها تاثیر چندان مثبتی در وضعیت رفاهی و معیشتی سالمندان کشور به‌ویژه بازنشستگان ندارد، به همین دلیل دولت، مجلس و سایر مسئولان مربوطه باید به دنبال طرح‌ها و قوانین مثمر در زندگی سالمندان باشند.

زیرساخت‌های رفاهی سالمندان باید برای سال ۱۴۴۰ مناسب‌سازی شود تا این افراد با آسودگی خاطر نسبت به تامین مالی خدمات درمانی و اجتماعی به این بازه زندگی ورود کنند.

در حال حاضر سالمندان به‌واسطه مشکلاتی که برای تامین نیازهای‌شان نظیر دارو دارند، نیازمند توجه بیشتری هستند. البته توجهاتی در برخی موارد صورت می‌گیرد اما کافی نیست و باید ضعف کارآمدی در سیاست‌هایی که برای سالمندان وجود دارد، برطرف شود تا دغدغه این عزیزان حداقل در مسئله تامین هزینه‌های درمان مرتفع شود، زیرا مطابق آنچه در کشورهای پیشرو جهان در زمینه آرامش دوران سالمندی مرسوم است، تامین هزینه‌های درمان افراد بازنشسته و سالمند باید بر عهده دولت باشد و منابع مالی آن از محل دریافت مالیات و عوارض تامین شود.

نرخ تسعیر ارز در سال آینده ۲۶ هزار تومان تعیین شد

عضو کمیسیون برنامه‌وبودجه مجلس شورای اسلامی جزئیات لایحه بودجه ۱۴۰۲ را تشریح کرد.

به گزارش ایبنا، جعفر قادری، عضو کمیسیون برنامه‌وبودجه مجلس شورای اسلامی، با اشاره به جزئیات لایحه بودجه ۱۴۰۲، اظهار کرد: دولت در بودجه سال آینده نرخ تسعیر ارز را روی عدد ۲۶ هزار تومان گذاشته و عدد ۲۳ هزار تومانی که اعلام می‌شود، برای سال گذشته بود.

وی افزود: فروش نفت در سال آینده روی حدود یک میلیون و ۴۰۰ هزار بشکه بسته شده که احتمال افزایش آن وجود دارد. سهم صندوق توسعه ملی از فروش نفت نیز مانند بودجه امسال است و شاید به ۴۰ درصد نیز افزایش پیدا کند، زیرا در سال گذشته ۴۰ درصد بود، اما با اذن رهبری در بودجه ۱۴۰۱ سهم صندوق توسعه ملی به ۳۰ درصد کاهش پیدا کرد.

عضو کمیسیون برنامه‌وبودجه مجلس با اشاره به وضعیت یارانه‌ها در سال آینده، گفت: یارانه در سال آینده تغییر چندانی نخواهد داشت. صحبت‌هایی مبنی بر قطع یارانه‌ها اصلا درست نیست و پرداخت یارانه‌ها ادامه خواهد داشت، اما شاید در قالب کالابرگ به مردم پرداخت شود.

قادری با اشاره به بررسی لایحه بودجه، تصریح کرد: باتوجه به اینکه شورای نگهبان با بررسی دومرحله‌ای بودجه مخالفت کرد قرار است مانند گذشته لایحه بودجه تک‌مرحله‌ای در کمیسیون تلفیق و صحن علنی مجلس شورای اسلامی بررسی شود.

عکس: آیدا فریدی

وضعیت خدمات بیمه‌ای به سالمندان کشور را بررسی کرد

حال و خیم بیمه سالمندی

غول تورم به سفره معیشت حمله و این سفره را کوچک کرده است. این موضوع به‌حدی شدت یافته که هر عضو خانواده را به کار کردن واداشته است. متاسفانه در شرایط فعلی سالمندانی را در هر کوی و برزن می‌بینیم که به‌جای گذران اوقات فراغت همچنان مشغول کار هستند. کار کردن در دوران سالمندی اتفاقی است که کمتر کسی آن را می‌پسندد، اما بیشتر شاغلان در ایران، چه کسانی که تازه به بازار کار راه یافته‌اند و چه کسانی که قرار است به‌زودی بازنشسته شوند، می‌دانند چنین اتفاقی نه تنها محتمل که در مواردی حتمی است. سال‌هاست بازنشستگی در ایران به‌معنای پایان کار نیست، بلکه شروعی دیگر است. از شروط اصلی بازنشستگی در ایران پر کردن سابقه ۳۰ ساله کار یا رسیدن به سن ۶۰ سالگی است، اما کم نیستند کسانی که مرز ۷۵ سال را هم گذراندند و همچنان نه به دلخواه بلکه به‌اجبار مشغول کارند. کارشناسان بر این باورند که چه بخواهیم و چه نخواهیم کشور به‌زودی پیر می‌شود، اما یک پرسش از دولتمردان وجود دارد که چرا فردی پس از دوران بازنشستگی همچنان باید برای امرار معاش مشغول کار باشد، در حالی که در سایر کشورها افراد پس از سن بازنشستگی به گذران دوران فراغت پرداخته و دغدغه تامین معاش، هزینه‌های مربوط به درمان و... را ندارند و به‌همین دلیل دوره سالمندی در دیگر کشورها نسبت به ایران شادتر است. صمت سعی دارد در این گزارش مشکلات سالمندان در زمینه پوشش بیمه‌های درمانی و کمبود حمایت در این بخش را از نگاه کارشناسان مورد بررسی قرار دهد.

مریم غدیرپور
editor@smtnews.ir

اشتغال بازنشستگان ممنوع است

اکرم مرجانی، کارشناس بیمه تامین اجتماعی در زمینه پوشش بیمه سالمندان و کیفیت پوشش این بیمه در ایام بازنشستگی به صمت گفت: در سال‌های اخیر کار کردن بازنشستگان رسما به‌عنوان معضلی در بازار کار ایران شناخته می‌شود. این معضل آنقدر بزرگ است که مجلس در زمینه بکارگیری بازنشستگان مصوبه‌ای گذرانده و این کار را ممنوع کرده است.

وی افزود: طرح اصلاح قانون ممنوعیت بکارگیری بازنشستگان در جلسه ۲ مرداد ۹۷ در مجلس به تصویب رسید و در تاریخ ۲۱ شهریور در شورای نگهبان تایید شد، اما از آنجایی که حقوق بازنشستگی کفاف زندگی افراد را نمی‌دهد، برخی مجبورند حتی بعد از سن بازنشستگی نیز کار کنند. مرجانی درباره آمار اعلام‌شده ازسوی سازمان تامین اجتماعی در زمینه اشتغال سالمندان بیان کرد: ما به‌درستی نمی‌دانیم که منظور از حدود یک میلیون سالمندی که کار می‌کنند افراد دارای حق بیمه و افرادی هستند که بیمه پرداخته‌اند یا فقط بیمه‌نشدگان مدنظر هستند. آن‌طور که بررسی‌ها و مشاهدات نشان می‌دهد تعداد سالمندانی که کار می‌کنند بسیار بیشتر از این رقم است؛ ضمن اینکه نباید از یک گروه سنی شاغل در ایران هم غافل شد. افرادی که در سن ۵۰ یا پنجاه‌وچند سالگی بازنشسته می‌شوند. آنها سالمند نیستند، اما بازنشسته هستند و بیشتر آنها کار می‌کنند.

■ برخورداری از بیمه حقی همگانی است

این کارشناس بیمه تامین اجتماعی درباره چگونگی پوشش بیمه در سال‌های بازنشستگی چنین عنوان کرد: طبق اصل ۲۹ قانون اساسی کشور برخورداری از خدمات بهداشتی، درمانی، مراقبت‌های پزشکی و بیکاری حق همگانی است، اما این خدمات برای سالمندان اوضاع مناسبی ندارد. وی افزود: رشد جمعیت سالمندی یکی از چالش‌های مهمی است که کشور در دهه‌های آتی با آن مواجه خواهد بود، به همین دلیل شورای‌عالی سالمندان باید در تمامی استان‌ها فعال شود و برنامه‌هایی در جهت بهبود شرایط بهداشتی، جسمانی، اجتماعی و اقتصادی این گروه از افراد جامعه داشته باشد. این کارشناس بیمه با تاکید بر اینکه بیشتر مشکلاتی که بازنشستگان و سالمندان با آن مواجهند مالی است، گفت: سالمندان به‌دلیل داشتن نیاز مالی و مشکلات اقتصادی توانایی تامین نیازهای بهداشتی و مراقبتی خود را ندارند.

■ فقر، عامل کار سالمندی

مرجانی ضمن انتقاد از پدیده کار سالمندی گفت: کار کردن سالمندان نشان‌دهنده وضعیت نامناسب اقتصادی است. این شرایط پیامدهای مختلف دارد. بخش مهمی از تبعات کار در زمان سالمندی متوجه خود سالمندان است. همه ما با استرس‌ها و فشارهای شغلی در ایران آشنا هستیم. محیط‌های پرتنش کاری گاهی برای جوانان و میانسالان نیز مناسب نیست، اما افراد سالمند مجبور به کار در همین محیط‌ها هستند.

وی با تاکید بر اینکه علت اصلی اشتغال سالمندان نداشتن هیچ گونه پوشش بیمه‌ای است توضیح داد: آخرین بررسی‌ها پیرامون وضعیت معیشت و سلامت سالمندان نشان می‌دهد ۴۸ درصد بازنشستگان تامین اجتماعی هیچ‌گونه بیمه تکمیلی و مزایای اضافی ندارند، ۵۲ درصد آنها از درآمد و حقوق کافی برخوردار نیستند، ۳۴ درصد این افراد از خدمات بهداشتی و درمانی مناسب بی‌بهره هستند و درصدی نیز بدون مسکن زندگی می‌کنند.

■ ۳۰ درصد سالمندان فاقد بیمه

وی درباره تامین اجتماعی سالمندان گفت: حدود ۳۰ درصد افراد بالای ۶۰ سال جامعه ایران از خدمات تامین اجتماعی برخوردار نیستند و صرفا تحت پوشش نهادهای حمایتی مثل کمیته امداد و سازمان بهزیستی قرار دارند. این کارشناس بیمه تامین اجتماعی اظهار کرد: باتوجه به اینکه سالمندان گروه عمده مصرف‌کننده دارو هستند و درصد قابل‌توجهی از تخت‌های بیمارستانی توسط این گروه از جامعه اشغال شده، اهمیت مراقبت از سالمندان در منزل بیش‌ازپیش آشکار می‌شود، درحالی‌که وضعیت سالمندان در کشورهای توسعه‌یافته این‌گونه نیست و افراد برای سپری کردن دوران سالمندی آرامش خاطر دارند.

■ لزوم بازنگری در قانون بازنشستگی

مرجانی در پاسخ به این پرسش که باتوجه به روند افزایش سن ایرانیان به لحاظ خدمات بیمه‌ای نیازمند چه تمهیداتی هستیم، گفت: بازنگری در قوانین بیمه‌ای و بازنشستگی نیز مسئله حائز اهمیتی است. در حقیقت وقتی ویژگی‌های جمعیتی، مؤلفه‌ها، متغیرها و شاخص‌های جمعیتی و شغلی تغییر می‌کند، نیازهای سالمندان هم باتوجه به سبک زندگی و شرایط اقتصادی، فناوری و اجتماعی تغییر می‌کند؛ بنابراین باید در زمینه قوانین بیمه و بازنشستگی تغییرات جدی لحاظ شود. علاوه بر این بحث افزایش مستمری پرداختی به بازنشستگان از طریق افزایش پوشش کمی و کیفی بیمه تکمیلی بازنشستگان نیز موضوع مهمی در راستای تکریم سالمندان به‌شمار می‌رود. یعنی کاهش پرداخت از جیب سالمندان برای خدمات سالمندی به‌ویژه خدمات سلامت و رفاهی و سایر نیازهای سالمندان حتما ازسوی دولتمردان باید دنبال شود. به هر حال طبیعی است بیمه‌های پایه و تکمیلی که خدمات درمانی و توانبخشی به بازنشستگان ارائه می‌کنند، قسمت‌هایی از مهم‌ترین نیازهای سالمندی را پوشش دهند.

> علاوه بر بیمه درمان و مراقبت‌های پزشکی، دومین بیمه مناسب برای سالمندان، بیمه عمر و سرمایه‌گذاری است

کاربردی‌ترین بیمه برای سالمندان، بیمه درمان تکمیلی است

مسعود همتی گل‌سفیدی، کارشناس امور بیمه درباره لزوم طراحی بیمه‌نامه ویژه افراد سالمند به صمت گفت: در دوران میانسالی و سالمندی بیشتر از هر وقت دیگری باید مراقب سلامتی‌مان باشیم، به همین دلیل به چکاپ‌های منظم پزشکی و خدمات درمانی مختلف نیاز پیدا می‌کنیم. مثلا ممکن است لازم باشد هر ۶ ماه یک‌بار آزمایش خون بدهیم، برای بررسی نتایج آن نزد پزشک متخصص برویم و در ادامه نیز داروی تجویزی‌مان را تهیه کنیم. از طرف دیگر سوخت‌وساز بدن هم دستخوش تغییر می‌شود و در برابر عوامل بیماری‌زا مقاومت کمتری از خود نشان می‌دهد. حتی در برابر حوادث و اتفاقات ناگهانی مانند زمین خوردن یا هیجان زیاد هم آسیب‌پذیرتر خواهیم بود؛ بنابراین چه برای پیگیری وضعیت سلامتی‌مان و چه برای معالجه و درمان حتما به بیمه درمان تکمیلی نیاز خواهیم داشت. از همین نظر مهم‌ترین و کاربردی‌ترین بیمه برای سالمندان، بیمه درمان تکمیلی است.

■ بیمه عمر و زندگی

وی افزود: علاوه بر بیمه درمان و مراقبت‌های پزشکی، دومین بیمه مناسب برای سالمندان، بیمه عمر و سرمایه‌گذاری است. بیمه عمر از بیمه‌نامه‌های مناسب برای سالمندان به‌حساب می‌آید، زیرا دست بیمه‌گذار را برای انتخاب و تعیین جزئیاتش باز می‌گذارد. مثلا تعیین مبلغ حق‌بیمه بر عهده بیمه‌گذار است. از طرف دیگر فرد می‌تواند مدت اعتبار بیمه‌نامه را به دلخواه خودش از ۵ سال تا ۳۰ سال انتخاب کند.

همتی با اشاره به اینکه تهیه بیمه‌نامه تکمیلی مناسب برای سالمندان ضروری است، گفت: مهم‌ترین و پرکاربردترین بیمه برای سالمندان، بیمه‌نامه درمان تکمیلی است. هرچند این بیمه‌نامه معمولا به‌صورت گروهی صادر می‌شود و شرط سنی هم دارد، اما می‌توان با پرداخت حق‌بیمه بیشتر آن را برای افراد سالمند هم تهیه کرد.

■ خدمات بیمه باید همگانی شود

وی با اشاره به اینکه کشور در حال گذار از میانسالی به سالمندی است بر ضرورت پوشش همگانی بیمه تاکید کرد و گفت: واقعیت این است که وضعیت اقتصادی و معیشتی بازنشستگان زن و زنان سرپرست خانوار نسبت به مردان در دوران بازنشستگی در درجه پایین‌تری قرار دارد؛ بنابراین زنان نیازمند رسیدگی و حمایت بیشتری هستند. در چنین شرایطی ضرورت پوشش بیمه همگانی بیشتر از قبل احساس می‌شود.

این کارشناس صنعت بیمه در ادامه یادآور شد: برخی از سالمندان تحت پوشش هیچ بیمه مستمری نیستند؛ به‌عبارتی فقط سالمندان شاغل و بازنشسته، نیازمند و معلول روستایی و عشایر بیمه شده‌اند؛ یعنی بیش از ۳۰ درصد سالمندان تحت هیچ گونه پوشش بیمه‌ای قرار ندارند؛ مگر در مواقع بستری در بیمارستان‌ها که تحت پوشش بیمه سلامت قرار می‌گیرند، اما متاسفانه این بیمه‌ها هم بخش مهمی از نیازهای سالمندان را تحت پوشش قرار نمی‌دهند؛ بنابراین لازم است هر چه زودتر قانون بیمه همگانی به تصویب مجلس برسد.

■ بیمه سالمندان در وضعیت بحران

وی متذکر شد: اوضاع بیمه سالمندان در وضعیت بسیار نامطلوبی قرار دارد. این وضعیت برای کشور ما که با افزایش جامعه سالمند مواجه است بحران‌زاست. هرچند براساس آمار سال ۱۳۹۵ حدود ۹۴ درصد سالمندان بیمه پایه داشتند، اما بیمه پایه نیازهای دوره سالمندی را تامین نمی‌کند و فقط ۳۱ درصد سالمندان ما از بیمه تکمیلی برخوردار بودند که میزان آن در روستاها ۱۲ درصد بوده و ۸۸ درصد سالمندان روستایی ما بیمه ندارند. گل‌سفیدی با اشاره به گسترش فقر در جامعه اظهار کرد: متاسفانه فقر در جامعه سالمندی ۲ برابر سایر رده‌های سنی است و نسبت آن در زنان سالمند بیشتر است. اگر در کل جامعه سالمندی ۲۵ درصد از فقر نسبی رنج می‌برند، در زنان سالمند میزان فقر ۴۰ درصد است و در مردان سالمند ۱۹ درصد. همچنین ۳۷ درصد از سالمندان آسیب‌پذیر از فقر رنج می‌برند.

سخن پایانی

سالمند امروز که مشغول سپری کردن روزهای پرشمارتری از عمر نسبت به افراد حاضر در دیگر رده‌های سنی است، باید در کنار موضوعاتی چون اوقات فراغت، با دغدغه بیمه و درمان هم کنار بیاید. در کشور ما نیز مانند کشورهای توسعه‌یافته نظام سلامت و بیمه‌های درمانی باید به این سمت حرکت کنند که سالمندی در دهه‌های آتی مخاطره محسوب نشود و نیازهای این دوران از قبل پیش‌بینی شده باشد. هرچند اقدامات موثری در کشور در زمینه بیمه‌های درمانی و نگاه به آینده و دوران سالمندی انجام‌شده، اما در حوزه سالمندی باید به این نکته کلیدی توجه داشت که پیشگیری از ابتلا به بیماری‌ها، غربالگری به‌موقع و زندگی سالم در دوران جوانی می‌تواند سالمندی سلامت‌تری را به همراه داشته باشد. نتیجه این اقدامات در دوران جوانی، می‌تواند ارتقای ظرفیت سالمندان و استفاده جامعه از تجارب ارزشمند آنها باشد.

گزارشی درباره وضعیت سالمندانی که ناچارند کار کنند

سیاره سالمندان شاغل

آیدا فریدی: در مترو خانم سالخورده‌ای را می‌بینم که براساس گفته خودش و کارت‌های شناسایی که به گردنش آویخته تحت پوشش بهزیستی است. می‌گوید خودش، فرزند ناتوان و نوه‌اش از راه دستفروشی او ارتزاق اندکی دارند. در محیط کارتان چند فرد سالخورده شاغل می‌شناسید؟ بیایید از لحظه‌ای که از منزل خارج می‌شوید آغاز کنیم؛ از آن لحظه تا زمانی که وارد محل کار خود شوید چند زن و مرد سالخورده را می‌بینید که هر کدام مشغول کاری، هرچند کاذب هستند؟ مرد سالخورده‌ای که با چشمان کم‌سو شما را از منزل تا مسیری می‌رساند و اسکناسی کف دستش می‌گذارید و خانم سالخورده دستفروش مترو که پیش‌تر برای‌تان مثال زدم تنها مشتی از خرواری هستند که ما امروز در این شماره صمت از آنها برای شما گفته‌ایم. حکایت برخی از صفحات این شماره روایتی است از بازنشستگان شاغل؛ واقعیتی که مثل بسیاری از مسائل اجتماعی دیگر وجود دارد و ما هر روز از کنارشان عبور می‌کنیم. جامعه موردنظر ما در این نوشتار مختصر تمام بازنشستگان دولتی نیست. آنهایی که هر ماه عایدی متوسطی از تامین اجتماعی به حساب بانکی جمع‌وجورشان جاری می‌شود هم‌اکنون بخشی از جامعه خوش‌شانس این روزهای اقتصادی کشور هستند. منظور ما بخشی از جامعه سالخورده‌ای است که زمان بازنشستگی و به‌اصطلاح فراغت و استراحت‌شان از راه رسیده اما معیشت مجال استراحت برای‌شان نگذاشته است. بیایید کمی و فقط برای چند ثانیه، موجود انسانی‌ای را فرض کنیم که نه برای سرگرمی ایام سالخوردگی، بلکه برای نان روزانه‌اش ناگزیر است تا ثانیه‌های آخر زندگی و عمرش کار کند.

جهان فقر جهان ناعادلانه‌ای است و او که فقر را زندگی می‌کند، نه از سیاره دیگر بلکه از سیاره من و شماست. موجودی که شاید برای برخی روزنامه‌نگاران، مددکاران و جامعه‌شناسان یک مورد مطالعاتی یا یک تیتر جذاب باشد، اما برای خودش انسانی است که جهان با تمام محتویاتش به او پشت کرده و بی‌توجه به او راه خودش را می‌رود.

عکس‌ها: آیدا فریدی

چهارشنبه
۱۴ دی ۱۴۰۱- ۱۱ جمادی‌الثانی ۱۴۴۴ - ۴ ژانویه ۲۰۲۳- شماره ۲۲۳۸- پیاپی ۳۵۵۶

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر: عاطفه خسروی

سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۹۹۹۱۹۵۷۶۱
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: (داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: هنر سرزمین سبز

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

بیش از ۳ ماه از اعمال محدودیت برای ۲ پلتفرم خارجی می‌گذرد؛ در این مدت، بارها به مشکلات و ضررهای ناشی از محدودیت دسترسی به اینترنت برای کسب‌وکارهای مجازی اشاره شده و اخیرا اپراتورهای تلفن همراه و اینترنت هم اعلام کردند در این مدت خسارت دیده‌اند و حتی طبق برخی برآوردها خطر ورشکستگی برخی از آنها را تهدید می‌کند. به گزارش ایسنا، طی روزهای گذشته نامه‌هایی باسربرگ و امضای مدیران برخی اپراتورهای تلفن همراه که از کاهش درآمدشان در مدت‌زمان اعمال محدودیت اینترنت حکایت داشت، در فضای منتشر شد. در هر کدام از این نامه‌ها مدیرعامل شرکت‌ها اعلام کرده‌اند به واسطه شرایط ایجاد شده در چند ماه اخیر با کاهش درآمد رو به رو شده‌اند.

متضرر اصلی محدودیت اینترنت کیست؟

تیر خلاص به اپراتورها

نامه‌نگاری اپراتورها

شرکت ارتباطات مبین‌نت به تاریخ ۲۳ مهر امسال است، مدیرعامل این شرکت به رئیس سابق سازمان مقررات و ارتباطات رادیویی اعلام کرده است که به دلیل محدودیت‌های ایجاد شده در شبکه‌های اینترنت کشور، این شرکت در اثر افت شدید ترافیک دیتا که حدود ۳۰ درصد می‌شود، متحمل ضرر و زیان ۲۵ درصد درآمدی در حد ۱۰ میلیارد تومان در ماه شده است. طبق این نامه، حسین طهرانی از سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی کشور درخواست کرده رهنمودهای لازم در زمینه چگونگی جبران ضرر و زیان‌های گفته شده ارائه شود.

▣ کاهش ۴۰ درصدی درآمد شاتل

در نامه دیگری که منتسب به شرکت شاتل مربوط است گفته شده حوادث اخیر در کشور و به دنبال آن ایجاد محدودیت‌های گسترده در دسترسی کاربران به شبکه‌های اجتماعی، پیام‌رسان‌ها و بسیاری از وب سایت‌ها و آدرس‌های اینترنتی تاثیر بسیار جدی بر مصرف پهنای باند و درآمد شرکت رایتل داشته است.

طبق گفته مدیرعامل شرکت شاتل، میزان پهنای باند اینترنت این شرکت بیش از ۶۰ درصد و درآمدها بیش از ۴۰ درصد کاهش یافته است. البته به جز هزینه‌های مستقیم پهنای باند هزینه‌های دیگر این شرکت که حدود ۸۰ درصد هزینه‌ها را شامل می‌شود، همچنان ثابت مانده یا با تورم کشور رو به افزایش است. احمد نخجوانی همچنین در این نامه تاکید کرده است این شرایط بحرانی تحت هیچ شرایطی قابل تحمل نیست و باید برای این بحران چاره‌ای اندیشیده شود.

▣ نامه ایرانسل به رگولاتوری

اما اپراتور دوم تلفن همراه هم به دنبال زیان‌هایی که در این مدت متحمل شده، دو نامه به سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی در دو تاریخ متفاوت نوشته است. در نامه اول با عنوان جبران خسارت ناشی از اعمال محدودیت بر روی ترافیک ورودی بین‌الملل که تاریخ آن برای ۲۹ آبان است، مدیرعامل این شرکت به رگولاتوری اعلام کرده است با توجه به استمرار وضعیت موصوف، درآمد از دست رفته شرکت ایرانسل از خدمات دیتا از تاریخ ۲۹ شهریور تا تاریخ ۷ آبان بالغ بر ۸۰۰ میلیارد تومان بوده است. «درخواست مساعدت و صدور دستور جهت جبران خسارت وارده ناشی از اعمال محدودیت بر پهنای باند اینترنت بین‌الملل» عنوان نامه دیگر ایرانسل در تاریخ ۲ آذر امسال است که مشابه نامه قبلی بوده و در آن بیژن عباسی آرند، مدیرعامل شرکت ایرانسل خطاب به رئیس سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی از کاهش نیمی از ظرفیت شبکه خبر داده و گفته شده استمرار محدودیت‌ها، مانعی جدی برای ادامه فعالیت ایرانسل است و این شرکت به حمایت و مساعدت نیاز دارد.

▣ رایتل در آستانه ورشکستگی

پیش از انتشار نامه‌های مذکور، شرکت رایتل هم طی نامه‌ای به وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات از کاهش درآمدهای خود به دلیل اعمال محدودیت بر اینترنت خبر داده بود. در این نامه یاسر رضاخواه، مدیرعامل شرکت رایتل از احتمال خروج رایتل از بازار به دلیل محدودیت‌های اینترنتی و کاهش درآمد خبر داد.

وی در این نامه که تاریخ آن برای ۹ آبان است گفته بود ترافیک روزانه شبکه رایتل از حدود ۱۵۰۰ ترابایت در ابتدای شهریور به کمتر از ۷۰۰ ترابایت در اوایل مهر رسیده است. مدیرعامل رایتل همچنین اعلام کرده بود درآمد از محل اینترنت (که ۸۶ درصد درآمد رایتل است) تحت شعاع قرار گرفته و موجب کاهش ۱۴ میلیارد ریالی درآمد روزانه و ازدست‌رفتن حدود ۳۰۲ میلیارد ریال از درآمد کل طی ۲۱ روز ابتدایی اعمال محدودیت‌ها شده است.

واکنش سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی

پس از انتشار این نامه‌ها که خطاب به سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی نوشته شده است، این سازمان در زمینه تأیید و صحت اعتبار آنها به ایسنا اعلام کرد: رگولاتوری نامه درخواست اپراتورها درباره جبران خسارت ناشی از اعمال محدودیت برروی ترافیک ورودی بین‌الملل را دریافت کرده و موضوعات طرح شده در حال بررسی است.

طبق اعلام سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی، برای بررسی دقیق‌تر موضوع در تعامل با اپراتورها، اطلاعاتی شامل آمار تعداد مشترکین، میزان ترافیک و درآمد داده به تفکیک ترافیک داخلی و بین‌الملل از آنها درخواست شده است.

درحال‌حاضر، تلاش وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات بر این است که با بسترسازی برای ارائه سرویس‌های جدید و توسعه پلتفرم‌های داخلی، ضمن افزایش رضایتمندی کاربران، موجب افزایش درآمد اپراتورهای ارتباطی و تحقق اهداف شبکه ملی اطلاعات شود.

اما عیسی زارع پور، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات با تایید کاهش ترافیک بین‌الملل اپراتورها به خاطر محدود شدن اینستاگرام و واتساپ گفت که درآمد اپراتورها فقط از ترافیک بین‌الملل نیست و آنها صوت دارند، خدمات ارزش افزوده دارند و همچنین ترافیک داخل. مجموع ترافیک داخل و خارج کشور در این ایام نسبت به قبل بیشتر هم شده و تولید و مصرف ترافیک در داخل کشور افزایش پیدا کرده و این هم برای اپراتور درآمد است. درست است که تعرفه‌اش کمتر است و نیم‌بهاست ولی برای اپراتور درآمد دارد. به گفته او اگرچه ترافیک بین‌الملل کم شده اما درآمد صوت و مکالمات مردم افزایش پیدا کرده است؛ وی همچنین گفته بود: در هر صورت بررسی می‌کنیم. ما متولی این حوزه هستیم و نباید اجازه دهیم مشکلی برای اپراتورها به وجود بیاید چون آنها پیشران حوزه اقتصاد دیجیتال کشور هستند و اگر مشکلی پیدا کنند بقیه هم مشکل پیدا می‌کنند. اما وزیر ارتباطات از پیشنهاد مصوبه‌ای به شورای‌عالی فضای مجازی برای بهبود وضعیت اپراتورها خبر داد و گفت که این پیشنهاد قرار است در جلسه بعدی مطرح شود و در آن امکانات جدیدی برای اپراتورها و مدل جدیدی برای اقتصاد در زنجیره اقتصاد دیجیتال پیشنهاد شده است.

البته وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات در گفت‌وگو با یک رسانه، نسبت به نامه رایتل مبنی بر ورشکستگی این اپراتور، واکنش نشان داد و گفت این نامه مربوط به بیش از یک ماه پیش است و در این مدت اتفاقات زیادی در کشور افتاده است.

زارع پور معتقد است که ترافیک مصرفی و تولیدشده در کشور افزایش پیدا کرده و طبیعتا درآمد این اپراتورها هم از طریق مکالمه افزایش یافته است. بنابراین این نامه که اکنون رسانه‌ای شده، مبنای تخصصی ندارد. در حال بررسی جبران ضرر و زیان آسیب‌دیدگان از اتفاقات اخیر هستیم.

وی معتقد بود عده‌ای تلاش دارند ضعف‌های مدیریتی خود را به گردن اتفاقات اخیر بیندازند و شرکت رایتل از گذشته مشکلات مالی داشته و ما در حال بررسی این نامه هستیم اما ورشکستگی محرز نشده است.

از همراه اول چه خبر؟

طبق بررسی‌های انجام شده، نامه‌ای از سوی این اپراتور در این زمینه منتشر نشده است اما اوایل آبان ماه خبری مبنی بر کاهش درآمد این اپراتور نسبت به شهریور منتشر شده بود. بر اساس این گزارش، درآمد اپراتور همراه اول از محل کارکرد خطوط تلفن همراه در مهر (دوره اختلال اینترنت) نسبت به شهریور بیش از ۷۴۳ میلیارد تومان کاهش یافته بود.

پیگیری ایسنا در آن زمان از این اپراتور برای کسب اطلاع از صحت این موضوع به این نتیجه رسید که همه اطلاعات مالی همراه اول به دلیل اینکه یک شرکت بورسی است در کدال قرار دارد و عدد منتشر شده مربوط به مقایسه درآمد اپراتور از محل کارکرد خطوط تلفن همراه در مهر (دوره اختلال اینترنت) نسبت به شهریور هم درست است.

در هر حال، کارشناسان معتقدند اپراتورها از بزرگ‌ترین زیان‌کنندگان شرایط فعلی اینترنت در کشور چه از بعد قطعی و چه از محل اعمال فیلترینگ هستند. این شرایط برای اپراتورها مثل یک تیر ۳ شاخه است و به نظر می‌رسد حداقل از سه جنبه متصور می‌شوند. اول اینکه نزدیک به ۶۰ تا ۷۰ درصد از درآمد اپراتورهای همراه از اینترنت است و طبق آمار و برآوردهای انجام شده با اعمال محدودیت بر اینترنت در کشور، حدود ۳۰ تا ۳۵ درصد مصرف و فروش اپراتورها در زمینه اینترنت کم شده و در نتیجه مشخص است که این موضوع تأثیر حداقل ۲۰ درصدی در کل درآمد، مصرف و اینترنت آنها داشته و به عبارتی درآمدشان کم شده است. جنبه دوم زیان از لحاظ اقتصادی افزایش فروش و مصرف پهنای باند داخلی است چرا که تعرفه پهنای باند داخلی نیم بهاست و ترافیک نیم‌بها هم برای اپراتورها سودی ندارد و حتی روی فروش پهنای باند داخلی اپراتورها در عمل یارانه می‌دهند، در نتیجه هرچقدر فروش پهنای باند داخلی جایگزین خارجی برای آنها بیشتر شود، سود آنها افزایش پیدا نمی‌کند. ضرر سوم، افزایش هزینه بابت تبادل ترافیک با ارائه‌دهندگان خدمات پایه کاربردی است. طبق مصوبه ۳۱۸ کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، اپراتورها موظف هستند که برای خدمات پایه کاربردی داخلی، به ازای ترافیکی که در مرکز IXP با آنها مبادله می‌کنند، پول پرداخت کنند و چون در این ایام مصرف آنها زیاد شده، پولی هم که آنها برای ترافیک peer to peer می‌پردازند، افزایش پیدا می‌کند و در نتیجه یک اپراتور به یک پیام‌رسان اگر مثلاً در ماه ۱۰ میلیارد تومان پرداخت می‌کرد، اکنون باید چند برابر بیشتر مثلاً ۲۰ تا ۳۰ میلیارد پرداخت کنند.

سخن پایانی

برخی تحلیلگران می‌گویند زیان اپراتورها از شرایط اخیر اینترنت و محدودیت در پهنای باند بین‌الملل، ۳ راه جبران دارد: یک افزایش تعرفه، ۲ افزایش مصرف و سومی جبران توسط دولت است. اعمال شرط اول در شرایط فعلی مشکل و چالشی است و شرط دومی با محدودیت‌های موجود در کوتاه مدت محقق نمی‌شود و در نهایت شرط سومی هم وضع بودجه اجازه نمی‌دهد. با این اوصاف در نهایت باید دید در شرایط رخداده، اپراتورها برای جبران خسارت‌های چه اقدامی انجام می‌دهند یا از سوی مسئولان مربوطه چه راه‌حل و چاره‌ای اندیشیده خواهد شد.

نظرگاه

ارکان خشنودی انسان

مصطفی ملکیان - نظریه‌پرداز: سال ۱۹۷۲ شخصی به نام جیگمه سینگیه وانگچوک پادشاه کشور بوتان شد. ایشان جای پدرش را گرفت و پادشاه کشور شد. وقتی روی کار آمد، همان روز اول، یک سخنرانی کرد و خطاب به مردم بوتان گفت: من معتقدم که میزان پیشرفت یک کشور به تولید ناخالص ملی‌اش نیست، این خطاست که تولید ناخالص ملی را میزان پیشرفت یک کشور می‌گیرند.

من از امروز می‌خواهم «خشنودی ملی» را ملاک پیشرفت کشور بگیرم و تأملی که کرده‌ام این است که خشنودی ملی به ۴ عامل بستگی دارد. او اسم این ارکان را ارکان خشنودی انسان گذاشت و گفت باید این ۴ رکن را محور امور کشور قرار دهیم و کشورمان را براساس این ارکان اداره کنیم: رکن اول حکومت دموکراتیک و آزاد بود و بعد هم دقیقا می‌گفت دموکراتیک بودن و آزاد بودن هم باید به احوال انسان‌ها قابل ترجمه باشد. اینکه حکومتی دموکراتیک هست یا نه را باید از شهروندان جامعه پرسید، نه اینکه بگویند چیزی در جایی هست و شما از آن بی‌خبری! کشورمان دارد باقدرت و شوکت و عظمت و حکمت چهار نعل می‌تازد، ولی خودتان دارید روزبه‌روز مچاله‌تر می‌شوید! ما می‌خواهیم اقتصاد کشورمان را پیشرفت دهیم، اما پیشرفتی که دو ویژگی داشته باشد. نخست آنکه فقط بر مبنای انصاف باشد (پیشرفت منصفانه)، به‌علاوه اینکه این پیشرفت، ثابت و یکنواخت باشد، نه اینکه یک سال بالا برویم، ۲ سال پایین بیاییم! این بالا پایین‌ها شهروندان را از پا می‌اندازد. بشر باید یک پیشرفت ثابت و روبه‌جلو داشته باشد.

سوم اینکه ما باید محیط‌زیست‌مان را سالم نگه داریم و بنابراین در کشورمان اجازه نمی‌دهیم برنامه‌ای که بیش از ۶۰ درصد جنگل‌ها را از بین می‌برد، اجرا شود. هر چه صنعت هم بگوید ۶۰ درصد از کشور ما باید جنگل بماند. ما فقط در ۴۰ درصد از خاک کشورمان هر کار بخواهیم می‌توانیم بکنیم. ۶۰ درصد باید همان حالت جنگل انبوهش را حفظ کند.

چهارم هم این که ما یک فرهنگ بودایی داریم که یک عناصر نامطلوب در آن راه پیدا کرده است. اما ۲۵ عنصر مثبت دارد. ما این ۲۵ تا عنصر را می‌خواهیم در تک‌تک فرزندنمان رشد دهیم. عاشق فرهنگ بودایی هم نیستیم، فقط عاشق این ۲۵ عنصر خوبش هستیم. این شخص نخستین کاری که کرد گفت برای این که این ۴ رکن حاصل شود من باید به عنوان حاکم هر تکه از قدرتم را به نهادی واگذار کنم. مثلا یک پارلمان درست کرد و قدرت قانون‌گذاری‌اش را به آن واگذار کرد. همچنین قدرت‌های دیگرش را به نهادهای دیگر واگذار کرد. در سال ۱۹۸۴، یعنی ۲۱ سال بعد، ایشان چون پیر شده بود به نفع پسرش کناره‌گیری کرد و به زندگی شخصی‌اش پرداخت و پسرش بعد از او همان روش پدر را ادامه داد.

سازمان ملل متحد در سال ۲۰۰۴، یعنی ۳۲ سال بعد از به حکومت رسیدن این پدر و پسر، یک ارزیابی از کشور بوتان انجام داد. این ارزیابی مطلقا ارزیابی دولت یا ملت بوتان نبود. گروهی از کارشناسان بین‌المللی از طرف سازمان ملل مأمور شدند که بروند و ببینند بوتان در چه وضعیتی است. نتیجه این شد که درآمد ناخالص سرانه‌شان از هند بیشتر شده بود. امید به زندگی از ۴۳ به ۶۶ رسیده بود. میزان مرگ‌ومیر کودکان از ۱۶۳ نفر در ۱۰۰ هزار نفر به ۴۰ نفر در ۱۰۰ هزار نفر کاهش یافته بود. میزان سواد از ۱۰ درصد سال ۱۹۷۲ به ۶۶ درصد افزایش یافته بود. مدارس و کلینیک‌ها به حدی فراوان شده بود که بسیاری از آنها دانش‌آموز و بیمار نداشتند!

نکته مهم این که در بوتان سالانه بین ۷ تا ۸ خودکشی اتفاق می‌افتد. مصرف قرص‌های اعصاب در این کشور از همه جای دنیا پایین‌تر است. برای این که آمدند خشنودی را ملاک قرار دادند، نه ۴ عدد را در هم ضرب کنند و بگویند این ملاک پیشرفت شماست!

منبع: مجمع فعالان اقتصادی

از فضای مجازی

تحولات اخیر منطقه در لجستیک تجاری

در یکی ۲ سال اخیر چه اتفاقات مهم و تاریخی در اطراف ایران روی داده و در حال رخ دادن است:

جنگ آذربایجان – ارمنستان
جنگ روسیه – اوکراین
پیمان ابراهیم و نزدیکی اعراب به اسراییل
تسلط طالبان بر افغانستان
ماجراجویی‌های بلندپروازانه ترکیه در منطقه
نزدیکی چین و روسیه به اسراییل و عربستان
اعتراضات و بهم ریختگی اوضاع داخلی ایران
سفر رئیس‌جمهور چین به عربستان و موضع‌گیری علیه ایران

همچنین ۲ نقطه اشتراک اساسی را می‌توان در اتفاقات مورد اشاره یافت:

در سطح بین‌المللی: رویارویی و جنگ تجاری-لجستیکی امریکا و چین
در سطح ملی: انزوای روزافزون و دور زده شدن موقعیت لجستیکی و ترانزیتی ایران

روسیه با گرفتار شدن در جنگ با اوکراین، عملا وارد یک دوره جنگ طولانی و فرسایشی شده است که قطعا باعث آسیب‌های جدی و بلندمدت اقتصادی بر روسیه خواهد شد و عملا بیش از گذشته خرس پیر را از صحنه رقابت ابرقدرت‌ها عقب خواهد راند. اما بدون شک، یکی از هدف‌های اصلی امریکا و غرب از جنگ روسیه-اوکراین و چه‌بسا اصلی‌ترین هدف تحت‌فشار قرار دادن چین و سرمایه‌گذاری چین در مگاپروژه لجستیکی «یک جاده، یک راه» (OBOR) بوده است. با وقوع جنگ روسیه-اوکراین، عملا ده‌ها میلیارد دلار سرمایه‌گذاری چین در ایجاد مسیرهای ریلی از شمال دریای خزر از بین رفت و این شریان کلیدی تجاری برای چین تا حد زیادی به تاریخ پیوست. در دکترین جدید امریکا که از زمان اوباما آغاز شد، تمرکز آسیایی امریکایی‌ها از کنترل خاورمیانه به مهار چین شیفت کرده است. اما در این بین، همچنان خاورمیانه برای امریکایی‌ها و نیز چین حائز اهمیت است. اما این بار نه به خاطر خود خاورمیانه و نفت بلکه به عنوان کریدور تجاری-انرژی مهمی که باعث دسترسی چین به بازارهای غرب (اروپا)، انرژی خلیج‌فارس و منابع تولید افریقا می‌شود؛ در جهت مهار چین. امریکا توانسته است با حضور نظامی پرقدرت در دریای چین، به نوعی مسیر دریایی چین را تحت کنترل داشته باشد و حالا با جنگ روسیه-اوکراین عملا مسیر کشورهای CIS-روسیه-اروپا نیز مسدود شده است و تنها راه مفر از مسیر خاورمیانه و خلیج‌فارس باقی‌مانده است. با این شرایط، چین برای دسترسی به بازارهای غیرآسیایی، چهار گزینه بیشتر ندارد:

۱- کریدور چین-قزاقستان-دریای خزر-آذربایجان-ترکیه-اروپا
۲- کریدور چین-قزاقستان-ترکمنستان-ایران-(ترکیه/سوریه/چابهار)-اروپا
۳- کریدور چین-پاکستان-امارات-عربستان-(کانال سوئز / اسراییل)-(اروپا/افریقا)
۴- کریدور چین-قزاقستان-ازبکستان-افغانستان-(ایران/پاکستان)-(ترکیه/سوریه/خلیج‌فارس)-اروپا

با این توضیح مختصر، می‌توان تا حدی به بازی تقابلی چین و امریکا در منطقه خاورمیانه و یارکشی‌های جدید آن پی برد. در این هژمونی جدید، روابط تجاری-سیاسی خاورمیانه به این صورت بازتعریف می‌شود که یاران دیروز امریکا، دوستان جدید چین خواهند بود و به احتمال زیاد دشمنان دیروز امریکا مسیر دوستی و نزدیکی با امریکا را انتخاب خواهند کرد، یا مجبور به انتخاب خواهند شد.

منبع: مجمع فعالان اقتصادی